

ASEMAKAAVAN MUUTOS JA PÄIVITYS RUKAN AJANTASA-ASEMAKAAVAN REUNA-ALUEILLA

VAIHE 2, ITÄ- JA ETELÄOSA, EHDOTUS

Asemakaavan muutos koskee Kuusamon kaupungin Rukan asemakaava-alueen kortteleita 91, 93, 94, 116, 122, 124-126, 128, 130-135, 137-139, 156-192, 300-336, 413-428, 501-505 sekä niihin liittyviä erityis-, virkistys-, suojelu-, katu-, liikenne- ja vesialueita.

Asemakaavan muutoksella muodostuvat Kuusamon kaupungin Rukan asemakaava-alueen korttelit 91, 93, 94, 116, 122, 124-126, 128, 130-135, 137-139, 156-190, 192, 300-336, 413-428, 501-505 sekä niihin liittyvät erityis-, virkistys-, suojelu-, katu-, liikenne- ja vesialueet.

TÄMÄ SELOSTUS LIITTYY 23.4.2024 PÄIVÄTTYIHIN EHDOTUSVAIHEEN ASEMAKAAVAKARTTOIHIN (VAIHE 2, JOKA KOSKEE RUKATUNTURIN POHJOIS-, ITÄ- JA ETELÄOSIA, SEKÄ SOUKKELOJOEN ALUETTA RUKAJÄRVEN ETELÄPUOLELLA, KARTAT 4-8).

Vaiheen 2 kaavakartta on jaettu tulostamista varten viiteen osaan. Vaiheen 2 kartat ovat 4-8. (Vaiheen 1 kartat olivat 1-3.) Kortteli 191 poistuu asemakaavan muutoksen yhteydessä (kartta 5). Kortteleihin liittyy myös erityis-, virkistys-, katu-, liikenne- ja vesialueita. Asemakaavan muutokseen liittyy merkinnät ja määräykset -osa.

Vaihe 2, kartat:

- Kartta 4, pohjoisosa (hyppyrimäen etelä- ja länsipuoli, Saaruan alue ja Maston alueelle johtavan tien pohjoispuoli), muutettava asemakaava hyväksytty 18.3.2002 ja ns. Itäkylän osa-alueella Vuosselin pohjoisosassa 5.2.2018.
- Kartta 5, keskiosa (Vuosselinrinteen alue ja Vuosselintien varsi Pyydystie-Verkontie-Kohokuja -alueella), muutettava asemakaava hyväksytty 18.3.2002.
- Kartta 6, itäosa (Koukkuniemen alue), muutettava asemakaava hyväksytty 18.3.2002.
- Kartta 7, (Plantinginharjun pohjois- ja itäosa Jurmuntie, sekä Vuosselintien liittymä-alue, korttelit 91, 93, 94 ja 116), muutettava asemakaava hyväksytty pääosin 18.3.2002, korttelin 94 osalta 28.5.2007 ja 14.11.2016 (Luonnonsuojelualueen/Natura-alueen länsiosa).
- Kartta 8, (Soukkelojoen alue, korttelit 300 - 336), muutettava asemakaava hyväksytty 18.3.2002.
- Näihin alueisiin liittyvät asemakaavamerkinnot ja -määräykset.

Liitteet:

- kartta 4, seurantalomakkeen tiedot
- kartta 5, seurantalomakkeen tiedot
- kartta 6, seurantalomakkeen tiedot
- kartta 7, seurantalomakkeen tiedot
- kartta 8, seurantalomakkeen tiedot
- luonnosvaiheen vastineet, päivitys

KANNEN KUVA © SWECO FINLAND OY

Käsittely, vaihe 2, Rukan asemakaavamuutoksen kartat 4-8

Käynnistyspäättös (kaikki Rukan asemakaavan päivitysvaiheet)	KH 10.12.2013 § 282
Vireilletulokuulutus (kaikki Rukan asemakaavan päivitysvaiheet)	KH 10.12.2013 § 282
Valmisteluvaiheen kuuleminen (MRL 62 §, MRA 30§)	13.7.-31.8.2022 (Ruka- tunturin pohjois-, itä, ja eteläpuoli, vaihe 2, Ru- kan asemakaavan muu- toksen kartat 4-8)
Kaavaehdotuksen nähtävilläolo (MRA 27 §)	19.6.2024 – 18.7.2024
Hyväksyminen, kaupunginhallitus	x.x.2024 § xx
Hyväksyminen, kaupunginvaltuusto	x.x.2024 § xx
vaihe	päiväys

Sisällys

1	PERUS- JA TUNNISTETIEDOT	4
1.1	Kaava-alueen sijainti	4
1.2	Tehtävä	6
2	TIIVISTELMÄ.....	7
2.1	Kaavaprosessin vaiheet	7
2.2	Asemakaavan muutos	7
3	LÄHTÖKOHDAT	8
3.1	Tavoitteet.....	8
3.2	Selvitys suunnittelualueen oloista	11
	Luonto ja pohjavesi	11
	Pintavedet ja hulevedet.....	14
	Maisemarakenne ja maisemakuva	15
	Rakennettu ympäristö	18
	Liikennejärjestelmä ja sen ennakoitavat muutokset	19
	Elinkeinot ja palvelut	21
	Virkistys	21
	Kulttuuriympäristö ja muinaismuistot	22
	Maanomistus	23
	Häiriötekijät.....	23
4	SUUNNITTELUTILANNE	23
4.1	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet	23
4.2	Maakuntakaava	24
4.3	Yleiskaava	26
4.4	Asemakaava.....	29
4.5	Rakennusjärjestys	31
4.6	Asemakaavan perusselvitykset ja hyödynnetyt yleiskaavojen lähtötiedot ..	31
	Tulvatiedot.....	31
	Luontoselvitys	32
	Kulttuuriympäristöselvitys ja muinaisjäännökset.....	39
	Häiriötekijät.....	39
	Liikenne	39
	Tekniset verkostot ja vedenhankinta.....	40
	Reitistöt ja virkistysrakenteet.....	42
5	ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET	43
5.1	Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset	43
5.2	Suunnittelun vaiheistus	43

5.3	Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt	43
	Osalliset.....	43
	Vuorovaikutusmenettelyt ja vuorovaikutuksessa esille tulleet pääasiat	43
5.4	Viranomaisyhteistyö.....	44
6	ASEMAKAAVAN KUVAUS.....	45
6.1	Aluevaraukset ja osa-alueiden kuvailu	45
6.2	Asemakaavamerkinnät ja -määräykset	58
6.3	Kaavan vaikutukset	67
	Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen	67
	Vaikutukset rakennettuun kulttuuriympäristöön ja kulttuurimaisemaan	67
	Vaikutukset maisemaan	67
	Vaikutukset luonnonympäristöön	67
	Vaikutukset virkistykseen ja palveluihin	68
	Vaikutukset liikenteen toimivuuteen	68
	Vaikutukset teknisiin verkostoihin	68
	Vaikutukset terveellisuuteen, turvallisuuteen ja asumisviihtyisyyteen	69
7	ASEMAKAAVAN TOTEUTUS	70
7.1	Toteutusta ohjaavat ja havainnollistavat suunnitelmat	70

Liitteet:

Seurantalomakkeiden tiedot, 2. vaihe karttoja 4–8 koskien.

Luonnosvaiheen vastineet, 2. vaihe karttoja 4–8 koskien.

Asemakaavakartat – Rukatunturin pohjois-, itä- ja eteläpuoli (vaihe 2)

Ehdotusvaiheen asemakaavakartat 4–8 (osa-alueet) 1:2000, sekä asemakaavamerkinnät ja -määräykset, 23.4.2024.

Otteet voimassa olevasta asemakaavasta löytyvät Kuusamon kaupungin internet-sivuilta.

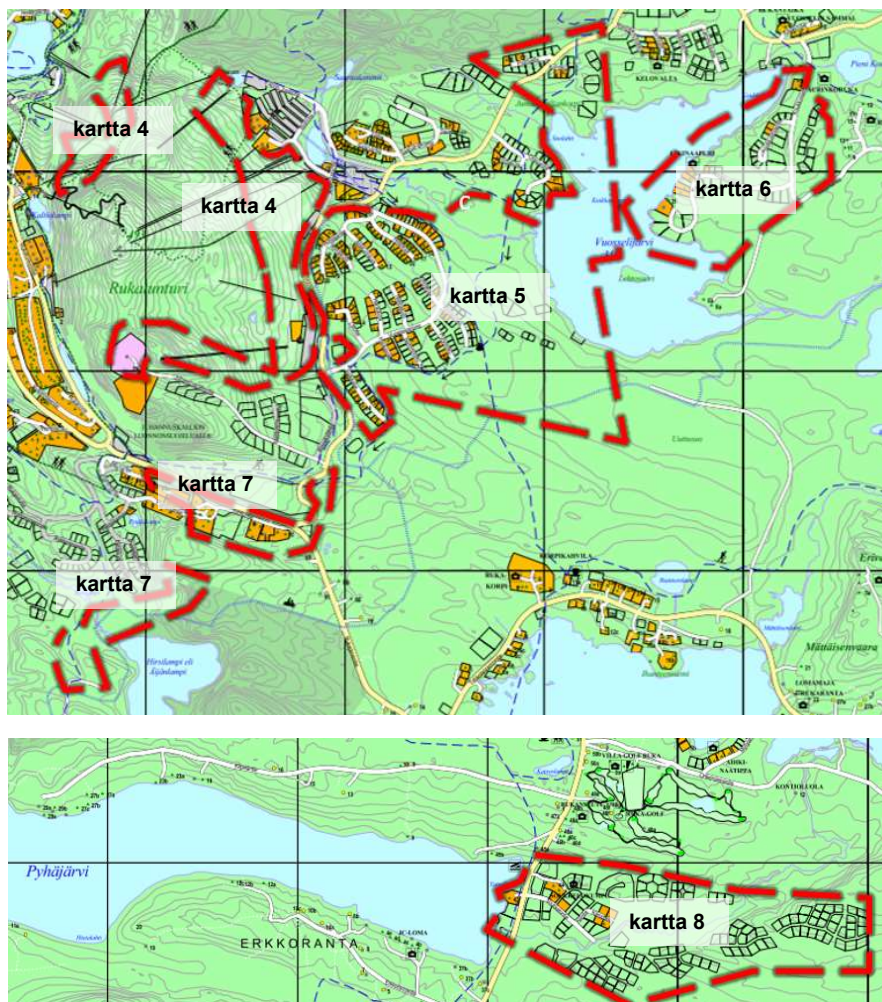
1 PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

1.1 Kaava-alueen sijainti

Asemakaavan muutokset tehdään Rukan ajantasa-asemakaavan reuna-alueilla kahdessa vaiheessa. Tässä 2. vaiheessa päivitettävät alueet ovat pääasiassa Rukan asemakaavan alkuperäisiä osia vuodelta 2002, mutta myös osia, joihin asemakaava on uudistettu. Näitä ovat: rinnealueet "Itäkylän" alueella (hyv. 2018), Natura-alueen esittäminen Hirsilammen alueella koko asemakaava-alueelle (hyv. 2016).

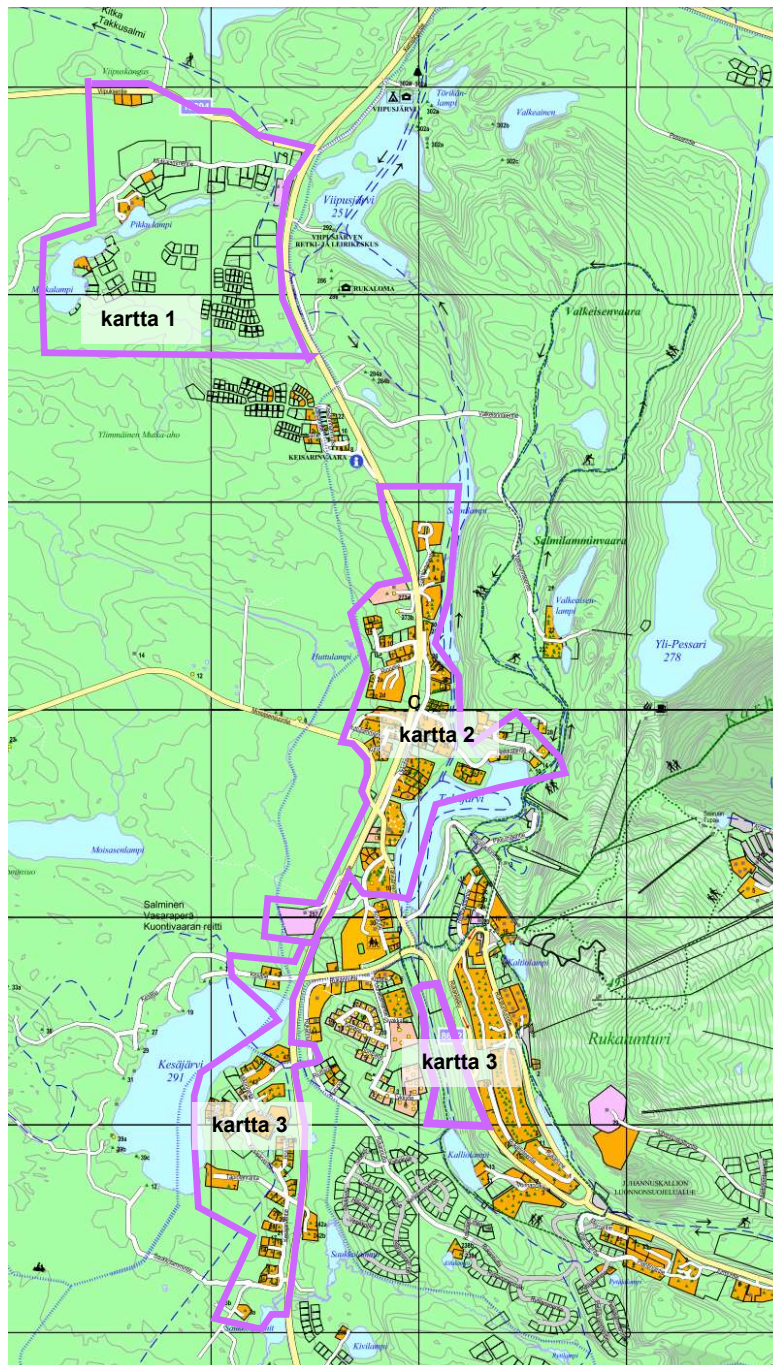
Asemakaavan muutosalueen 2. vaiheen kokonaispinta-ala on yhteensä noin 441,5 hehtaaria.

Nyt laadittavassa toisessa kaavamuutosvaiheessa päivitetään Rukan itä- ja eteläosan asemakaava ja muusta Rukan asemakaavasta erillinen Soukkelojoen alue.

Kaavamuutoksen toisen vaiheen likimääräiset rajaukset Rukatunturin pohjois-, itä- ja eteläpuolella, ja alla Soukkelojoen alueella. Kaavamuutosalueet on niiden muodosta johtuen esitetty viidellä kartalla (4–8).

Aiemmin laadittu asemakaavan muutoksen 1. vaihe on etenemässä ehdotusvaiheeseen, ja esitetty jaettuna kolmelle kaavakartalle (1–3), kaavamuutosalueen muodosta johtuen.

Asemakaavan muutos on jatkoa aiemmalle asemakaavan muutokselle.

Ensimmäiseen suunnitteluvaiheeseen kuuluvien alueiden likimääräinen sijainti ja jakautuminen kolmelle kartalle. Karttapohja Kuusamon opaskartta © Kuusamon kaupunki

1.2 Tehtävä

Tehtävänä on päivittää Rukan asemakaavaa konsulttityönä kahdessa eri vaiheessa. Päivitettävät alueet ovat pääasiassa Rukan asemakaavan alkuperäisiä osia vuodelta 2002. Ne osat Rukan asemakaavaa, joissa todennäköisesti tulee merkittäviä toiminnallisia tarkistuksia tai ennakoidaan olevan runsaasti neuvotteluja maanomistajien kanssa, tehdään Kuusamon kaupungin omana työnä. Käynnistyspäätös Rukan asemakaavan uudistamisesta on tehty 10.12.2013.

Prosessissa käydään läpi ne Rukan asemakaava-alueet, joihin ei aiemmin ole tehty tarvittavia päivityksiä. Osalle näistä muutosvaiheen 2 alueista on tullut merkittäviä muutoksia, kuten esimerkiksi Natura- ja suojelualueiden laajennuksia tai erityisen tärkeitä yhteyksiä, jotka saattavat jatkua jo uudistetuille asemakaavan osa-alueille (tie- ja reittiyhteydet, gondolihiisi tms.). Tällöin otetaan koko muuttunut alue mukaan asemakaavan muutokseen. Näitä asemakaavan osia löytyy Rukatunturin eteläpuolelta (Rukanriutta ja Plantingiharju, Natura-rajaukset) hyv.

14.11.2016, Itä-Rukalta (Itäkylän aluehuoltotiet, gondolihiisi) hyv. 5.2.2018.

Asemakaavan uudistaminen on tähän 2. vaiheeseen liittyvillä Rukatunturin pohjois-itä eteläpuolella jo tehty tai erikseen vireillä mm. seuraavilla alueen osilla:

Rukan asemakaavan muutos (Rukanriutta ja Plantingiharju) hyv. 14.11.2016

Rukan asemakaavan muutos (Juhannuskallion alue) hyv. 26.3.2018

Rukan asemakaavan muutos (Masto) hyv. 16.6.2003

Rukan asemakaavan muutos (Maston pysäköintialue) hyv. 25.4.2018

Rukan asemakaavan muutos (Itä-Ruka) hyv. 20.6.2005 (sisältää selostukseen liittyvät rakentamistapaohjeet)

Rukan asemakaavan muutos (kortteli 127) hyv. 15.12.2008

Rukan asemakaavan muutos (kortteli 123) hyv. 27.2.2008

Rukan asemakaavan muutos (Itä-Ruka, Itäkylä) hyv. 5.2.2018

Rukan asemakaavan muutos (kortteli 200) hyv. 28.5.2008

Rukan asemakaavan muutos (kortteli 136 osittainen muutos) hyv. 25.6.2020

Rukan asemakaavamerkinnot ja -määräykset pyritään tässä yhteydessä päivittämään yhtenäisiksi ja voimassa olevan lainsäädännön mukaisiksi. Uusia luonto- tms. selvityksiä ei tehdä asemakaavan muutoksen yhteydessä, vaan luonnosvaiheessa tukeudutaan suojelupäätösten mukaisiin suojelualue ja luo-alue-rajauksiin. Ehdotusvaiheessa otetaan lisäksi huomioon Rukan ydinalueen yleiskaavatyön selvityksissä esiin nousseet luontoarvot ja arkeologinen kulttuuriperintö. Nämä selvitykset kattavat vain Rukan ydinalueen.

Eri asema- ja yleiskaavojen rajapinnat, kuten esimerkiksi reittien, teiden ja kunnallistekniikan linjojen jatkuvuus, tarkistetaan. Sähköverkon kaapelointisuunnitelmat ja niihin liittyvät muuntajavaraukset otetaan huomioon, mikäli näistä saadaan asemakaavatasoista sijaintitietoa ehdotusvaiheen nähtävilläoloon mennessä. Mikäli tiedon tarkkuus ei riitä, voidaan kaapelointisuunnitelmat esittää myös ohjeellisilla merkinnöillä.

Yleiskaavojen reitti- ja tievaraukset pyritään ottamaan huomioon. Tie- ja reitistösuunnitelmat ja niiden jo tapahtunut toteuttaminen otetaan huomioon.

Kuusamon kaupungin viime vuosina tekemät asemakaavamuutokset saattavat näkyä ”reikinä” suunnittelualueen sisällä. Kaavamuutokseen saattaa sisältyä myös pelkkiä vir-

kistysalueita, jotta vanhan kaavan osia ei jää voimaan tämän kokonaisuudistuksen yhteydessä.

2 TIIVISTELMÄ

2.1 Kaavaprosessin vaiheet

- Vaiheen 2 (osa-aluekartat 4–8) asemakaavan OAS, muutosluonnos ja muu valmisteluvaiheen aineisto oli MRA 30 §:n mukaisesti nähtävillä 13.7.-31.8.2022.
- (Vaiheen 1 (osa-aluekartat 1–3) luonnos on ollut luonnoksena nähtävillä 4.3.-6.4.2021, ja ehdotus samanaikaisesti vaiheen luonnoksen 2 kanssa 13.7.-31.8.2022.)
- Asemakaavan muutosehdotus nähtävillä 19.6.2024 – 18.7.2024
- Kaupunginvaltuusto hyväksyi asemakaavan muutosehdotuksen . . . §xx
- Lainvoima . . .

2.2 Asemakaavan muutos

Tässä teknisluonteisessa asemakaavan muutoksessa ja päivittämisessä ei tehdä uusia luonto- tms. selvityksiä. Mikäli päivittäminen on jostakin syystä tarpeen, tukeudutaan olemassa oleviin asemakaavojen selvityksiin, ylemmän tason, kuten yleiskaavojen selvityksiin. Kuitenkin muihin vireillä oleviin kaavatöihin, kuten Rukan ydinalueen yleiskaavan päivitykseen, liittyvät melu-, luonto- tms. selvitykset otetaan huomioon, jos ne koskevat nyt muutettavaa asemakaavaa ja valmistuvat ennen asemakaavaehdotuksen nähtäville asettamista. Lisäksi tarkistetaan suojelupäätökset, kuten vuoden 2002 jälkeen tehdyt Natura- ym. suojelualuepäätökset.

Kaavamutoksessa siirretään katujen ja venevalkamien rakentaminen ja kunnossapito maanomistajille siltä osin, kun tästä on jo aiemmin sovittu maanomistajan kanssa (MRL 91§). Virkistysalueiden osalta tässä yhteydessä voidaan päivittää myös maankäyttöä ja tarkentaa esimerkiksi reittiyhteyksiä.

Muutoksia voidaan tehdä myös mahdollistamaan turvallinen rakentaminen esimerkiksi siinä tapauksessa, että kaava muuten johtaisi matalien ja poistumisteiltään puutteellisten ullakkoparvien rakentamiseen. Kaavaan tehdään päivitys, jonka mukaan poistumis- ja käyttöolosuhteiltaan huonot parvirakennelmat voidaan korvata osittain korkeammalla tilalla ("lisätilalla"), joista on riittävän hyvät poistumistiet. Kaavamutoksen tavoitteena on lisätä rakennusoikeutta järkevän makuutilan rakentamiseksi ullakon tai kellarin tasalla vain sellaisissa kortteleissa, joissa rakennusoikeuden sijoittamista ullakkotiloihin ei ole vielä määritetty.

Tämä muutos ei koske kerroslukuja, joissa rakentaminen ullakon (tai kellarin) tasolla on voimassa olevan kaavan mukaan muutenkin mahdollista (esim. I ½, I u ½ jne.): Näissä kortteleissa ei rakennusoikeus lisäännä lainkaan. Samalla muutoksella tarkastellaan rakennusoikeuden sijoittamisen mahdollisuus kellareihin. Muutos parantaa erityisesti wc- ja

pesutilojen suunnittelumahdollisuuksia. Käytännössä näitä alueita ei juurikaan ole tässä 2. vaiheen muutoksessa, mutta käytäntö on hyvä kirjata asemakaavaan samalla tavalla kuin viereisellä Rukanriutta-Plantinginharju -alueella ja asemakaavamuutoksen 1. vaiheessa.

Rukan alueella on meneillään mittava ilmajohtojen kaapelointihanke, missä yhteydessä sekä linjojen sijainti että linjoihin liittyvät puistomuuntamot siirtyvät pääosin teiden varsille. Osa kaapeloinneista on jo toteutettu, osa toteutetaan vuosien 2022–2023 aikana. Asemakaavassa esitetään keskijänniteverkko ja poistetaan ne ilmajohdot ja muuntamot, jotka kaapelointityön yhteydessä poistetaan käytöstä. Samoin käydään läpi vanhan asemakaavan tarpeettomiksi käyneet ilmajohto- ja muuntamovaraukset.

Lisäksi asemakaavaan tehdään muitakin teknisluonteisia korjauksia ja otetaan asemakaavassa tarvittaessa huomioon alueella jo tapahtunut rakentaminen ja muu maankäyttö, siistitään kaavan esitystapaa poistamalla turhia ohjeellisia merkintöjä, yhtenäistetään tarvittaessa Rukan kaavamerkintöjä, otetaan huomioon yleiskaavoissa ja Rukan ydinalueen yleiskaavamuutoksen luonnoksessa esitetyt suojelualueet ja yhteystarpeet, sekä kaavan valmistumisen jälkeen mahdollisesti tapahtuneet lakien ja muiden julkisoikeudellisten säännösten muutokset. Ehdotusvaiheessa tarkennetaan lisäksi mahdollisuuksien mukaan reitti yhteyksiä toteutuneen tai suunnitellun maankäytön pohjalta, sekä rakentamisen ohjausta.

3 LÄHTÖKOHDAT

3.1 Tavoitteet

Tavoitteena on päivittää vaiheittain Rukan asemakaavaa niin, että mm:

- Parvirakentamisesta siirrytään paloturvallisuudeltaan parempaan rakentamiseen, Päivityksessä lisätään tarvittaessa I-II -kerroksisen loma-asumisen ja matkailua palvelevan rakentamisen alueille rakennusoikeuden käyttömahdollisuutta ullakon tasolle tai kellariin, niissä tapauksissa, että kaava muuten johtaisi matalien ullakoparvien rakentamiseen ja puutteellisiin poistumisteihin. Päivittäminen mahdollistaa asumismukavuuden ja henkilöturvallisuuden parantamisen.
- Vanhojen kaavoitussopimusten osalta siirretään katujen rakentaminen maanomistajille (MRL 91§). Myös kunnossapito siirretään voimassa olevien sopimusten mukaan maanomistajille.
- Tarkistetaan eri asema- ja yleiskaavojen rajapinnat, kuten esimerkiksi reittien, teiden ja kunnallistekniikan linjojen jatkuvuus ja sijainti, otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon reittejä ja teknisiä verkostoja koskevat tai vireille tulevat suunnitelmat, kuten esim. sähkölinjojen kaapelointi ja siihen liittyvien muuntajien sijainti.
- Päivitetään kaavamerkintöjä ja määräyksiä nykyistä yhtenäisemmiksi Rukan ja koko Kuusamon alueella,

- Otetaan kaavamerkinnöissä ja määräyksissä huomioon alkuperäisen asemakaavan laatimisen jälkeen tapahtuneet muutokset lainsäädännössä ja muissa julkisoikeudellisissa määräyksissä, sekä Kuusamon kaupungin menettelytavoissa tai kaavamerkinnöissä. Näitä voivat olla esimerkiksi ilmastonmuutoksen haittojen torjuntaan tai pohjaveteen liittyvät merkinnät ja määräykset.
- Asemakaavaa uudemmissa yleiskaavoissa ja suojelupäätöksissä on rajattu luonto- tai suojelualueita asemakaavasta poikkeavalla tavalla. Nämä päivitetään asemakaavaan, jos yleiskaavamerkinnän tarkkuus riittää asemakaavatasolle. Teknisluonteisessa asemakaavan muutoksessa ei kuitenkaan tehdä uusia luonto- tms. selvityksiä.
- Mahdollisesti poistetaan tai muotoillaan uudelleen kaavakartalta sellaisia merkintöjä, jotka eivät tule toteutumaan (esimerkiksi reitti tai tieyhteys on toteutettu toisin tai alue on jo rakennettu kaavan ohjeellisista merkinnöistä poiketen)
- Tehdään tarvittaessa muita teknisluonteisia tarkistuksia, kuten tarkistetaan kortteleiden tonttinumerot, lisätään nimistöä, mikäli se on esimerkiksi viestinnän kannalta hyvä asia (esim. virkistysalueille, joilla on reittejä tai kunnossapitoa), tarkistetaan kadunnimet, vesistöalueita nimitään yms.

Parvien osalta tavoitteena on, että matalia parvia, joita ei ole laskettu kerrosalaan, ei enää toteutettaisi, ja että nykyiset matalat parvet muutettaisiin tulevien perusparannusten yhteydessä ulokäynneiltään ja poistumisteiltään riittävän korkeiksi. Tämä vaatii rakennustarkastukselta jatkuvaa ohjausta ja valvontaa. Parvena pidetään huoneeseen kuuluvaa varsinaista lattiaa korkeammalla olevaa avointa tilaa, joka ei täytä huoneen tunnusmerkkejä tilan yli 1,6 m korkealta osalta (Huone=huoneala min. 7 m², korkeus min 2,4 m ja ikkunan valoaukko min 1/10 huonealasta).

Aiemmin on tehty matalia muihin tiloihin avautuvia makuuparvia, joista ei ole erillistä varapoistumistietä ja joissa pystyy liikkumaan lähinnä kyyryssä tai konttaamalla. Poistumismahdollisuudet esimerkiksi tulipalotilanteessa ovat olleet puutteelliset.

Parvitiilojen rakentaminen on johtunut siitä, että halutaan enemmän käyttötilaa ja lattiapinta-alaa, kuin on rakennusoikeutta. Myös parvelle johtavan portaan vaatimasta lattiapinta-alasta halutaan tinkiä, mikä on johtanut tikasmaisiin poistumistieratkaisuihin. Parvien rakentamisessa on päädytty siihen, että tila on pimeä, siellä on mataluudesta johtuen vaikea kulkea eikä pysty seisomaan, savun leviämistä nukkumatilaan ei ole estetty, ilman laatu on muutenkin huono, ja kulku sekä tavaroiden vienti tilaan on hankalaa ja vaarallista. Asemakaavoituksella voidaan ohjata korjaus- ja uudisrakentamista vielä tätäkin ohjeistusta turvallisempaan suuntaan, esimerkiksi määräämällä, että parvitiilat tulee korottaa, järjestää paremmat varapoistumismahdollisuudet ja estää vaarallinen savun leviäminen ylempään kerrokseen rakenteellisin keinoin. Ohjeet on Kuusamossa annettu ns. Lisätilan rakentamistapaohjeena, asemakaavoituksen yhteydessä.

Parvitiilat ovat usein matalia ja niiltä ei ole riittäviä poistumisteitä. Parvi on avoyhteydessä alakerran tiloihin, tilan ylimmässä kohdassa harjahirren kohdalla, jolloin se palotilanteessa täyttyy nopeasti savukaasuista. Myyntiesitteissä mainostetaan, että loma-asunnossa tai huoneistossa on ”parvikerros” (Kuvat Etuovi.com, Rukan myytävät loma-asunnot, 9.2.2021).

Rakennustarkastusviranomaiset ovat muuallakin Suomessa alkaneet puuttua erityisesti parvelta poistumisen hankaluuteen ja määritelleet portaalta vaadittavia minimiominaisuuksia. Muualla on määrätty, että parven portaan nousu saa olla enintään 22 cm, etenemä vähintään 22 cm (nousukulma 45 astetta), portaon leveyden tulee olla vähintään 60 cm ja käsijohteiden olla portaon molemmilla puolilla. Kuusamossa portaon leveydeksi on vaadittu 80 cm. Yleinen tulkinta on kuitenkin, että alle 7 m² parvelle johtavan portaon nousukulma saa olla enintään 60 astetta. Suosituksena on, että portaot tehtäisiin yhtä turvallisiksi kulkea kuin isommille parville. Jos huoneala on yli 7 m² ja korkeus yli 2,4 m, kyseessä on huone, ja portaon nousun tulee olla enintään 190 mm ja etenemän vähintään 250 mm. (© Topten).

Asemakaavan toteutuksessa tulee ottaa huomioon voimassa oleva lainsäädäntö, joka viimekädessä määrittelee toteutuksen laadun.

3.2 Selvitys suunnittelualueen oloista

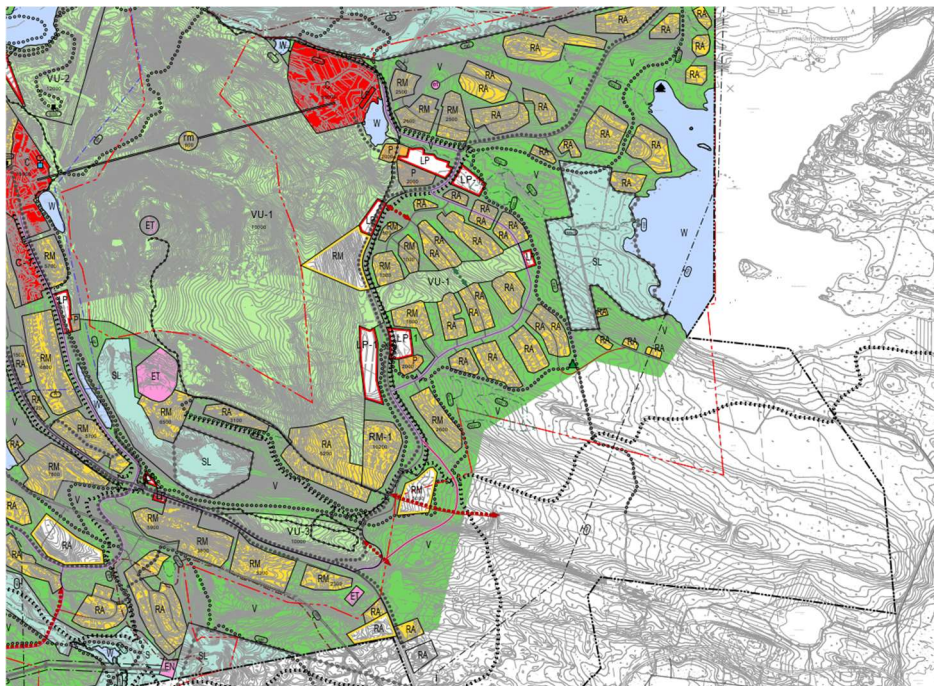
Suunnittelualue on pääosin toteutettua aluetta. Soukkelojoen alueella ja Vuosselijärven ympärillä on kuitenkin runsaasti toteuttamattomia tontteja. Asemakaava säilyy pääosin entisellään ja korttelirajauksia ei muuteta. Suunnittelualueen olot tarkistetaan ilmakuvilta ja julkisista paikkatiedoista (SYKE, MML paikkatietokkuna tvst.), muista maankäytön suunnitelmista (mm. yleiskaavat, reittisuunnitelmat ja tiedossa olevat hankkeet, kuten esimerkiksi sähkölinjojen kaapelointi), ja verrataan niitä voimassa olevaan asemakaavaan.

Asemakaavaa uudemmissa yleiskaavoissa on rajattu Natura-alueita asemakaavasta poikkeavalla tavalla.

Luonto ja pohjavesi

Luontoarvot on alun perin selvitetty asemakaavassa (2002) sen aikaisen tietämyksen pohjalta. Tiedot ovat täydentyneet mm. Kuusamon strategisen yleiskaavan ja erityisesti vireillä olevan Rukan ydinalueen yleiskaavan muutoksen myötä, koska sen yhteydessä on tehty aiempia tietoja täydentävä luontoselvitys ja Natura-selvitys. Nämä on esitelty kohdassa perusselvitykset. Ydinalueen yleiskaava ei ulotu asemakaavan 2.vaiheen muutosalueelle Soukkelojoella ja Koukkuniemessä.

Natura2000-alueita on Valtavaaran eteläosassa, Vuosselijärven itärannalla ja Hirsilammen ympäristössä. Uudistettavassa asemakaavassa nämä ovat olleet osittain suojelualueita S. Suunnittelualueella on pohjavesialuetta vain osalla Rukakeskuksen ja hyppymäkiäisten välistä aluetta.

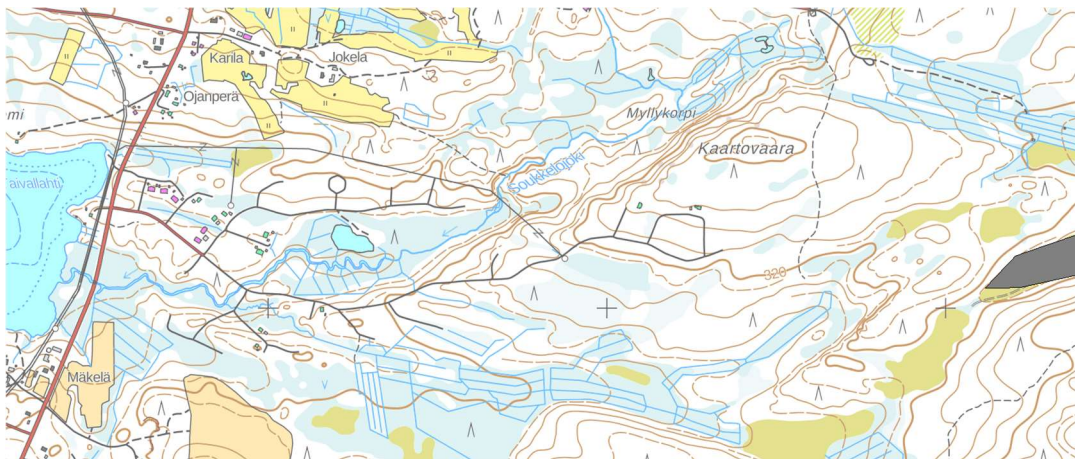

Natura2000 (SL) ja suojelualueet (S) Rukan ydinalueen yleiskaavan luonnoskartalla 25.4.2022. Yleiskaavan päivityksessä kartan kaakkoisosalle on tulossa laajennusalueita ja selvityksiin perustuvia luontoalueita. Yleiskaavan muutos oli keväällä 2024 edennyt alustavaan ehdotusvaiheeseen.

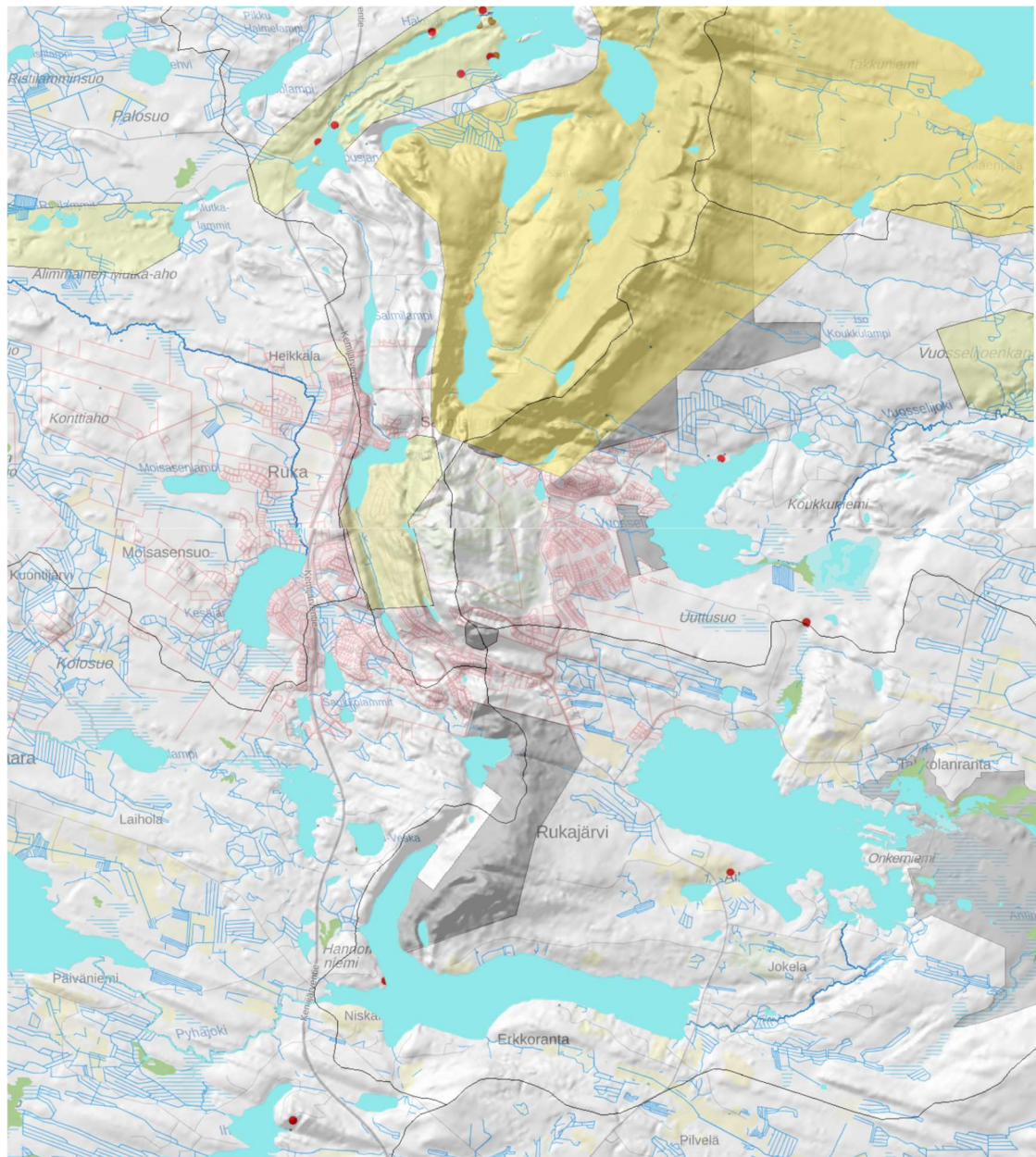
Rukan ydinalueen yleiskaavan päivityksen yhteydessä luontoselvitykset on osalla asemakaava-alueesta tehty aiempaa kattavammin. Selvityksessä kohteet on jaettu arvoluokkiin 1–4 (Mäkelä & Salo 2021 oppaan mukaisesti). Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeät alueet on asemakaavan päivityksessä jaettu tämän pohjalta neljään luokkaan, ja ne ovat samat kuin vireillä olevassa Rukan ydinalueen yleiskaavassa.

Yleiskaavaselvityksestä käyvät esille mm. luonnonsuojelulain (9/2023), vesilain (587/2011) ja metsälain (1093/1996) kohteet. Vesilain 2 luvun 11 §:ssä kielletään eräiden vesiluontotyyppien luonnontilan vaarantaminen. Metsälain 10 §:n erityisen tärkeät elinympäristöt, ovat selvästi erottuvia, luonnontilaisia tai luonnontilaisen kaltaisia kohteita, ja joiden pinta-ala on yleensä pieni tai jotka ovat metsätaloudellisesti vähämerkityksellisiä. Metsälain kohteet ovat osa sitä luonnon monimuotoisuutta, jota matkailijat ja loma-asukkaat tulevat hakemaan ja arvostavat Rukan kaltaisella matkailualueella, vaikka ne muuten ohjaavat lähinnä metsänhoitoa.

Rukatunturin rinne- ja hiihtokeskusalueet on hyödynnetty talviurheilulle, ja talvikauden ulkopuolinen matkailu tukeutuu luonnonympäristöön ja sen arvoihin, jotka tulee ottaa huomioon myös tässä tarkoituksessa.

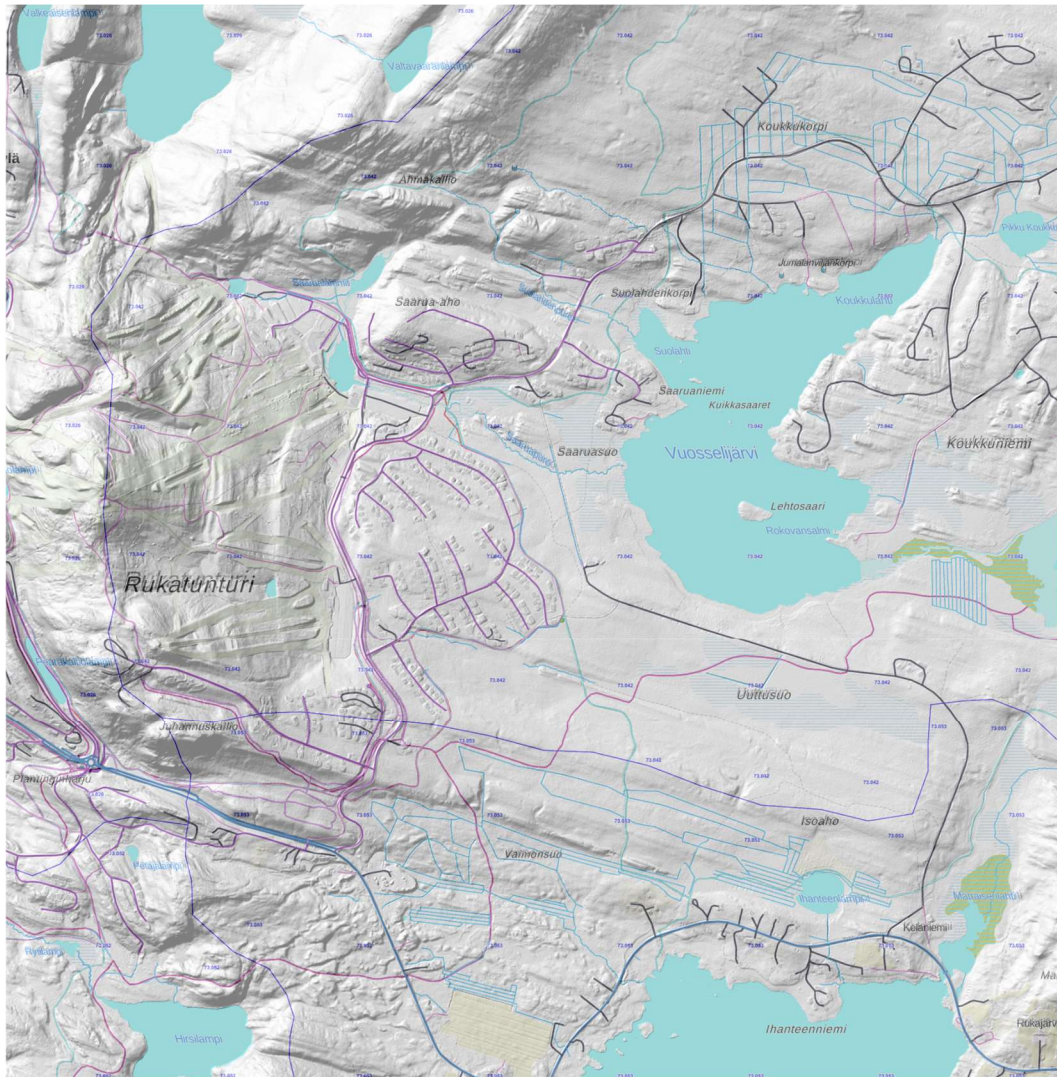
Soukkelojoella ei ole Natura2000 tai luonnonsuojelualuetta. Lähin Natura-alue sijaitsee Ronivaaran pohjoispuolella noin 0.8 km etäisyydellä (harmaa alue kartan itäosassa). (Paikkatietokuna, haettu 2.5.2022).

Natura-alueet harmaalla rinnevarjostuskarttapohjalla. Valtavaaran alueella keltainen väri (valtakunnallisesti arvokas Maisema-alue Virkkulan kulttuurimaisema ja Rukan vaarajono) peittää Natura-alueen värin. Suunnittelualueella ei ole pohjavesialuetta (vaalea keltainen) eikä muinaisjäännösrekisterin kohteita (punaiset pisteet). Koukkuniemessä ja Soukkelojoen alueella ei ole Natura2000-alueita. (<https://kartta.paikkatietoikkuna.fi> haettu 2.6.2022).

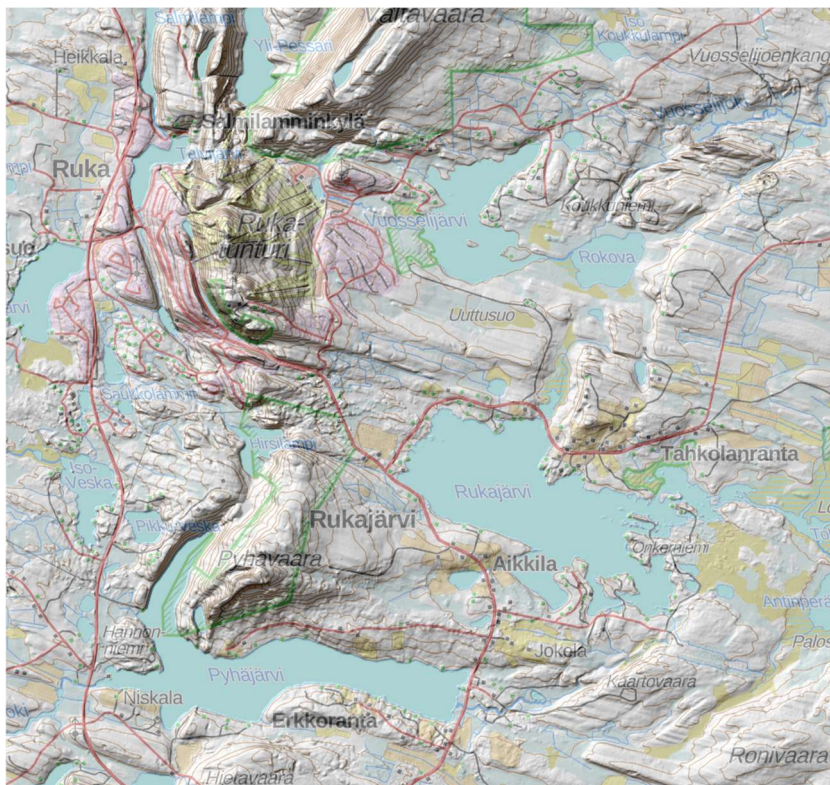
Pintavedet ja hulevedet

Asemakaavan muutosalueet sisältävät osia Vuosselijärven ranta- ja vesialueista, Valtavaaran suunnasta laskevista puroista ja noroista, Saaruapurosta ja muista Rukatunturin suunnasta laskevista puroista, Rytilammen ja Hirsilammen välisestä purosta. Erillisen Soukkelojoen asemakaava-alueen kautta Pyhäjärveen laskee Soukkelojoki. Päävedenjakaja kulkee Valtavaaran ja Rukatunturin huippujen kautta Petäjälammen ja Hirsilammen itäpuolitse ja edelleen Pyhäjärven länsipuolitse etelään. Asemakaavan muutosalueet sisältävät Vuosselijärven länsirantaa ja koillisrantaa Koukkuniemessä, joilla on myös laajoja soita ja tulva-aluetta, ja Hirsilammen sekä Pyhäjärven ranta-alueita.

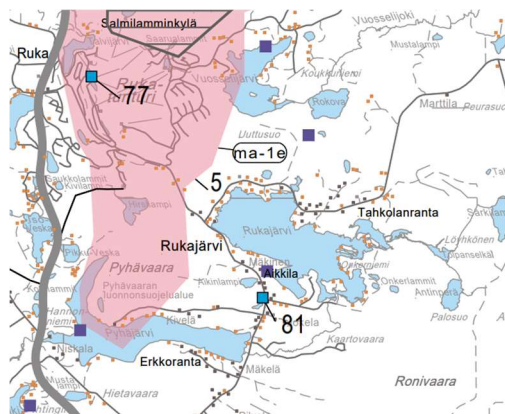
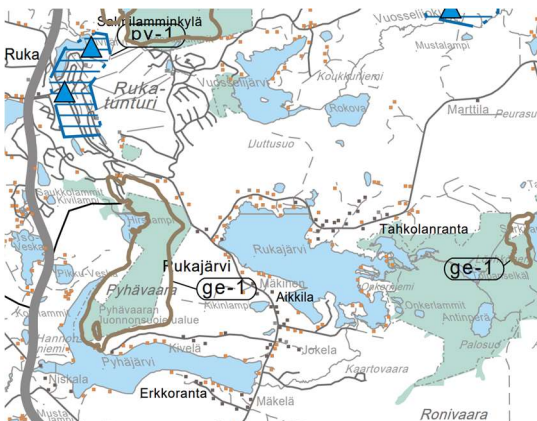
Rukatunturin koillis-, itä- ja eteläpuolen alueet, joilla sijaitsee vuoden 2002 asemakaavan muutos-alueita. Vedenjakajat näkyvät punaviolettina viivana. Vuosselijärvi kerää hulevedet tuntureiden itäosista ja Uuttuahan pohjoisosista.

Rukatunturin alueen ulkopuolella luonnonympäristössä vaihtelevat moreenimäet, suot ja niiden väliset järvet ja lammet.

Vasemmalla rinnevarjostus asemakaavamuutosten alueelta. (Paikkatietokkuna, haettu 2.5.2022).

Katso myös karttaote kohdassa 3.2.1 Luonto ja pohjavesi.

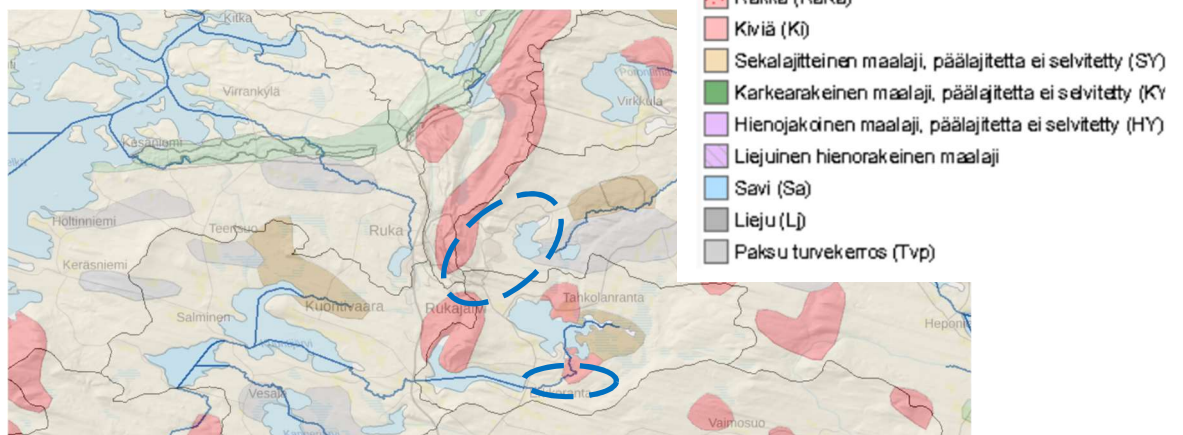
Ote Kuusamon strategisesta yleiskaavasta, selvityskartat 1 (Arvokkaat luontoalueet) ja 2 (Maisemallisesti ja kulttuurihistoriallisesti merkittävät alueet).

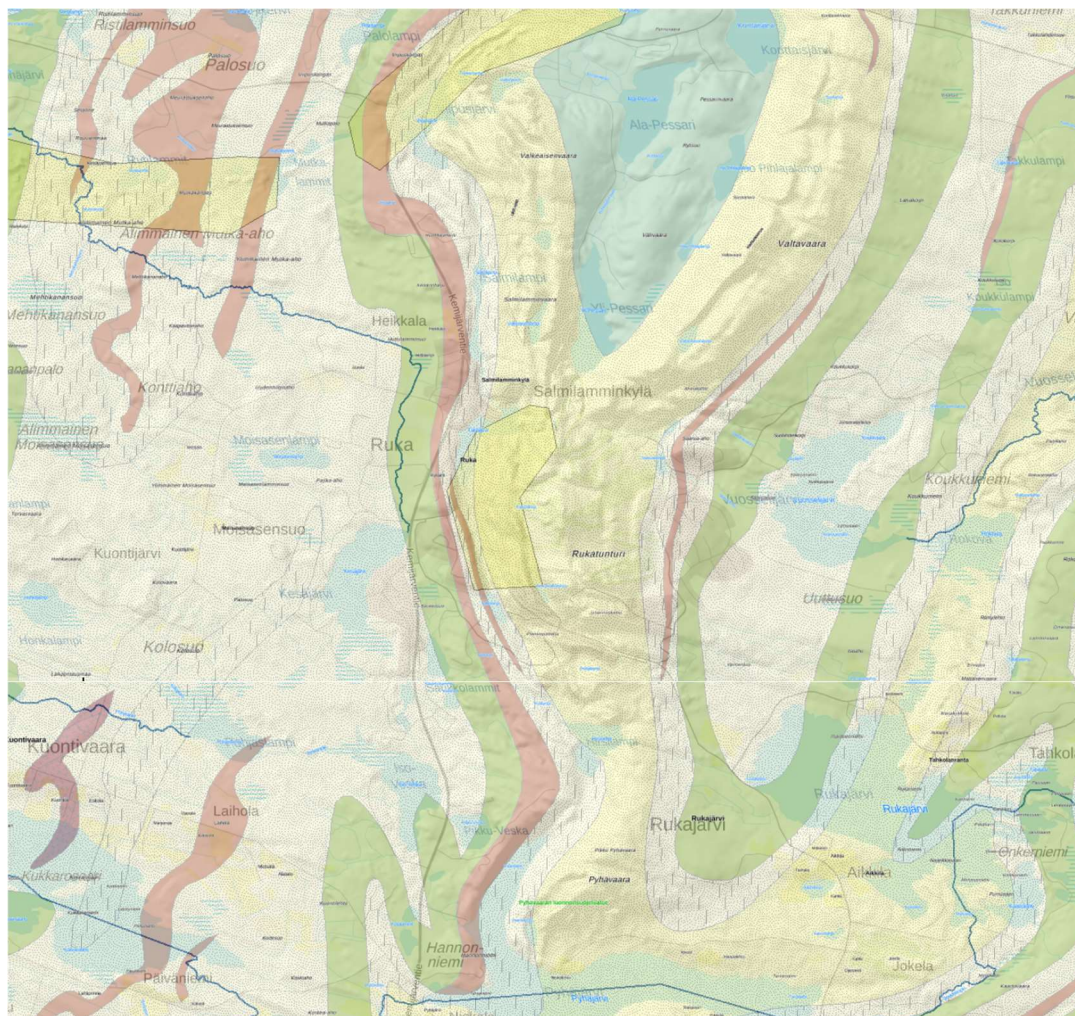
Näkymä Juhannuskallion lakialueelta kaakkoon. Rukajärvi pilkottaa kuvan oikeassa reunassa. (© GoogleMaps Street View, haettu 2.6.2022)

Kallioperä ja maaperä

Ruka-Valtavaara-Pyhävaara ovat kalliomaata ja ympäröivät alueet sekalaihteista maalajia (hiekk- / sora- / moreeni).

Maaperäkartta (MML Paikkatietoikkuna, haettu 9.2.2021). Alueet, joilla asemakaavaa muutetaan, on osoitettu likimääräisinä sinisellä katkoviivalla.

Kallioperäkartta, pohjavesialueet korostettu keltaisella. Rukatunturin muodostumassa on vulkaanista kiveä (vihreä), diabaasia (kerrosjuoni, ruskea), kvartsiittia (vaalea ruskea), joka on paikoin dolomiittipitoista (pystyviivoitus). Rukan ja Yli-Pessarijärven pohjoispuolella on vulkaaninen muodostuma, mafista tuffia ja tuffiittia.

Rakennettu ympäristö

Pääosa asemakaava-alueista on rakentunut v. 2002 asemakaavan pohjalta rinnetoimintoille ja Rukan ympäristön loma-asunto- ja matkailupalvelualueiksi. Asemakaavan muutosalueella on loma-asuntoja omilla tonteillaan, ja jonkin verran rinne- ja latupalveluihin liittyvää rakentamista. Tunturin eteläpuolella on pääsähköjohtoja ja sähköasema.

Rukan itä- ja eteläpuolella korttelialueilla ei juurikaan ole tarvittu toisten tonttien kautta kulkevia sisäisiä ajoyhteyksiä, koska tontit tai niiden kapeat osat (ns. "kirvesvarsitontit") rajautuvat katuverkkoon. Huoltoajoyhteyksiä on suhteellisen runsaasti rinnealueella.

Voimassa olevassa asemakaavassa kaavailtua laskettelurinteen jatketta Vuosselintien yli ei rinteiden loivuudesta johtuen ole kannattavaa toteuttaa (Google Maps, haettu 2022).

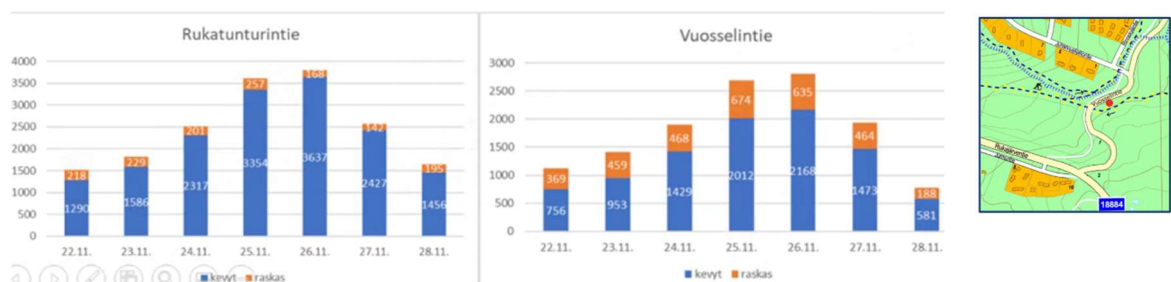
Ajantasainen sähköverkosto selvitettiin asemakaavan muutoksen ehdotusvaiheessa, ja se on esitetty asemakaavakartalla.

Liikennejärjestelmä ja sen ennakoitavat muutokset

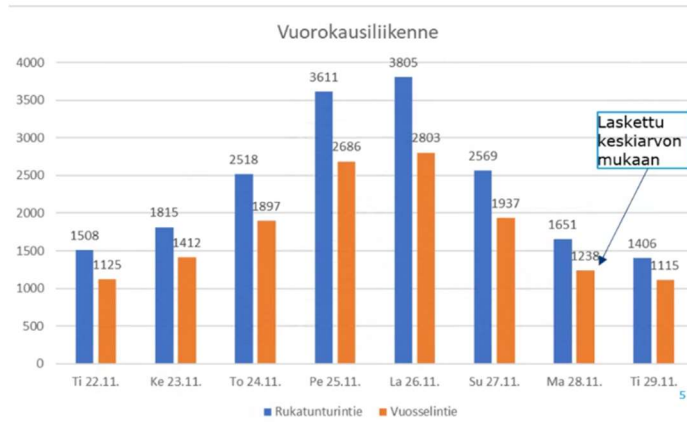
Vaiheen 2 liikenne tukeutuu Rukatunturin eteläpuolelta Rukajärventiehen, joka johtaa Rukajärven kylään ja Soukkelojoen alueelle, sekä Rukajärventiestä koilliseen erkanevaan Vuosselintiehen, joka on alkupäästään hyvin mutkainen ja kapeahko. Pääteiden varrella on melko kattavasti erillisiä ja jalankulun ja pyöräilyn väyliä.

Rukan ydinalueen osayleiskaavan muutoksen yhteydessä tutkitaan mm. Vuosselintien eteläosan mutkaisimman osuuden korvaamista uudella kokoojatiellä, joka palvelisi myös mahdollisia lisärakentamisalueita.

Rukan ydinalueen yleiskaavan muutokseen liittyen Kuusamon kaupunki toteutti Rukalla liikennelaskentaa 21.11.-30.11.2022 Rukatunturintien liittymässä ja Vuosselintiellä.

Rukatunturintien keskimääräinen vuorokausiliikenne (KVL) oli 2500 ajon/vrk, josta 8 % raskasta liikennettä, ja Vuosselintien KVL 1870 ajon / vrk, josta raskas liikenne - ilmeisesti ajankohdan rakentamisesta johtuen - oli 25 %.

Liikennemäärät kasvavat viikonloppuisin ja vaihtelevat viikonpäivien mukaan. Vuosselin raskas liikenne suuntautui paljolti Kuusamon keskustaa kohti Rukajärventien kautta.

Vuorokausiliikennemäärät Rukatunturintiellä ja Vuosselintiellä. Liikennemäärät vaihtelivat voimakkaasti eri viikonpäivinä.

Vireillä olevan Rukan ydinalueen yleiskaavan uudistamisen myötä liikennemäärät tulevat kasvamaan huomattavasti. Yleiskaavan luonnosvaiheessa arvioitiin, että Itä-Rukalla kasvu olisi noin 42 %. Tulevat liikennemäärät riippuvat laajennusalueiden lopullisesta tehokkuudesta, siitä minkälainen liikenneverkko yleiskaavan ehdotusvaiheessa valitaan toteutettavaksi, ja sisältääkö yleiskaava uutta kokoojatietä valtatieltä kohti Rukan keskustaa. Jos uusi kokoojatie ei sisälly yleiskaavaan, kasvanevat myös Rukajärventien liikennemäärät voimakkaasti, mikä muuttaa tilannetta Soukkelojoen asemakaavan alueella.

Vuosselintien liittymä (Google Maps, haettu 2022/05). Tie on kapeahko ja mutkainen, eikä suoraan sen varressa ole kevyen liikenteen väylää. Yleiskaavan luonnoksessa tieyhteys ei tätä kautta jatku Vuosselin alueelle. Asemakaavassa varattuun kortteliin 116 ei voine liittyä tästä kohdasta.

Korttelin 116 ja Vuosselintien muutoksen toteuttamista tarkastellaan uudelleen Rukan ydinalueen yleiskaavan muutoksen pohjalta, jolloin asemakaavaa muutetaan uudelleen tarvittaessa.

Rukajärventie Vuosselintien suunnasta Rukajärven kylää kohti (Google Maps, haettu 2022/05)

Pyhäjärven rantaa Soukkelojoella.

Pyhäjärven rantaa Soukkelojoella Rukajärventien varressa.

Soukkelojoella ei Rukajärventien varressa ole ulkoilureittiä tai kevyen liikenteen reittiä, jonka tarve tulee selvittää Rukan ydinalueen yleiskaavan muutoksen liikennejärjestelmän varmistuttua. Lisäksi Itä-Rukalta koilliseen saattaa olla tarpeen järjestää vaihtoehtoinen ajoyhteys erityisesti sellaista tilannetta varten, että Vuosselintie olisi jonkin onnettomuuden takia poikki. Lisäksi on hyvä huomioida, että Vuosselintie jatkuu koilliseen kohti Virkkulaa ja Venäjän rajaa, ja muodostaa yhteyden Kuusamon keskusta.

Elinkeinot ja palvelut

Rukan elinkeinot perustuvat matkailupalveluihin, loma-asutuksen huoltopalveluihin, monipuolisiin ulkoilumahdollisuuksiin reitistöineen ja luontoon. Suunnittelualue on kokonaisuudessaan poronhoitoaluetta. Palvelut keskittyvät suunnittelualueen ulkopuolelle Rukan keskusta, hiihtostadionin alueelle, Vuosselin alarinteille ja sisääntulotien liittymän tuntumaan, missä on myös Rukan koulu. Kuusamon keskustan palveluihin on Rukan pääliittymän alueelta matkaa noin 27 km.

Rukan ydinalueen yleiskaavan muutos ja lisärakentaminen parantavat palveluita Vuosselin eteläosassa ja asiakaskunnan kasvun myötä. Rukan alue itsessään on virkistys- ja liikuntapalveluiden keskittymä. Myös näiden palveluiden ennakoituaan kehittyvän ydinalueen yleiskaavan muutoksen toteuttamisen myötä.

Virkistys

Rukalla on monipuoliset virkistysmahdollisuudet. Latu- ja ulkoilureittiverkostoa, laskettelu-rinteitä, gondolihiisi, runsaasti vaellus- ja maastopyöräreittejä ja moottorikelkkauria sijoituu myös asemakaavan muutosalueelle.

Kulttuuriympäristö ja muinaismuistot

Suunnittelualueella ei Museoviraston paikkatietojen, muinaismuistot.info-tietokannan ja maakunta-kaavan selvitysten mukaan ole muinaisjäännöskohteita, tai muuta arvokasta rakennettua kulttuuriympäristöä. Pienelle osalle asemakaavan muutosalueesta on Rukatunturin kaakkoispuolelle laadittu arkeologinen inventointi Rukan osayleiskaavan ydinalueen muutoksen laajennusalueille (Maanala Oy 2022). Inventoinnissa ei löytynyt uusia muinaisjäännöskohteita.

Yleiskartta, muinaisjäännöskohteiden sijainti © Museoviraston paikkatieto, haettu 2022/04. Suunnittelualueella lähimpänä on Vuosselijärven pohjoisrannalla sijaitseva kohde.

Tunnetut muinaisjäännöskohteet sijoittuvat suunnittelualueen ulkopuolelle (© https://www.kyppi.fi/palvelu-ikkuna/mjreki/read/asp/r_default.aspx ja muinaismuistot.info, haettu 3/2022).

Asemakaavan muutosalueella ei ole esitetty kulttuuriympäristökohteita tai -alueita voimassa olevassa asemakaavassa, yleiskaavoissa tai paikkatietoaineistossa.

Maanomistus

Suunnittelualan maat ovat pääosin yksityisten maanomistajien ja Metsähallituksen / valtion omistuksessa.

Häiriötekijät

Alueen häiriötekijät johtuvat mahdollisista puutteista liikenneturvallisuudessa ja Rukajärventien – Vuosselintien liikenteen äänistä. Em. teille ei ole tehty meluselvitystä. Myös moottorikelkkailusta aiheutuu melua ja turvallisuushäiriötä suunnittelualueella. Sulan maan aikana paljaat Rukan laskettelurinteet ovat maisemallinen häiriötekijä.

4 SUUNNITTELUTILANNE

4.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet eli VAT:t ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Valtion ja kuntien viranomaisten on otettava tavoitteet huomioon toiminnassaan ja edistettävä niiden toteuttamista. Viranomaisten tulee myös arvioida toimenpiteidensä vaikutuksia valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden suhteen.

Valtioneuvosto on tehnyt päätöksen uusista valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista 14.12.2017. Päätös korvaa valtioneuvoston vuonna 2000 tekemän ja 2008 tarkistaman päätöksen. Valtioneuvoston päätös tuli voimaan 1.4.2018.

Keskeiset teemat uusissa valtakunnallisissa alueidenkäyttötavoitteissa ovat toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen, tehokas liikennejärjestelmä, terveellinen ja turvallinen elinympäristö, elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat ja uusiutumiskykyinen energiahuolto.

1. Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen

- luodaan edellytykset alueiden ja yhdyskuntien kehittymiselle elinvoimaisina, vahvuuksia ja voimavaroja tehokkaasti ja kestävästi hyödyntäen
- edistetään monikeskuksista, verkottuvaa ja hyvin yhteyksiin perustuvaa aluerakennetta
- vastataan väestö- ja työpaikkakehityksen edellyttämiin tarpeisiin, luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiseksi ja mahdollistetaan eri väestöryhmien tarpeita vastaava asuntotarjonta
- luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen
- edistetään saavutettavuutta, kevyen liikenteen ja joukkoliikenteen sekä viestintään ja liikkumiseen liittyvien palveluiden kehittämistä

2. Tehokas liikennejärjestelmä

- edistetään liikennejärjestelmän toimivuutta, toimintavarmuutta ja turvallisuutta
- edistetään vähähiilisyyttä

3. Terveellinen ja turvallinen elinympäristö

- varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksiin, uusi rakentaminen sijoitetaan tulvavaara-alueiden ulkopuolelle tai tulvariskien hallinta varmistetaan muutoin
- ehkäistään melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja, jätetään riittävät suojaetäisyydet, tai riskit hallitaan muulla tavoin
- suuronnettomuusvaaraa aiheuttavat laitokset, alueet tai toiminnot sijoitetaan riittävän etäälle häiriintyvistä kohteista
- otetaan huomioon yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden tarpeet

4. Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat

- huolehditaan luonnon- ja kulttuuriympäristöistä kestäväällä tavalla, mikä on elinkeinojen, väestön hyvinvoinnin ja alueiden identiteetin kannalta tärkeää
- otetaan huomioon valtakunnalliset inventoinnit
- huolehditaan valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta
- edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä
- huolehditaan virkistysalueiden riittävydestä ja viheralueverkoston jatkuvuudesta
- luodaan edellytykset bio- ja kiertotaloudelle ja edistetään luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä
- huolehditaan maa- ja metsätalouden kannalta merkittävien yhtenäisten pelto- ja metsä-alueiden säilymisestä
- huolehditaan saamelaiskulttuurin ja -elinkeinojen kehittämisedellytysten ja niille tärkeiden alueiden säilymisestä (poronhoitoalueet)

5. Uusiutumiskykyinen energiahuolto

- varaudutaan uusiutuvan energian tuotannon tarpeisiin, huolehditaan kuljetusten ja varastoinnin toimivuudesta
- sovitetään tuulivoimarakentaminen ympäröivään maankäyttöön, minimoidaan tuulivoimaloista aiheutuvia haitallisia vaikutuksia sijoittamalla voimalat suuriin yksiköihin
- turvataan merkittävien voimajohtojen ja kaasuputkien linjaukset ja niiden toteuttamismahdollisuudet, voimajohtojen linjauksissa hyödynnetään olemassa olevia johtokäytäviä

4.2 Maakuntakaava

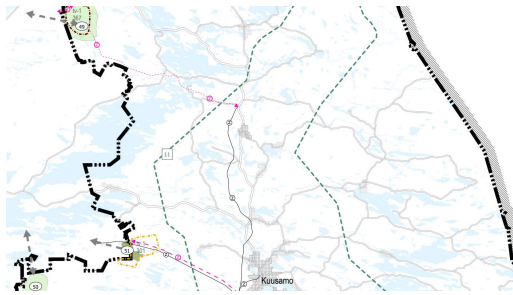
Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava on uudistettu teemoittain kolmessa eri vaiheessa. Nämä vaihemaakuntakaavat korvaavat aiemman kokonaismaakuntakaavan.

1. vaihemaakuntakaava on vahvistettu 23.11.2015. Valitukset kaavasta hylättiin korkeimmassa hallinto-oikeudessa 3.3.2017 päätöksellä, joten kaava on lainvoimainen. Kaavan aihepiirit ovat kaupan palvelurakenne, aluerakenne, luonnonympäristö, energiantuotanto ja -siirto, sekä liikennejärjestelmät.

2. vaihemaakuntakaava on vahvistettu 7.12.2016 ja kaava on lainvoimainen. Kaavan aihepiirit ovat kulttuuriympäristöt, maisema-alueet, asutusrakenne, virkistys- ja matkailualueet, seudulliset ampumaradat ja materiaalikeskukset, sekä puolustusvoimien alueet.

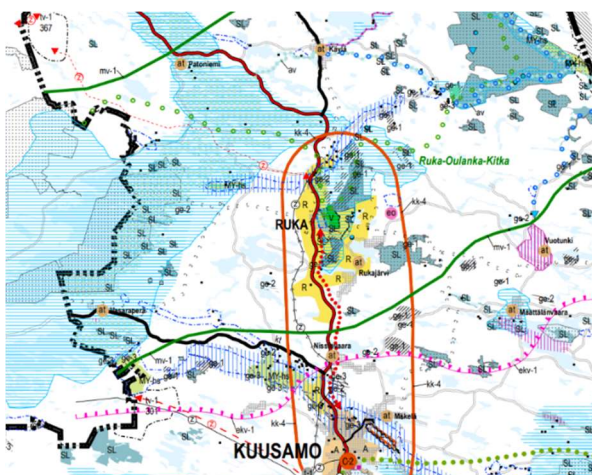
3. vaihemaakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 11.6.2018. Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 5.11.2018 (§232) määrätä 3. vaihemaakuntakaavan tulemaan voimaan maankäyttö- ja rakennuslain 201 §:n nojalla. Pohjois-Suomen hallinto-oikeus hylkäsi kaavasta tehdyt valitukset ja 3. vaihemaakuntakaava on saanut lainvoiman. Kaavassa käsiteltyjä teemoja ovat mm. pohjavesi- ja kiviainesalueet, mineraalipotentiali- ja kaivosalueet, tuulivoima, sekä suoalueiden ja verkostojen tarkistukset.

Pohjois-Pohjanmaan **energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan** laatiminen on tullut vireille 11.10.2021. Valmisteluvaiheen kuuleminen on pidetty 8.8.-23.9.2023. Tavoitteena on saada vaihemaakuntakaava hyväksymiskäsittelyyn vuoden 2024 aikana. Energia- ja vaihemaakuntakaavassa ei ole viranomaiskuulemisen ehdotusvaiheessa esitetty Rukan lähialueille tuulivoimatuotantoa. Lähimmät tuulivoima-alueet ovat toiminnassa oleva Mäkihön tuulivoima-alue, sekä suunnitteilla olevat Soidinharju-Haukivaara ja Nuunajärvi. Asemakaavan muutoksen 1-vaiheessa huomioitiin pääsähkolinjan yhteystarve länteen Nuunajärvelle.

Ote ilmastovaihemaakuntakaavan viranomaisvaiheen tuulivoima-teemakartasta.

Maakuntakaavojen yhdistelmässä Rukan asemakaavoitetut alueet ovat kokonaan Kuusamon matkailukaupunkialuetta ja Loma- ja matkailualueita (R).

Alueeseen kohdistuvia merkintöjä ovat lisäksi pohjavesialueet ja tärkeä pohjavesiväyhyke, jotka kohdistuvat itse asemakaavan muutosalueeseen, sekä maakunnallisesti arvokas maisema-alue, jota on ehdotettu valtakunnallisesti arvokkaaksi. Alueilla on myös virkistysaluetta (V), tärkeitä ulkoilu-, retkeily- ja moottorikelkkailureittejä, sekä kevyen liikenteen yhteystarve Kuusamoon. Rukan asemakaava-alueen reunamilla on myös luonnonsuojelualueita (SL) ja arvokkaita geologisia muodostumia (ge-1, maisemakallioalue ja ge-2, moreenimuodostuma).

Ote maakuntakaavojen yhdistelmäkartasta (Pohjois-Pohjanmaan liitto, yhdistelmäkartta 13.2.2024).

4.3 Yleiskaava

Suunnittelualueella voimassa olevat yleiskaavat ovat:

- Kuusamon strateginen yleiskaava (valtuusto hyväksyi 13.12.2016, KHO kumosi rm-1 ja vr-1 -merkinnät ja osan yleisistä kaavamääräyksistä, lainvoima 20.6.2019)

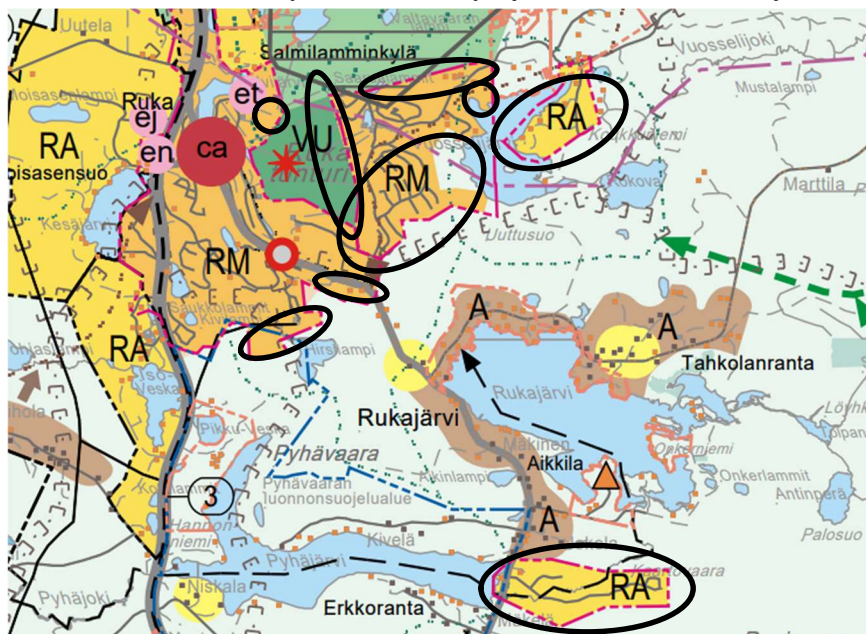
1. Kuusamon strategisen yleiskaavan alueella jäävät voimaan (MRL 42 § 3 mom) seuraavat aiemmin hyväksytyt oikeusvaikutteiset yleiskaavat:

2. Rukan osayleiskaava
3. Veskan osayleiskaava
4. Viipusjärven osayleiskaava
5. Kesäjärven osayleiskaava
12. Suiningin rantaosayleiskaava
13. Oivangin rantaosayleiskaava
14. Pyhäjärven rantaosayleiskaava

Lisäksi voimaan jää strategisen yleiskaavan jälkeen hyväksytty 15.11.2018 lainvoiman saanut Ruka-Kuusamo matkailualueen yleiskaava.

- Ruka – Kuusamo matkailualueen osayleiskaava. Hyv. 24.9.2018, lainvoima 15.11.2018.
- Rukan oikeusvaikutteinen (osa)yleiskaava: ydinalue (uudistettavana) ja ulkokehä. Hyv. 25.2.2004 lainvoima 22.11.2007.
- Vaihetta 2 ei koske Kesäjärven osayleiskaava eikä Veskan osayleiskaava

Kuusamon strateginen yleiskaava (1:100 000) ohjaa mahdollisia osayleiskaavojen muutoksia. Asemakaava-alueet ovat strategisessa yleiskaavassa loma- ja matkailualueita (RA, Koukkuniemi, Soukkelojoki), matkailupalvelujen aluetta (RM), ulkoilualueita (VU), ja ovat keskustatoimintojen alakeskuksen ja vaikutuspiirissä. Lisäksi on osoitettu kevyen liikenteen ja seudullisen ulkoilureitistön ja joukkoliikenteen kehittämis- ja alikulkutarpeita. Soukkelojoen kautta on osoitettu veneilyreitti Kitkan – Pyhäjärven suunnasta Rukajärvelle.

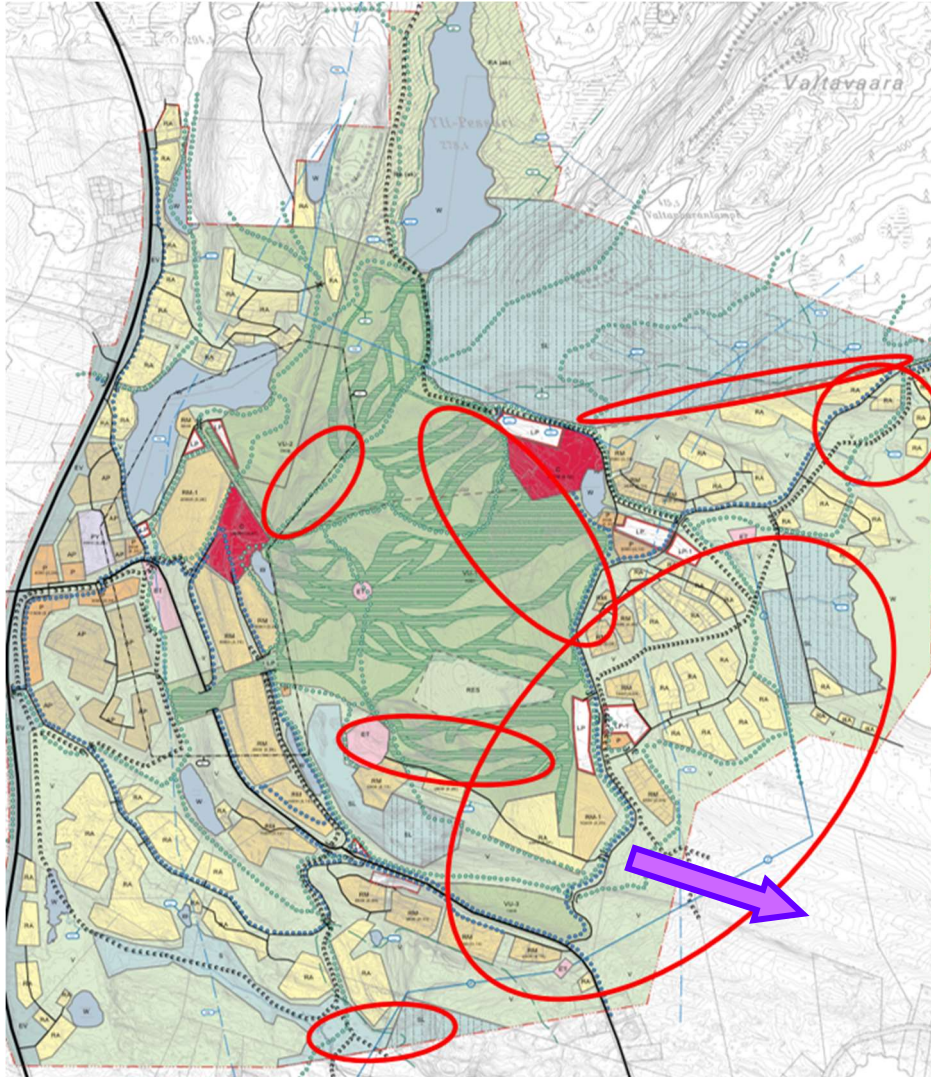

Ote Kuusamon strategisesta yleiskaavasta, kartta 1.

Ote Kuusamon strategisen yleiskaavan yhdistelmäkartasta

Suunnittelualueiden likimääräiset sijainnit näkyvät mustina soikioina.

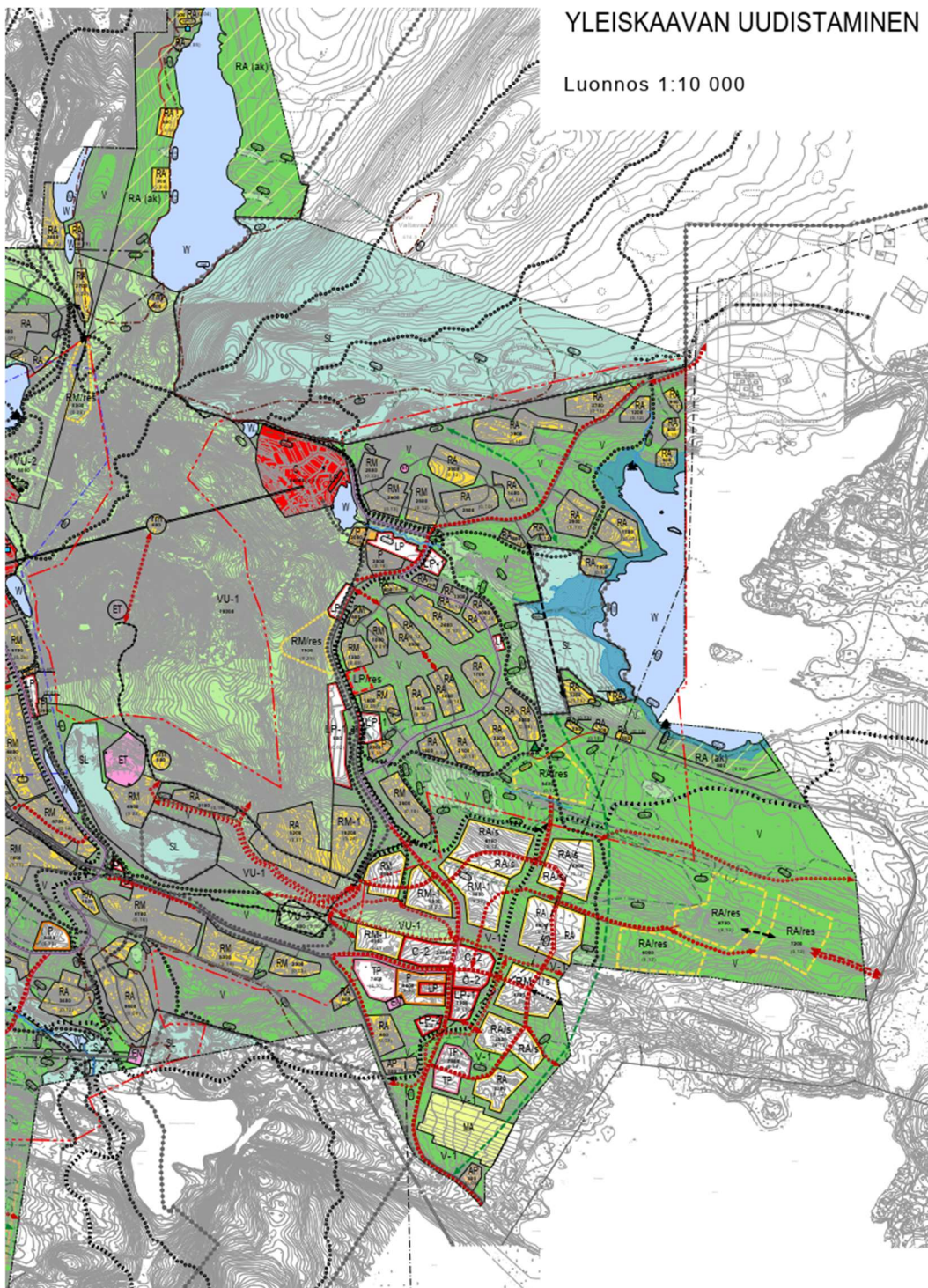
Rukan oikeusvaikutteinen yleiskaava on esitetty kahtena osana, **ydinalue ja ulkokehä** mittakaavassa 1:6000. Rukan ydinalueen yleiskaavan päivitys on vireillä. **Ydinalueen yleiskaavan luonnos on ollut julkisesti nähtävillä 5.4.-4.5.2023.** Yleiskaavan muutoksessa tarkastellaan mm. matkailun ja asutuksen sijaintia ja määrää, Itä-Rukan kulkuyhteisyyksien kehittämistä ja reitistöjen täydentämistä.

Ote Rukan yleiskaavan ydinalueesta, jonka muuttaminen on ehdotusvaiheessa keväällä 2024. Asemakaavan 2. vaiheen tarkistusalueiden likimääräinen sijainti on osoitettu punaisilla soikioilla. Ydinalueen yleiskaavaan on asemakaavan muutosalueiden välittömään läheisyyteen tulossa laajennus ja merkittävästi uutta rakentamisaluetta Uttuahun-Uuttusuon suunnalle (violettä nuoli) ja Vuosselintien eteläosan tiejärjestelyt muuttuvat samalla.

YLEISKAAVAN UUDISTAMINEN

Luonnos 1:10 000

Ote Rukan yleiskaavan ydinalueen päivityksen nähtävillä olleesta luonnoksesta (© Sweco 2023).
Uuttuahon-Uuttusuon laajennusalueet erottuvat valkopohjaisina alueina, ja rakentamisen reser-
viaaluevaraukset on osoitettu keltaisilla katkoviivaraajoilla.

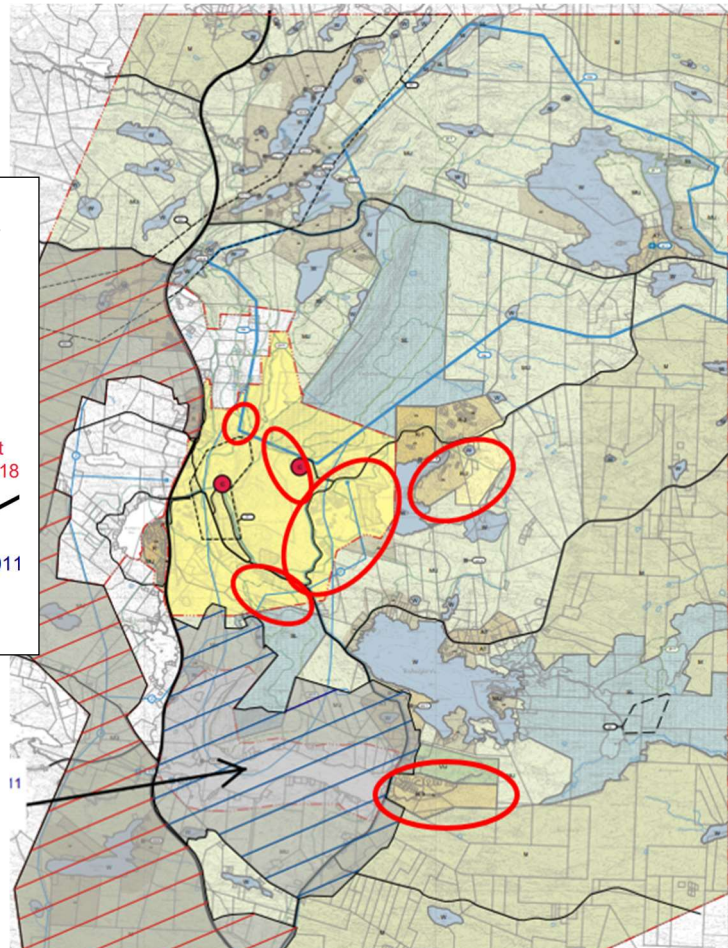
Rukan yleiskaava, osa-alue 1 Ulkokehä (1:25 000)

Rukan yleiskaavan ulkokehällä merkinnät ovat hyvin yleispiirteisiä, aluemerkitänä R, R-2, MU ja SL. Alueiden kautta on linjattu reittejä. Rukan ydinalueen yleiskaavan laajennus sijoittuu pääosin keltaiselle alueelle ja sen etelä- ja kaakkoispuolelle, mm. Uttuahon-Uuttusuon alueelle.

*Rukan yleiskaavan ulkokehä -
kartta. Kumoutuneet yleiskaava-
alueet on viivoitettu.*

*Asemakaavan päivitysalueet
sijaitsevat punaisilla soikioilla
osoitetuilla alueilla.*

Punaisella viivoitettu alue on kumoutunut
Kuusamon kaupunginvaltuuston 24.9.2018
§ 45 hyväksymällä Ruka-Kuusamo
matkailualueen osayleiskaavalla.
Sinisellä viivoitettu alue on kumoutunut
Kuusamon kaupunginvaltuuston 23.5.2011
§ 10 hyväksymällä Pyhäjärven
rantayleiskaavalla.

Ruka-Kuusamo matkailualueen osayleiskaava (2.ehdotus 2015, lainvoima 15.11.2018) ei ulotu tässä 2. vaiheessa päivitettäville asemakaava-alueille.

4.4 Asemakaava

Asemakaavoitusta ohjaavat edellä mainitut yleiskaavat. Maakuntakaava ei ole voimassa oikeusvaikutteisen osayleiskaavan alueella, mutta ohjaa mahdollisia yleiskaavamuu-
toksia samoin kuin Kuusamon strateginen yleiskaavakin.

Rukan asemakaava on alun perin laadittu vuonna 2002 (hyv. 18.3.2002) ja sitä on uudis-
tettu useassa vaiheessa.

Rukan asemakaavayhdistelmä

Rukan koko asemakaava-alue koostuu neljästä osasta. Tähän asemakaavan uudistamisvaiheeseen 2 kuuluu useita osia Rukatunturin etelä- ja itäpuolisesta asemakaava-alueesta, pieni osa tunturin luoteisrinteen asemakaavasta hyppyrimäen ja Rukakeskusten välissä, sekä erilliset Soukkelon alue Rukajärven eteläpuolella Pyhäjärven itäpuolella ja Koukkuniemen alue Vuosselijärven koillisrannalla. Asemakaava on näiltä osin peräisin vuodelta 2002.

Lisäksi asemakaavan muutokseen on otettu näiden viereisiä alueita, joilla Natura- ja suojelualueidenmuutokset tai erityisen tärkeät yhteydet jatkuvat jo uudistetuille asemakaavan osaluueille. Näitä asemakaavan osia löytyy Rukatunturin eteläpuolelta (Rukanriutta ja Plantinginharju, Natura-rajaus, asemakaava hyväksytty 14.11.2016), Itä-Rukalta (Itäkylän aluehuoltotiet, gondolihiisi, asemakaava hyväksytty 5.2.2018).

Tarkemmat tiedot päivitettävästä asemakaavasta löytyvät Rukan asemakaavayhdistelmästä, osoitteesta [Voimassa olevat kaavat - Kuusamo](#). Linkin kartasta löytyvät tiedot mm. kaavarajauksista, hyväksymisestä ja kaavamerkinnöistä. Lisäksi osalla Rukan asemakaava-alueesta on olemassa rakennustapaohjeita, joita tulee noudattaa.

Yllä ote Rukan asemakaavayhdistelmästä ja oikealla Soukkelojoen osa-alue (kaakkoon Rukatunturista, Rukajärven eteläpuolella). Eri aikoina hyväksytyt asemakaavat ja niiden muutokset näkyvät punaisina rajauksina ja asemakaavan muutoksen 2.-vaiheen alueiden sijainti on osoitettu likimääräisesti mustilla soikioilla.

4.5 Rakennusjärjestys

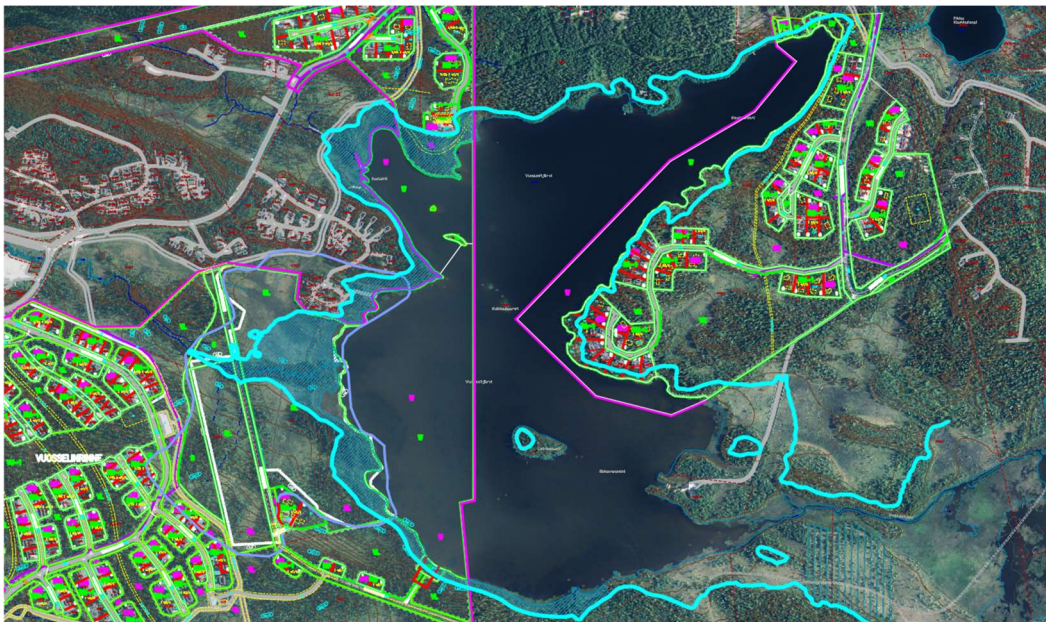
Kuusamon rakennusjärjestyksen päivitys on vireillä.

4.6 Asemakaavan perusselvitykset ja hyödynnetyt yleiskaavojen lähtötiedot

Asemakaavan päivityksessä käytetään hyväksi voimassa olevien asemakaavojen, yleiskaavojen ja ehdotusvaiheessa olevan Rukan ydinalueen yleiskaavan päivityksen selityksiä ja lähtötietoja. Tiedoista ei ole tehty asemakaavatasoisia selvityskarttoja, vaan tiedot on näytetty asemakaavakartalla. Lisäksi käytetään uusimpia ilmakuvia ja tarpeen mukaan muita julkisista lähteistä saatavilla olevia tietoja.

Tulvatiedot

Rukan ydinalueen yleiskaavan päivityksen yhteydessä on kartoitettu Vuosselijärven rantojen tulvaherkkyyttä. Tulvauhan alaisen alueen rajana on pidetty korkeustasoa, joka on +1m arvioidun keskivedenkorkeuden (+311,00, N2000) yläpuolella, eli +312,00 m (N2000). Maaston korkeustietoina on käytetty laserkeilausaineistoa.

Vuosselijärven tulvauhan alainen alue +312 (N2000), turkoosi rajaus. Asemakaavoitetun alueen raja on esitetty punaviolettilla. (© Sweco)

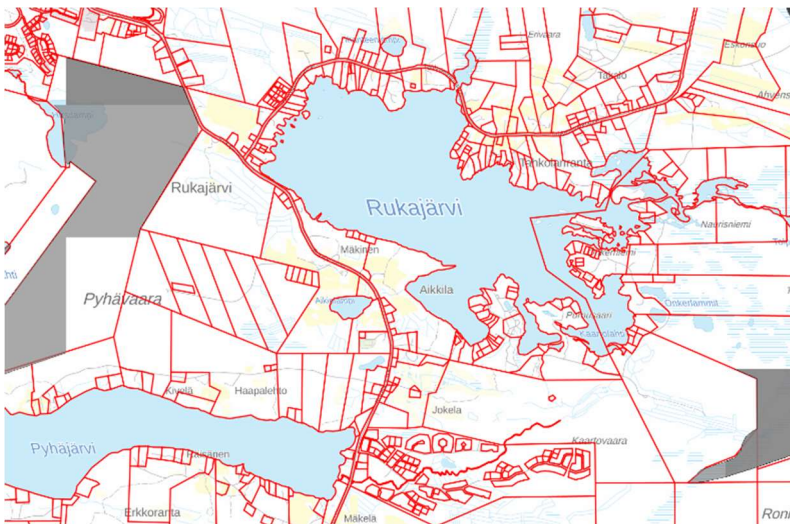
Tulvauhan alainen alue käsittää lähinnä Vuosselijärven itärantaa ja erityisesti Saarusuon ja Suolahden alueita. Myös Koukkuniemen kärjessä rannat ovat alavia ja tulvauhka ulottuu ranta-alueelle. Rukan ydinalueen yleiskaavaehdotuksessa on suositeltu, että alimmat kosteushahioille alttiit rakennusosat sijoitettaisiin 1 m korkeuden +312,00 m (N2000) yläpuolelle.

Luontoselvitys

Luontoselvitykset on tehty alkuperäisen asemakaavan laatimisen yhteydessä. Tämän asemakaavan teknisluonteisen päivityksen yhteydessä ei tehdä uusia luontoselvityksiä, mutta suojelualueiden (Natura2000 SCI, SPA, SAC) laajuudet on tarkistettu kaavakartalle julkisista tietokannoista, samoin kuin metsälakikohteiden alueet.

Natura2000 Erityisten suojelutoimien alueita Valtavaaralla (SPA, SAC, suunnittelualueen ulkopuolella) ja Vuosseljärven länsirannalla (SAC). Kuvakaappaus MML Paikkatietoikkunasta (haettu 2022 04).

Natura2000 Erityisten suojelutoimien alueita on myös Hirsilammen pohjoispuolella (SPA, SAC) ja suunnittelualueen ulkopuolella Ronivaarassa ja Juhannuskallioilla. Kuvakaappaus MML Paikkatietoikkunasta (haettu 2022 04).

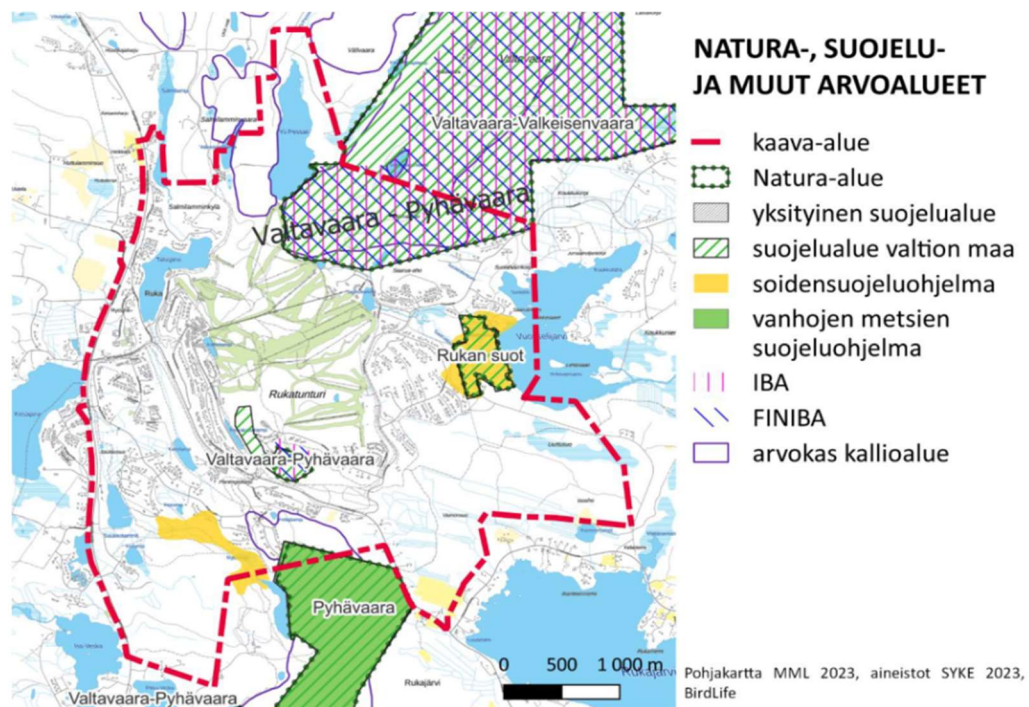
Vireillä oleva Rukan ydinalueen yleiskaavan (1:6000) uudistaminen sisältää luontoselvityksen (Sweco 21.2.2023), jonka tietoja huomioidaan asemakaavan muutoksessa. Yleiskaavan päivityksen luontoselvitykset on osalla asemakaava-alueesta tehty aiempaa kattavammin. Selvityksessä kohteet on jaettu arvoluokkiin 1–4 (Mäkelä & Salo 2021 oppaan mukaisesti). Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeät alueet on asemakaavan päivityksessä jaettu tämän pohjalta neljään luokkaan, ja ne ovat samat kuin vireillä olevassa Rukan ydinalueen yleiskaavassa.

Selvitys perustuu kasvillisuuden osalta laji.fi tietoihin ja maastokäynteihin ja linnuston osalta maastokäynteihin lähtöaineiston perusteella arvokkaiksi arvioituilla mahdollisilla maankäytön laajenemisalueilla. Maastokäynnit oli kohdistettu lähinnä alueille, joiden on arvioitu olevan potentiaalisia täydennysrakentamisalueita. Selvitys on tehty yleiskaavan

tarkkuustasolla, eikä esimerkiksi uhanalaisen kasvilajin esiintymää pysty rajaamaan asemakaavakartalle tämän tiedon perusteella.

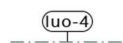
Yleiskaavaselvityksen mukaan rakentaminen on paikoitellen muuttanut voimakkaasti Rukan alueen luontoa. Metsät ovat pääasiassa tuoreita tai kuivahkoja kangasmetsiä, mutta lehtoa tai lehtomaista kangasta ja soita esiintyy Vuosselijärven länsipuolella ja Ryttilammen ympäristössä, joissa on myös soidensuojeluohjelman alueita. Kalkkipitoisen kalli- ja maaperän ansiosta alue on paikoin rehevää ja sille on hakeutunut kalkinsuosijakasveja.

Osa tiedoista perustuu yleiskaavojen varmentamattomiin tietoihin mm. vesilain arvokkaista kohteista. Koska on iso todennäköisyys, että esimerkiksi noro tai puro kuuluu tähän ryhmään, nämä tarkistamattomat kohteet tuodaan esille asemakaavassa luo- tai luo-1 -merkinnällä.

Arvokkaat luontoalueet SYKEN aineistojen 2023 mukaan (Sweco 2023)

Luontoselvityksen tiedot näkyvät koottuna yleiskaavan alustavalla ehdotuskartalla ja ne on viety asemakaavaehdotukseen. Luonnonsuojelu- ja suojelualuemerkinnän lisäksi yleiskaavan alustavassa ehdotuksessa on käytetty seuraavia luontoarvoihin liittyviä alue-rajauksia ja viivamerkintöjä:

Alueella on linnustoon liittyviä arvoja. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on pyrittävä lieventämään linnustoon kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia. Tarpeetonta puuston poistoa ja maanmuokkausta tulee välttää.

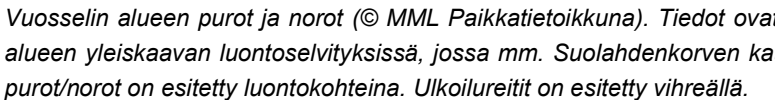
Rukan ydinalueen yleiskaavan selvityksen maastotyöt ulottuivat yleiskaavan niille alueille, joille oli kaavailtu maankäytön muutoksia. Asemakaavan muutosalueella sijaitsevia luontokohteita ovat selvityksen luettelon numerot 4-8, 12, 17 ja 20 (Rukan soiden Saarusuon alue, ei maastotarkistusta).

Taulukko 1.1

nro	kohde	lakikohde	uhanalaiset- luontotyyppi	arvoluokka	lähde
4	Saaruansuon laiteet		X	1	maastokartoitus
5	Vuosselinjärven rantasuo		X	2	maastokartoitus
6	Vuosselinjärven noro	metsälaki, vesilaki		1	maastokartoitus, Metsäkes- kuksen kuviotiedot
7	Vuosselinrinteen suo		X	2	
8	Uuttusuo				
	luonnontilainen suokokonaisuus			2	maastokartoitus
	suoelinympäristö	metsälaki	X	1	Metsäkeskuksen kuviotiedot, vanha YK -luo
	kangasmetsäsaareke	metsälaki		1	Metsäkeskuksen kuviotiedot
	noro	vesilaki		1	maastokartoitus
12	Vaaralan niitty			3	maastokartoitus
17	Rytilammen puro	metsälaki	X	1	maastokartoitus, osin ak - luontaselvitys, vanha YK -luo
20	Rukan suo				
	suokokonaisuus		X	2	maastokartoitus, soidensuoje- luohjelma
	noro	vesilaki		1	maastokartoitus

Purot, norot ja lammet

Asemakaavan muutosalueiden pohjoisosassa Valtavaaran luonnonsuojelualueelta johtaa asemakaava-alueelle ja edelleen Vuosselinjärveen Suolahdenkorven puroja ja noroja, sekä Saaruapuro. Arvoja on tarkennettu Saaruasuon laiteilla, jossa suojeluohjelman alue käsittää myös rakennettuja tontteja, kokoojatie ja rakennetun retkeilyreitit.

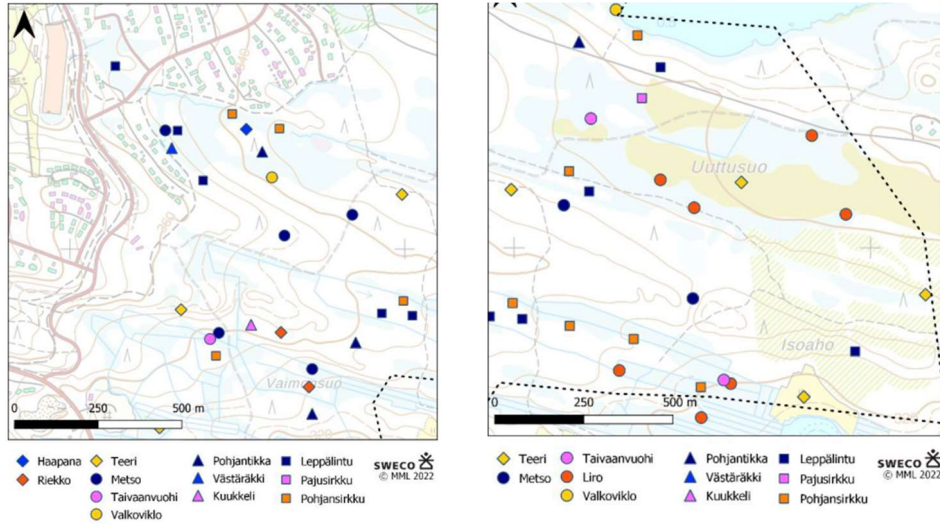

Asemakaava-alueen eteläosassa Hirsilammesta Rytilampeen laskeva puro on yleiskaa-
vassa esitetty luonnon arvokohteena. Asemakaavan muutosalueen ulkopuolinen Ryti-
lampi on vesilain 11 §:n mukainen ja Rytilammen purot ovat luonnontilaisia mutkittelevia
kirkasvetisiä puroja, joiden rannoilla on pääosin suota, mutta myös kangasmaata.

Rukan ydinalueen yleiskaavan linnustoselvitys keskittyi pääosin asemakaava-alueen ulkopuolelle. Selvitysalueella tai sen lähivaikutusalueella havaittiin yhteensä 43 eri lintulajia, joista 20 on suojelullisesti huomionarvoisia. Vuosselin alueen eteläpuolen soilla, jotka sijaitsevat pääosin muutettavan asemakaavan ulkopuolella, on havaittu esimerkiksi pohjansirkku, pohjantikka, leppälintu, ja Vuosselijärven ympäristöstä valkoviklo.

36 (99)

oravan levinneisyys ulottuu Kuusamon korkeudelle. Lähimmät harvat havainnot siitä ovat Oulungan kansallispuistosta.

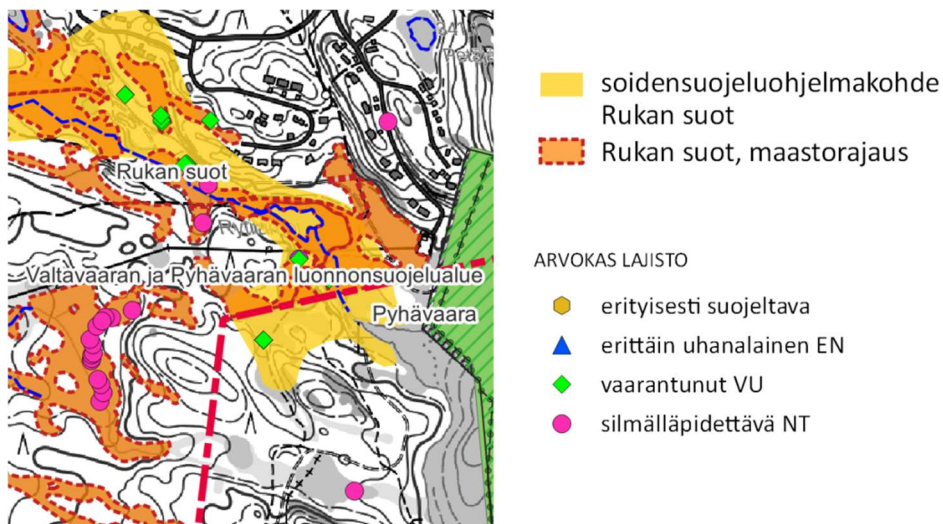

Linnustohavaintoja Uuttuahon ja Uuttusuo-alueelta (Sweco 2023)

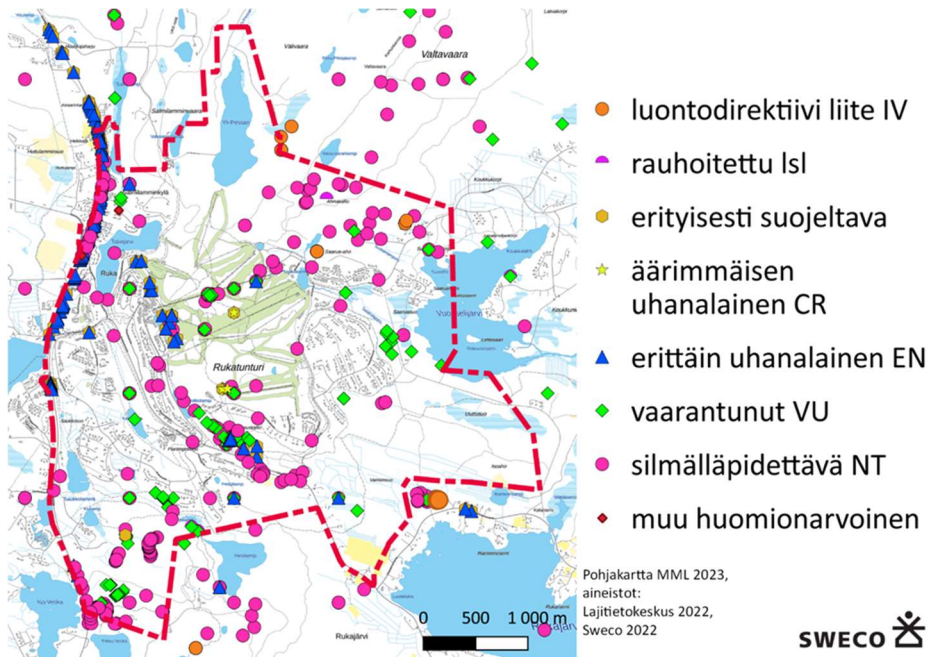
Erittäin uhanalaisen luhtakultasiiven ravintokasvia nurmitatarta kasvaa paikoitellen asemakaavan muutosalueella. Luhtakultasiiven tunnetut havainnot sijaitsevat kuitenkin yleis- ja asemakaavojen muutosalueiden ulkopuolella.

Kasvillisuus

Rukan suot -soidensuojeluohjelman alueet sijaitsevat kahdella erillisellä alueella, Vuoseli-järven rannalla ja Pyhävaaran länsipuolella. Molemmilla alueilla on uhanalaista kasvillisuutta.

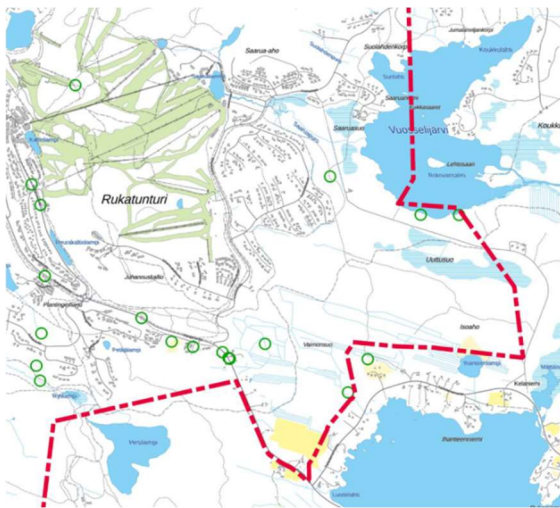

Ote Rukan ydinalueen yleiskaavan selvityskartasta. Rukan suot -soidensuojeluohjelman alueita Pyhävaaran itäpuolella. (Sweco 2023)

Lajitietokeskus laji.fi (2023) ja maastokäynneillä havaitut lajit ja niiden suojelustatus. (Sweco 2023)

Erittäin uhanalaisen luhtakultasiiven ravintokasvia nurmitatarta kasvaa paikoitellen asemakaavan muutosalueella. Lähimmät havainnot luhtakultasiivestä ovat yleiskaava-alueen kaakkoispuolelta, mutta lajin esiintyminen kaava-alueella vaatisi erillisselvityksen.

Nurmitatar-esiintymät (Sweco 2023)

Yleiskaavan selvitykseen perustuen asemakaavaan tulee merkitä Natura- ja luonnonsuojelualueiden lisäksi soidensuojeluohjelman alueet (keltainen), suokohteet (oranssi alue), purot/norot (sininen maastokäyntiin perustuva kohde, tai tarkistamaton vanhan yleiskaavan mukainen violetti katkoviiva), ja lajikohteet (liite IV, uhanalaiset lajit (CR, EN, VU, NT, erityisesti suojeltava, rauhoitettu)).

Kulttuuriympäristöselvitys ja muinaisjäännökset

Tunnetut muinaisjäännöskohteet sijoittuvat suunnittelualueen ulkopuolelle

https://www.kyppi.fi/palveluikkuna/mjreki/read/asp/r_default.aspx)

Kulttuuriympäristö- ja -maisemaselvitykset on tehty alkupe-
räisen asemakaavan tai yleiskaavan
laatimisen yhteydessä. Maakunta-
kaavan selvitykset ja museoviraston
paikkatietoaineisto täydentävät tieto-
ja. Arvokkaat alueet ja muinaisjään-
nökset sijoittuvat näiden tietojen
perusteella suunnittelualueen ulko-
puolelle.

Tämän asemakaavan päivityksen
yhteydessä ei tehdä uusia kulttuu-
riympäristö- ja -maisemaselvityksiä.

Rukan ydinalueen yleiskaavan muu-
toksen yhteydessä tehtiin arkeologi-
nen selvitys, jossa ei löytynyt uusia
muinaisjäännöksiä.

Häiriötekijät

Häiriötä saattaa olla maantien ja kokoojateiden (Rukajärventie ja Vuosselin-
tiestä) liikenne-
melusta ja mahdollisista puutteista liikenneturvallisuudessa, erityisesti mutkaisella Vuos-
selintieellä ja mahdollisesti kokoojateiden tasossa olevissa reittien ylityskohdissa. Rukajär-
ventien liikennemäärien voi ennakoida tulevaisuudessa kasvavan yleiskaavan lisäraken-
tamisen johdosta.

Olemassa olevat pääsähköjohdot ja muuntamoalueet sijaitsevat suhteellisen etäällä lo-
ma-asutuksesta. Mahdolliset uudet pääsähköjohdot ja muuntamoalueet saattavat vaikut-
taa maisemaan ja magneettikentän tiheyteen, ja aiheuttaa häiriötä laitteille. Myös ter-
veysvaikutuksista on esitetty epäilyjä. Uusien voimajohtojen tarve tutkitaan yleiskaavan
muutokseen yhteydessä ja ratkennee asemakaavan muutoksen ehdotusvaiheessa.

Liikenne

Ajoneuvoliikenteen määrää ja muutoksia on kartoitettu rinnakkain asemakaavan muutok-
sen kanssa tehtävän Rukan ydinalueen yleiskaavan muutostyön kanssa. Vuosselintien
liikennemäärä on ollut normaalina loma-asuntojen vuokramökkien vaihtopäivänä lau-
antaina 26.11.2022 2800 ajon/vrk ja hiihtolomaviikon lauantaina 5450 ajon/vrk.

Ajoneuvoliikenteen määrän on ennustettu lisääntyvän yleiskaavan Rukan keskeisille alu-
eille tavoitellun kasvun seurauksena. Myös yleiskaavalla tavoitellut muutokset pysäköinti-

ratkaisuihin ja niiden muuttamisessa asuntovaunu-/asuntoautoalueiksi vaikuttavat paikallisesti liikennemääriin ja kevyen liikenteen yhteystarpeisiin. Nämä muutokset on tarvittaessa hyvä ottaa huomioon esimerkiksi pääteiden alikulku- ja reittivarauksina myös asemakaavan muutoksessa.

Rukan yleiskaavan ydinalueen muutoksen kaavaillusta maankäytöstä johtuen Vuosselin-tien liikennejärjestelyt muuttuvat ja tien eteläosan aluetta käytetään virkistysyhteytenä (maastopyöräily, ulkoilureitti). Alue ulottuu vähäiseltä osalta asemakaavan muutosalueelle. Nämä alueet on sisällytetty asemakaavan muutokseen, jotta vanhaa asemakaavaa ei enää jäisi voimaan. Asemakaavassa todetaan näiltä osin nykyinen maankäyttötilanne. Yleiskaavan muutos ei ole niin pitkällä, että uutta asemakaavaa vielä alettaisiin laatia.

Tekniset verkostot ja vedenhankinta

Sähkö

Rukan keskijänniteverkkoa ollaan uudistamassa, missä yhteydessä verkostoa kaapeloidaan ja rakennetaan uusia muuntajia. Rukan itäpuolisella alueella varaudutaan sähkönkulutuksen yleiseen kasvuun ja yleiskaavan laajenemiseen.

Tietoja keskijänniteverkon kaapelointiosuuksista, jäävistä-/purettavista keskijännitejohdoista, nykyisistä ja uusista muuntamoista, sekä sähkön toimitusvarmuuden parantamisesta on saatu luonnosvaiheen keskusteluissa ja lausunnoissa verkoston kaapeloinnin toteuttajalta (Eltel), Carunan verkostoasiantuntijalta ja luonnosvaiheen lausunnon antajalta (Rejlers / Caruna). Uutta kaapelointia on toteutettu pääosin vuoden 2022 aikana n. 42 km korvaamaan purkautuvia linjoja.

Carunan verkostoasiantuntijan kanssa on keskusteltu myös ehdotusvaiheessa voima-asemien ja voimajohtojen sijainnista ja uuden sähköaseman paikasta. Keskustelujen perusteella ei Vuosselinrinteiden itäpuolista Saaruasuon sähköasemaa tarvita, ja siltä etelän suuntaan johtavalle voimalinjalle ei esitetä varausta asemakaavan muutoksessa. Aiemman sähköasemavarauksen korvaa Uuttuahan voima-asema nykyisen asemakaava-alueen ulkopuolella.

Keskijänniteverkko esitetään asemakaavakartalla, jolta poistetaan purettavat johdot ja lisätään kaapelivaraukset ja niihin liittyvät muuntamot. Erillistä lähtötietokarttaa ei tehdä.

Asemakaavan osa-alueet ovat kaapeloinnin suhteen eri asemassa. Soukkelojoen alueella (kartta 8) kaapelointia ei ole suunnitella, eikä keskijänniteverkon jo toteutettuja osia tällä alueella välttämättä muuteta kaapeloinniksi, kuten Länsi-Rukan puolella. Kaapeloinnille ja muuntajille esitetään kuitenkin varaukset pääteiden varten. Verkoston sijaintia hienosäädetään toteutusvaiheessa.

Vesihuolto

Vesihuoltoverkostojen tietoja on päivitetty toteutuksen mukaiseksi suoraan asemakaavakartalle pohjautuen Kuusamon ylläpitämään verkostokarttaan vuoden 2022 lopulta.

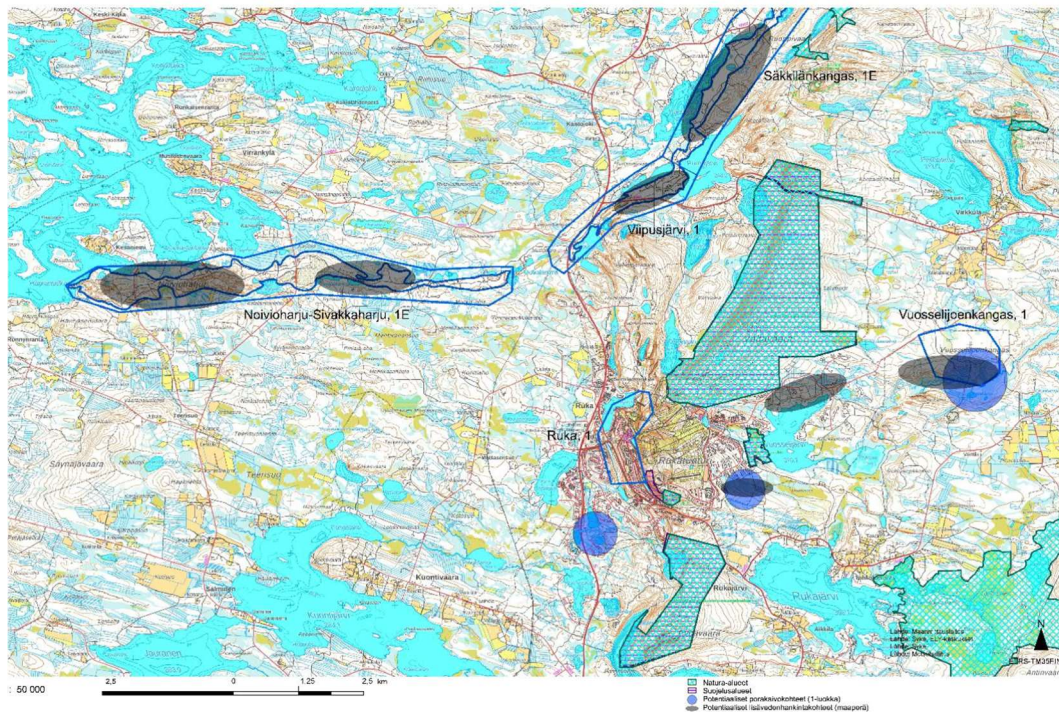
Rukan ydinalueen yleiskaavan muutostyötä varten on tehty infratarkastelut (Sweco 27.3.2024). Selvityksessä kartoitettiin mahdollisuuksia vuodepaikkojen lisääntymisestä

(lisäys n. 7000–8500 vuodepaikkaa) johtuvaan lisävedenhankintaan GTK:n alustavan kalliovesipotentialiselvityksen ja Vuosselinkankaan pohjavesiselvityksen pohjalta.

Vuosselinkangas on potentiaalista porakaivoaluetta. Myös maaperä mahdollistaa pohjaveden oton, mutta lähelle sijoittuva rakentaminen on riski pohjaveden puhtaudelle. Alue sijoittuu pääosin asemakaavan muutosalueelle ja on virkistysaluetta.

Vuosselijärven pohjoisranta on maaperänsä puolesta potentiaalista lisävedenhankinta-aluetta, mutta alueella on lähteitä ja luonnonsuojelu vaikuttaa siihen voiko aluetta käyttää veden hankintaan. Alue sisältyy pieneltä osin asemakaavan muutosalueeseen.

Potentiaalisia vedenhankinta-alueita tai vedenhankintaan liittyviä teknisiä varauksia ei tarkempien tietojen puuttuessa esitetä tässä asemakaavan muutoksessa.

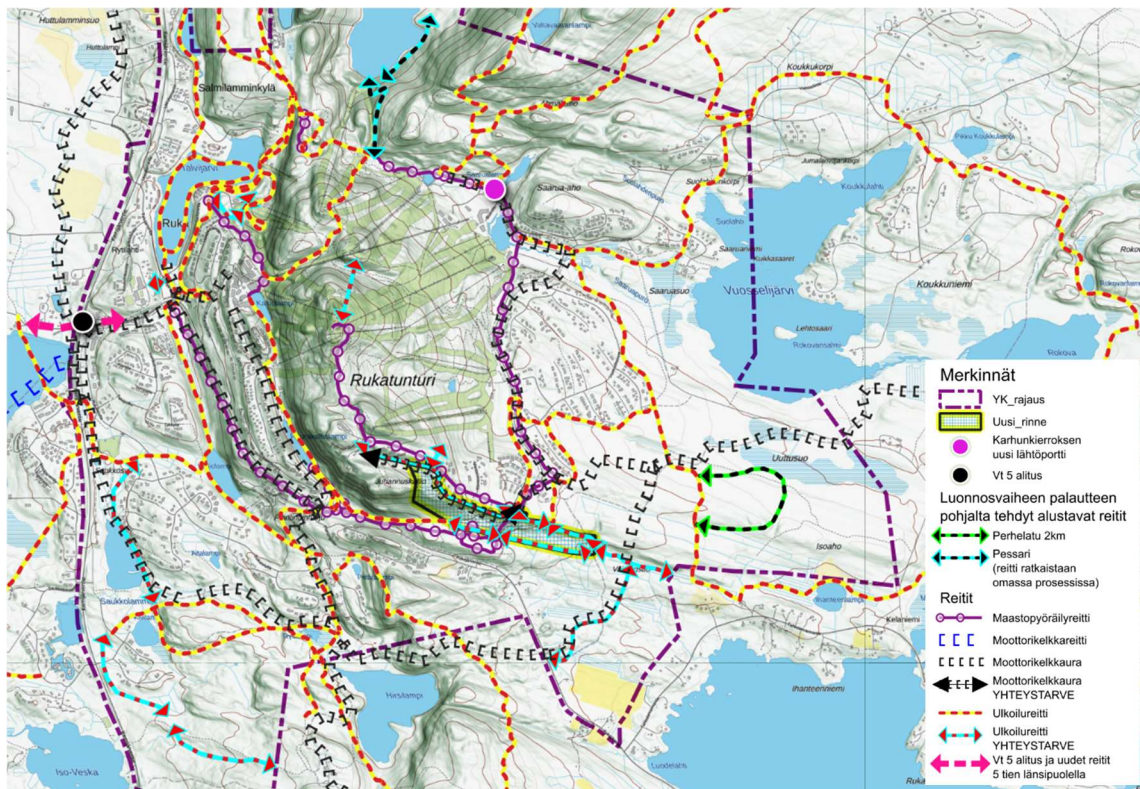

Rukan potentiaaliset lisävedenhankinta-alueet (Sweco Finland 2024).

Reitistöt ja virkistysrakenteet

Rukan yleiskaavan ydinalueen muutoksen yhteydessä tehdään yleissuunnittelua tarvittavista reitistöistä. Suunnittelu on luonnosvaiheessa. Suunnitelmassa ei ole juurikaan uusia reittejä asemakaavan muutosalueella, vaan muutokset ja täydennykset kohdistuvat yleiskaavassa varattaville uusille rakentamisalueille. Esitetyt reitit otetaan huomioon asemakaavan muutoksessa.

Lähtötiedot jo toteutetuista virkistysrakenteista on tarkistettu Kuusamon kaupungin tiedoista ja esitetty kaavakartalla. Tällaisia ovat mm. latu-/monikäyttöreitit, gondolihiisi, FIS-rinteen ali kulkevat huolto- ja retkeilyreitit, rinne- ja latupalvelut, rinteisiin sijoittuvat uudet maastopyöräilyreitit ja muutamat tärkeimmät huoltoajoyhteydet, moottorikelkkaurat, sekä Kinospolun hiihtomaja ja reittiyhteydet. Pyhän Jyssäys -monikäyttöreitti kulkee karttalehden 7 alueella Hirsilammen itäpuolelta. Asemakaavassa on varattu ulkoilureitin alikulku Vuosselintielle. Erillistä selvityskarttaa niistä ei ole laadittu, mutta reittejä on esitelty teemoittain Rukan reittien kehittämissuunnitelman luonnoksessa (Sweco Finland 04 2024).

Alustava luonnos ydinalueen yleiskaavan uudistamiseen liittyvästä reitistösuunnitelmasta. (© Sweco 02 2024)

5 ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

5.1 Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset

Käynnistyspäätös Rukan asemakaavan uudistamisesta on tehty KH 10.12.2013 § 282. Nyt meneillään olevan päivitysalueen suunnittelu on aloitettu vuoden 2019 lopulla.

5.2 Suunnittelun vaiheistus

Laaja Rukan asemakaavan muutosalue jaettiin kahdeksaan osaan. Suunnittelu aloitettiin ensin Rukatunturin länsipuolisilla osilla (vaihe 1, osa-aluekartat 1–3). OAS, luonnosvaiheen kolme karttalehteä ja kaavaselostus olivat nähtävillä keväällä 2021. Kartat 2–3 hyväksyttiin ehdotuksena 20.12.2022 ja kartta 1 asetettiin uudelleen ehdotuksena nähtäville 18.9.2023.

Nyt meneillään olevat Rukatunturin pohjois-, itä- ja eteläosan asemakaavamuutosalueiden (vaihe 2, osa-aluekartat 4–8) OAS, muutosluonnos ja muu valmisteluvaiheen aineisto olivat MRA 30 §:n mukaisesti nähtävillä 13.7.-31.8.2022.

5.3 Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt

Osalliset

Maankäyttö- ja rakennuslain 62 § mukaan kaavoitukseen osallisia ovat alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työnteekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa. Lisäksi osallisia ovat viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään. Osallisilla on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavan vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta.

Tässä hankkeessa keskeisiä osallisia ovat mm:

- Maanomistajat
- Aukkaat, loma-asukkaat ja matkailijat
- Rekisteröidyt yhteisöt
- Reittien käyttäjät
- Kuusamon ja Rukan alueen yrittäjät
- Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
- Pohjois-Pohjanmaan liitto
- Pohjois-Pohjanmaan Museo
- Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos
- Kaupungin hallintokunnat ja viranhaltijat, joiden toimialaa asia koskee
- Kuusamon energia- ja vesiosuuskunta
- Sähköverkkoyhtiöt (Caruna Oy)
- Tulevaisuustoimiala

Vuorovaikutusmenettelyt ja vuorovaikutuksessa esille tulleet pääasiat

Vuorovaikutus hoidetaan asemakaavan luonnos- ja ehdotusvaiheiden kuulemisen yhteydessä, jolloin saadaan lausunnot, mielipiteet ja muistutukset, ja laaditaan niihin vastineet.

Suunnitteluvaiheen 2 (osa-aluekartat 4–8) OAS, muutosluonnokset ja muu valmisteluvaiheen aineisto olivat MRA 30 §:n mukaisesti nähtävillä 13.7.-31.8.2022.

Luonnosvaiheessa Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksella ei ollut huomautettavaa kaavamutoksesta ja päivityksestä, eikä näin ollen ole tarvetta antaa erillistä lausuntoa. Myöskään Pohjois-Pohjanmaan museolla /arkeologia ei ollut huomautettavaa hankkeen luonnoksesta ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Luonnosvaiheen kuulemisessa esille tulleita asioita olivat mm., että Rukan keskijänniteverkkoa ollaan uudistamassa, ja että alueelle toteutetaan tai on toteutettu digimastoja, jotka tulee ottaa huomioon kaavassa. Myös rakennusoikeuden nostaminen ja Soukkelojoen alueen turvallinen liittyminen maantiehen kohosivat esiin mielipiteissä.

Ehdotusvaiheen nähtävilläolo

19.6.–18.7.2024

5.4 Viranomaisyhteistyö

Asemakaavan muutoksenkuulemisvaiheissa viranomaisilta pyydetään lausunnot tai lähetetään valmisteluvaiheen aineisto tiedoksi viranomaisille. Tarpeen mukaan tiedotetaan tai pyydetään lausunto myös ehdotusvaiheessa.

6 ASEMAKAAVAN KUVAUS

6.1 Aluevaraukset ja osa-alueiden kuvailu

Aluevarausten kaavamerkinnot on esitetty erillisessä tulosteessa. Toisen vaiheen kaavakartta asemakaavan muutoksesta on alueen laajuudesta johtuen jaettu viidelle kartalle (kartat 4–8).

Yleiskuvaus

Aluerajaukset

Asemakaavan korttelialuevaraukset pysyvät entisellään. Kortteli 191 ja sille johtava tie on poistettu Natura2000-alueen perustamisen johdosta, maanomistajan kanssa asiasta sopien. Kortteliin 192 on tehty vähäinen laajennus, johtuen siitä, että toteutetun rakennuksen kulma on kiinni virkistysalueen rajassa.

Myös muut aluevaraukset pysyvät pääosin entisellään lukuun ottamatta lounaisosan asemakaavan suojelualue (S), joka on osittain muutettu Natura-alueeksi SL ja tarkennettu soidensuojeluohjelmajauksen pohjalta. Alueella on otettu huomioon alueelle rakennetut voimajohdot ja muuntoasema tilavarauksineen (ET). Muutamia katuja ja ajoyhteyksiä on toteutettu osittain asemakaavasta poiketen lähinnä karttojen 5, 6 ja 7 alueella. Sijainnit on päivitetty uusitun asemakaavan pohjakartan ja ilmakuvan avulla.

Rukan ydinalueen yleiskaavan luonnosvaiheessa on alustavasti kaavailtu uusia rakentamislaitteita ja liikenneverkon uudistamista vastaamaan liikenteen tarpeita, mitkä vaikuttaisivat joihinkin asemakaavan aluerajauksiin Vuosselin alueen eteläpuolella. Yleiskaavan laatiminen ja selvitykset ovat kesken, joten näitä muutoksia ei pystytä ottamaan huomioon tässä asemakaavan muutoksessa.

Aluerajauksissa on otettu huomioon asemakaavasta poiketen jo toteutettu jalankulku- ja pyörätieteyhteys Kinospolun päässä olevalta hiihtomajalta Peräkorventielle.

Rinnealueiden asemakaavakartalla on näytetty virkistys- ja liikuntapalveluita, kuten gondolihissi, FIS-rinne ja rinteiden alittava huolto- ja reittiyhteys, maastopyöräilyreitit, hiihto- ym. reittejä Kuusamon kaupungin toteutettuihin ja suunniteltuihin reitteihin perustuen.

Fis-rinne (kuva vasemmalla © Sweco)

Tonttijaon muutokset ja alueen osa -varaukset

Tonttijakoja on toteutusvaiheessa muutettu osalla Rukan alueista, kun useita tontteja on saman maanomistajan hallinnassa, ja suunnittelu on tämän johdosta ollut vapaampaa. Rakennuksia on toteutettu ohjeellisten tontti- tai pysäköimispaikkarakojen päälle. Kaavakarttaa on ollut paikoitellen vaikea lukea, kun ajantasa-asemakaavan uudistetulla pohjakartalla näkyy selkeästi poikkeava toteuttamistapa. Kuusamon kaupunki on myöntänyt muitakin poikkeuksia asemakaavaan, ja nämä on nyt käyty asemakaavassa läpi Kuusamon kaavoituksen edustajan kanssa. Ohjeelliset tonttirajat on päivitetty tonttijakoon jo tehtyjen muutosten ja poikkeamislupien pohjalta.

Korttelialueilta poistetaan asemakaavan muutoksen yhteydessä ohjeellisia alueen osa -varauksia, jotka eivät voi enää toteutua alun perin ajatellulla tavalla tai joiden toteuttaminen olisi hankalaa jo tapahtuneen rakentamisen tai tonttijaon muutosten johdosta. Loma-asunnon ohjeellisten rakennusalojen lisäksi näitä saattavat olla esimerkiksi ohjeellinen pysäköimispaikka (p) tai ohjeellinen saunan rakennusala (s), jonka kirjainyhdistelmä päivitetään muotoon sa. Saunan rakennusoikeutta ei lisätä sa-merkinnän selitykseen, vaan se sisältyy tontin kokonaisrakennusoikeuteen tai määritellään kartalla lukuarvona.

Kaavamerkintöjen luettavuutta parannettiin lisäämällä esimerkiksi tonttien reuna-alueille niitä koskevia merkintöjä niin, että esimerkiksi asemakaavaotetta kopioitaessa aluetta koskeva merkintä näkyy riittävän lähellä.

Luontoarvot

Natura-alueet ja niiden nojalla perustetut luonnonsuojelualueet (SL), sekä soidensuojeluohjelman alueet (S, Rukan suot) on rajattu päätösten mukaisesti, lukuun ottamatta osia, joilla on toteutettuja tontteja, ulkoilureittejä ja teitä, sekä näiden välisiä kapeita metsäalueita. Itä-Rukan puolella asemakaavassa on säilytetty tieyhteys, jolla voidaan ohittaa Vuosselintie tilanteessa, jossa tie on tukossa esimerkiksi onnettomuudesta johtuen. Natura2000 -alueiden rajausta paikoitellen toteutuneiden luonnonsuojelualueiden rajasta. Kaavakartan 7 osalta luonnonsuojelualue tai Natura-alue ulottuu vähäiseltä osin uudemmille asemakaava-alueille (vuoden 2002 jälkeen muutetuille alueille), joka on otettu asemakaavan muutokseen, jotta ei jää väärinkäsityksiä Natura-alueen laajuudesta tonttien suunnalla.

Rukan yleiskaavan muutoksen luontoselvityksen kohteet on esitetty asemakaavakartalla. Luonnonsuojelulakiin, vesilakiin tai metsälakiin perustuvia edustavia pienempialaisia kohteita on lisäksi merkitty ja nostettu esiin alueen osina luo-alkuisilla merkinnöillä.

Soidensuojeluohjelman alueet, joille ei vielä ole perustettu suojelualueita, on esitetty asemakaavassa suojelualueina (S). Suojeluohjelman rajaukset ovat suhteellisen yleispiirteisiä, ja ulottuvat paikoin esimerkiksi rakennetuille tonteille ja kaduille. S-alueen ulkopuolelle on jätetty mm. asemakaavan korttelialueet, pysäköintialueet, tiet ja pengerretty reitit, sekä näiden kapeahkot välit, joilla suoluonto on tuhoutunut tai sen säilymiselle ei käytännössä ole edellytyksiä. Myöskään muita luontoarvoja ei esitetä oleville tonteille niin, että se estäisi tonttien rakentamisen tai muuttaisi korttelirajoja. Tontin läheinen puro/noro on mahdollisuuksien mukaan otettu huomioon rakennusalan rajassa.

Asemakaavakartalla on tehty muutamia tarkennuksia, johtuen yleiskaavatasoisen selvityksen asemakaavaa heikommasta tarkkuustasosta. Esimerkiksi puro/noro on kohdistettu asemakaavan pohjakartan merkintöihin, ja otettu sille 15 m puskurivyöhyke turvaamaan lähiympäristön ja vesiolosuhteiden säilyminen. Uhanalaisen kasvilajin esiintymää ei pysty rajaamaan asemakaavakartalle yleiskaavan selvityksen pohjalta. Säilymisen turvaamiseksi erillisissä asemakaavamääräyksissä on veloitettu tarkistamaan uhanalaiset kasvilajit ja luontotyypit kaikkien rakentamistoimenpiteiden yhteydessä eräillä keskeisillä virkistysalueilla, esimerkiksi Natura-alueiden välittömässä läheisyydessä ja Rukatunturin rakentamattomilla rinnealueilla. Velvoite ei koske voimassa olevan asemakaavan kortteli-alueita.

Tekninen huolto ja liikenne

Asemakaavassa esitetään vain *keskijänniteverkko muuntajineen ja voimalinjat*, ei tontti-johtoja. Rukan alueen keskijänniteverkko on uusittu laajamittaisesti kaapeleiksi, ja maanomistajien kanssa on neuvoteltu uusien kaapeleiden ja muuntajien sijainnit. Purettavat ja asemakaavan käyttämättä jäävät linjavaraukset ja muuntajat on poistettu kaavakartalta ja korvattu uusilla toteutetuilta tai toteutussuunnittelussa olevilta osilta. Kaapelointiin on varauduttu Carunan sanallisten ohjeiden perusteella myös Soukkelojoen alueella, vaikka sieltä ei ole kaapelointisuunnitelmia. Asemakaavan pohjakartta on uusittu 16.6.2023 ja pohjakartalla olleet muuntajat on säilytetty asemakaavassa.

Suunnittelualueen ulkopuolella Rukan asemakaavan muutoksen (2005) alueella on ET-aluevaraus sähköasemalle korttelin 198a lounaispuolella. Varaus ja siitä etelän-kaakon suuntaan kohti soidensuojeluohjelman ja Natura-aluetta osoitettu alle 100 m pituinen voimalinjavaraus ei poistu tällä asemakaavan muutoksella, koska se ei sisälly suunnittelualueeseen.

Voimalinjavaraukselle etsittiin luonnosvaiheessa uutta sijaintia Vuosselin eteläpuolelta asemakaavan muutosalueelta, jotta voimajohtoa ei tarvitsisi viedä tonttien, suojelualueiden ja ulkoilureitin rajaa pitkin. Yleiskaavan muutokseen tulee kuitenkin uuden Uttuahan keskuksen yhteyteen varaus sähköasemalle, joten luonnosvaiheen varausta ja korttelin 198a eteläpuolista sähköasemavarausta ei tarvita.

Sähköasemavaraus ET sijaitsee vuonna 2005 muutetulla asemakaavan osalla Saaruapuron pohjoispuolella. (© Ajantasa-aseமாகাवा <https://kartat.sweco.fi/kuusamo/> haettu 02 2024).

Liikennealueet ja liittymät säilyvät pääosin entisellään. Asemakaavan muutoksessa tarkistettiin, että kaikille toteutetuille ja toteuttamattomille rakentamisalueille on ajoyhteys - myös silloin kun itse maankäyttöalue on asemakaavan muutoksen ulkopuolella. Rukajärventien maantien liittymät esitettiin siellä missä liittymämerkintä on puuttunut, kohdille,

joissa maastomuodot (tien luiska/rinne/näkemät) eivät näyttäisi estävän liittymän toteuttamista tai kohtaan mihin liittymä on jo rakennettu. Muilta osin tekninen huolto ja liikenne säilyvät asemakaavan muutoksessa ennallaan. Alueen kadut ovat pääosin aikaisempiin sopimuksiin perustuen maanomistajan toteutettava ja ylläpidettävä, mikä on merkitty kaavakartalle /mo -merkinnällä. Jos toteuttamisvastuu vaihtuu kadun eri osilla, vaihtumiskohdasta on esitetty kaavakartalla pistekatkoviivalla.

Rukan ydinalueen yleiskaavan luonnosvaiheessa on päätetty laatia esiselvitys koko Rukan alueen liikennejärjestelmästä. Tässä yhteydessä esille tulevia yhteystarpeita ja teknisen huollon tvst. tarpeita päivitetään mahdollisuuksien mukaan asemakaavaehdotukseen. Ehdotusvaiheessa tarkennetaan tarvittaessa myös esimerkiksi virkistys- ja urheilualueiden käytön tai yleisen liikenneturvallisuuden vuoksi tarpeellisia eritasoratkaisuja, ja lisätään tarvittaessa reittien ylikulku-, alikulku- ja liittymävarauksia.

Vesihuoltoverkosto ja pumppaamot on päivitetty toteutuksen mukaiseksi niin, että asemakaavakartalle on merkitty vesijohdot (v), jätevesiviemäri (j) ja paineviemäri (pj) vuoden 2022 tilanteen mukaisena. Monessa kohdassa toteutus poikkeaa vuoden 2002 asemakaavassa varatusta sijainnista. Tonteille johtavia putkijohtojen haaroja ei ole näytetty, elleivät haarat jatku toisen tontin puolelle. Merkinnän tarkoituksena on näyttää, että alueella on putkijohtoja, joita tulee varoa kaikissa rakentamistoimenpiteissä. Putkijohtojen sijainti tulee kuitenkin aina selvittää tarkemmin jo rakentamisen suunnitteluvaiheessa. Kaavakartan selkeyden johdosta lähekkäin kulkevat linjat on merkitty yhdellä viivalla, johon on merkitty ko. osuutta koskevat tunnuksot.

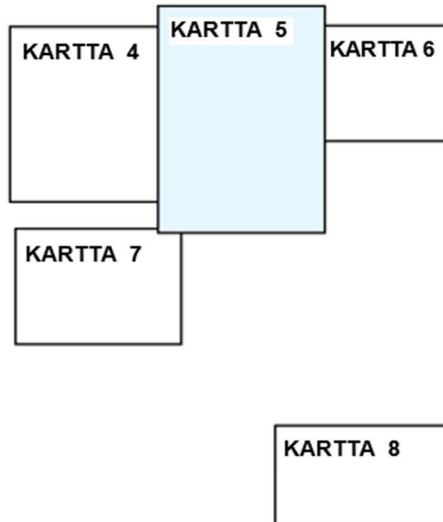
Reitistöt ja virkistys

Reitit on päivitetty tällä asemakaavan muutoksella toteutukseen, Kuusamon kaupungin suunnitelmiin ja vireillä olevan yleiskaavan muutoksen alustavaan ehdotukseen pohjautuen. Kuusamon kaupungin tekemä Rukan runkoreitistöjen tarkempi suunnittelu toi hie-man muutos- ja lisärakentamistarpeita reitistöihin lähinnä ensimmäisessä suunnitteluvaiheessa. Siltä osin, kun kyse selvästi oli korvaavasta reitistä, on reitit tarkistettu uuden suunnitelman mukaisiksi ja asemakaavasta on poistettu vanha runkoreittilinjaus.

Majoitusalueilta varataan monikäyttöiset yhteysreitit runkoreiteille. Osa muutettavan asemakaavan reiteistä on tarkoitettu esimerkiksi yhteyksiksi korttelialueiden välille. Nämä säilytettiin pikkulapsille sopivina lähilatuina, ja turvallista kulkemista helpottavina alemman tason yhteyksinä.

Karttalehtien alueiden tarkempi kuvailu

Toisen vaiheen suunnittelualue on jaettu viidelle karttalehdelle, 4–8. Alueiden kokonaispinta-ala on n. 441,5 ha.

Kartta 4 käsittää Rukatunturin pohjois-itäosia, kartta 5 Vuosselinrinteen aluetta ja Valtavaaran eteläpuolta Saaruan alueella, kartta 6 Koukkuniemen alueen, kartta 7 Rukariutta-Plantinginharju-alueen itäosaa ja kaakkoispuolta, ja kartta 8 erillisen Soukkelojoen alueen Rukatunturin kaakkoispuolella.

Kartta 4 (67,7 ha)

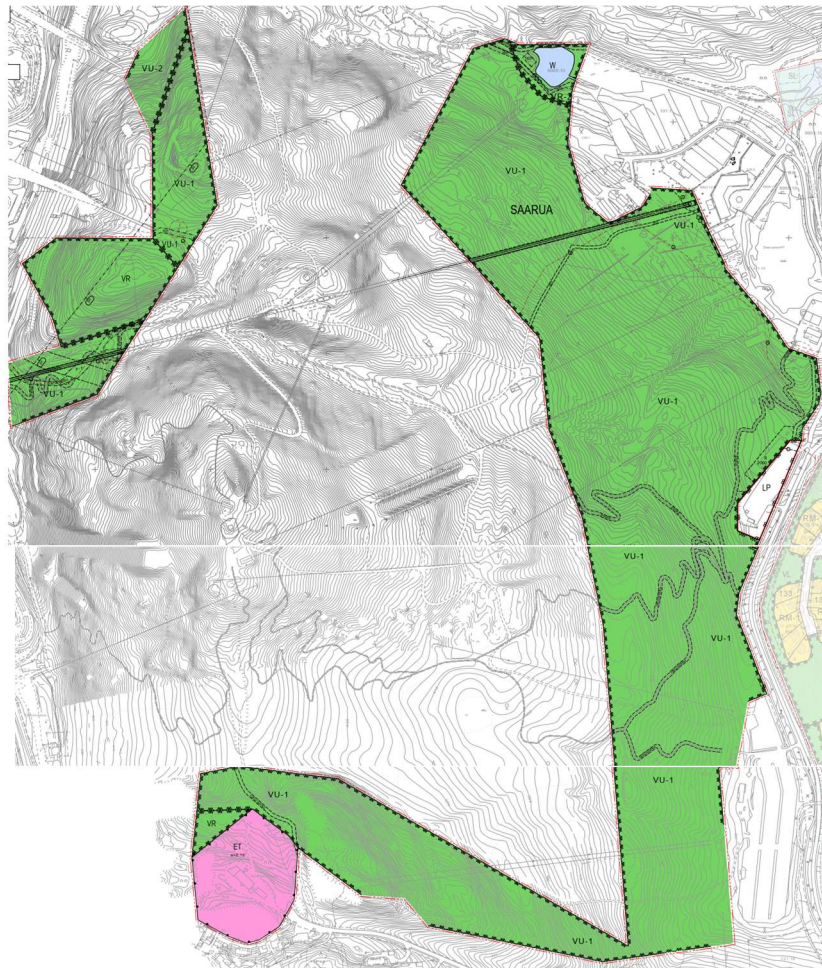
Kartta käsittää rinnealueita ja maston ET-alueen. Muutettavalla asemakaava-alueella ei ole kortteleita. Kartan alueelle sijoittuvat Saaruan, Vuosselin ja Maston alarinteet, sekä erillisenä palana Eturinteiden puolella FIS-rinteen alaosa ja hyppymäkien lähialuetta.

Kaavakartalle on lisätty uuden pohjakartan mukainen gondolihissi Rukakylän ja Vuosselin alueille, toteutuneita rinnepalveluja rakennusoikeuksineen, muutamia tärkeimpiä huolto-ajoyhteyksiä, FIS-rinteen ali kulkevat huolto- ja retkeilyreitit, sekä maastopyöräilyreitit. Muita hissejä tai rinnealueita ei ole eroteltu kaavamerkinnöin. Hissit näkyvät kuitenkin asemakaavan pohjakartalla. Yleisen pysäköintialueen rajausta on muutettu toteutuksen mukaiseksi.

Saaruan suunnalla asemakaavan muutos sisältää myös pienen osan ns. Itäkylän asemakaava-alueesta, jolla on rakennettu uusia reittejä ja rinnepalveluita. Saaruanmajalle on lisätty sitova rakennusala ja rakennusoikeutta 100 k-m². Vuosselin pysäköintialueen yhteydessä ollut ei-sitova rakennusala ja rakennusoikeus 2000 k-m² on siirretty kohdalle, johon rakennuksia on toteutettu.

Alueella tehdään sähköverkon uudistamista. Toteutetut/suunnitellut keskijännitekaapelit on esitetty kaavakartalla. Rukakylän puolella sijaitseva pohjavesialuerajaus on tarkistettu.

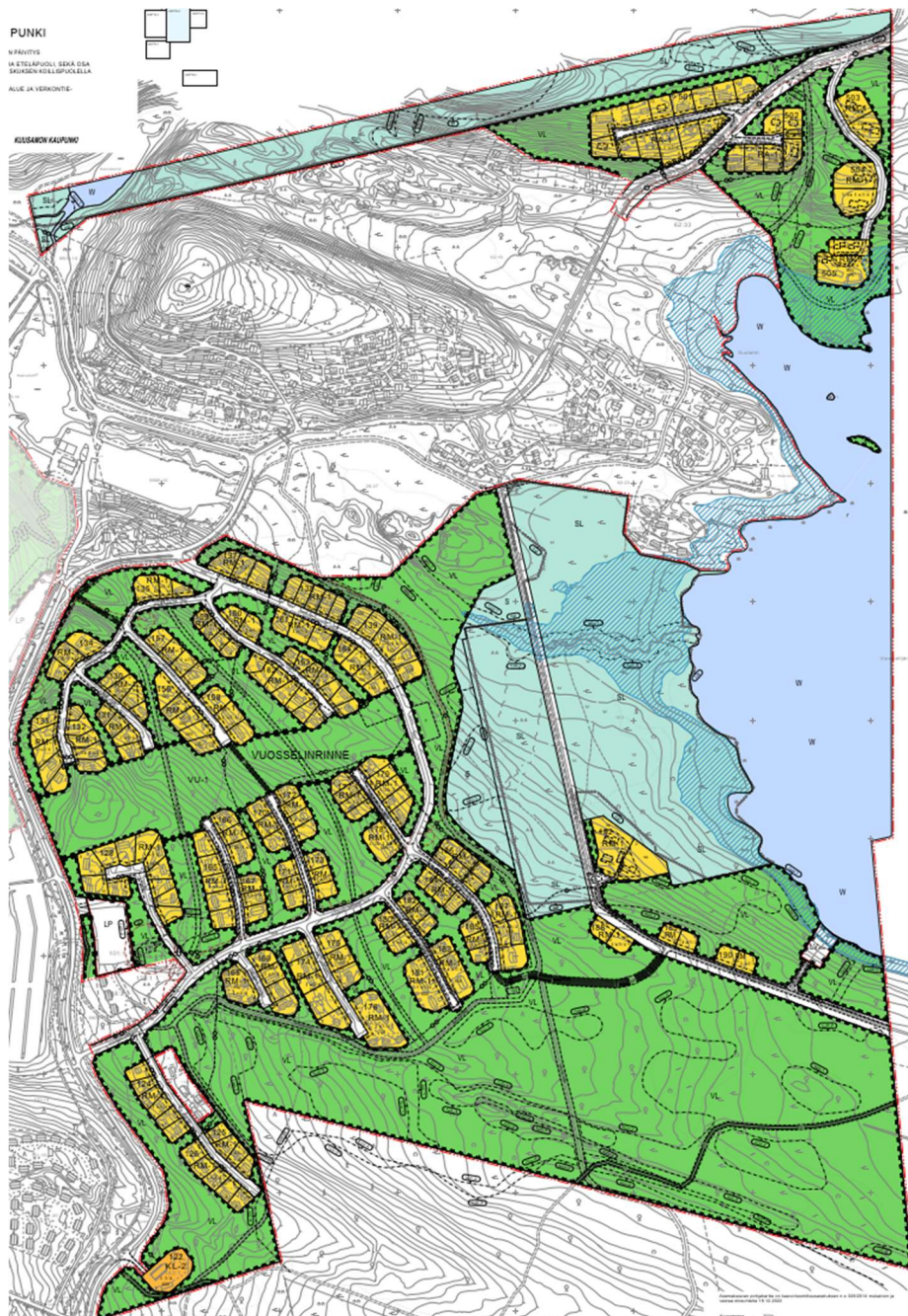
Asemakaavan muutosalueelle läntisimmän pienen Saarualammen eteläpuolelle sijoittuu yleiskaavan luontoselvityksen mukaan uhanalaisia (VU) ja silmälläpidettäviä (NT) kasveja rinnetoimintojen alueella (VU-1). Kaikessa rakentamisessa ja vähäistä laajemmissa maarakennustoissa tulee tarkistaa uhanalaisten kasvilajien esiintyminen.

Asemakaavan muutos, karttalehti 4.

Kartta 5 (184,8 ha)

Kartta käsittää Vuosselinrinteen ja Valtavaaran eteläpuolen loma-asuntoalueita, virkistys-alueita uusine reitteineen ja Vuosselinjärven vesialueen ja muutettavan asemakaavan suojelualueita (S).

Asemakaavan muutos, karttalehti 5.

Korttelit säilyvät asemakaavan sisällön kannalta entisellään. Ne ovat pääosin matkailua palvelevien rakennusten korttelialueita, jotka voivat kaavamääräyksen mukaan olla myös yksityiskäytössä (RM-1). Natura2000-alueella sijainnut rakentamaton kortteli 191 on poistettu asemakaavasta maanomistajan kanssa asiasta sopien.

Vireillä olevassa Rukan yleiskaavan muutoksessa alueen eteläosaan esitettyjä kortteli-alueiden laajennuksia, uusia korttelialueita tai uutta tiestöä ei ole asemakaavan muutoksessa otettu huomioon. Kortteleissa on tarkistettu ohjeellinen tonttijako luvituksen ja toteutuneen rakentamisen pohjalta. Alueen tiestö on pääosin aikaisempiin sopimuksiin perustuen maanomistajan toteutettava ja ylläpidettävä, mikä on merkitty kaavakartalle /mo -merkinnällä. Verkontie on molemmista päistään rakennettu voimassa olleesta asemakaavasta poiketen, ja ne on korjattu toteutuksen mukaisiksi. Poikkeamat ovat virkistysalueiden kohdalla, joten korttelirajauksiin ei ole tarvittu muutoksia.

Latu/polkureitit on muutettu toteutuksen mukaisiksi. Kinospolun päähän, tärkeän latu/polkureitin varteen on rakennettu kahvilatiloja, joille on osoitettu rakennusala 105 km² ja pysäköimiseen tarkoitettu alueen osa (p) toteutukseen nojaten. Alue on yhdistetty jo rakennetulla pyörätiellä Peräkorventiehen. Peräkorventieltä venevalkamaan erkaneva tie on nimetty Valkamankujaksi. Venevalkama sijoittui voimassa olleessa asemakaavassa rannan alavalle tulva-alueelle, joka on nyt luo-1 -aluetta. Venevalkaman muotoa on saman maanomistajan maalla muutettu ulottumaan kauemmas rannasta niin, että sille jää enemmän tulvauhan ulkopuolista aluetta pysäköintiin ja veneiden säilyttämiseen. Alueen pinta-ala on säilynyt suurin piirtein ennallaan.

Kartan alueella on uusittu keskijänniteverkko kaapeloinniksi. Toteutus on esitetty kaavakartalla, sekä poistettu asemakaavasta purettaviksi ilmoitetut johdot ja toteuttamattomat ilmajohdot. Osa vanhoista puistomuuntamoista palvelee kaapeliverkkoa, ja ne on säilytetty pohjakartan mukaisilla paikoillaan. Korttelin 128 eteläpuolelle on toteutettu matkaviesintukiasema, jonka suoja-alue ulottuu kaavamuutoksen ulkopuoliseen kortteliin. Vesihuoltoverkosto on toteutettu vuoden 2002 asemakaavasta poiketen. Tonttien ulkopuolinen toteutunut verkosto on esitetty kaavakartalla, samoin tontin läpi kulkevat eri tonttia palvelevat putkijohdot.

Kaikkien johtojen (putkijohdot, sähkö) sijainti tulee aina tarkistaa erikseen ennen kaivutöitä.

Saarusuon kohdalla Natura-alueen halki kulkee tämän karttalehden 5 alueella ulkoilureittejä. Pohjoisosan latu/polkureitti on tärkeä latuverkoston osa. Peräkorventien metsätieosuuden kunnostaminen on tarpeen turvaamaan liikenteen sujuminen, jos Vuosselintie esimerkiksi onnettomuustilanteessa on poissa käytöstä.

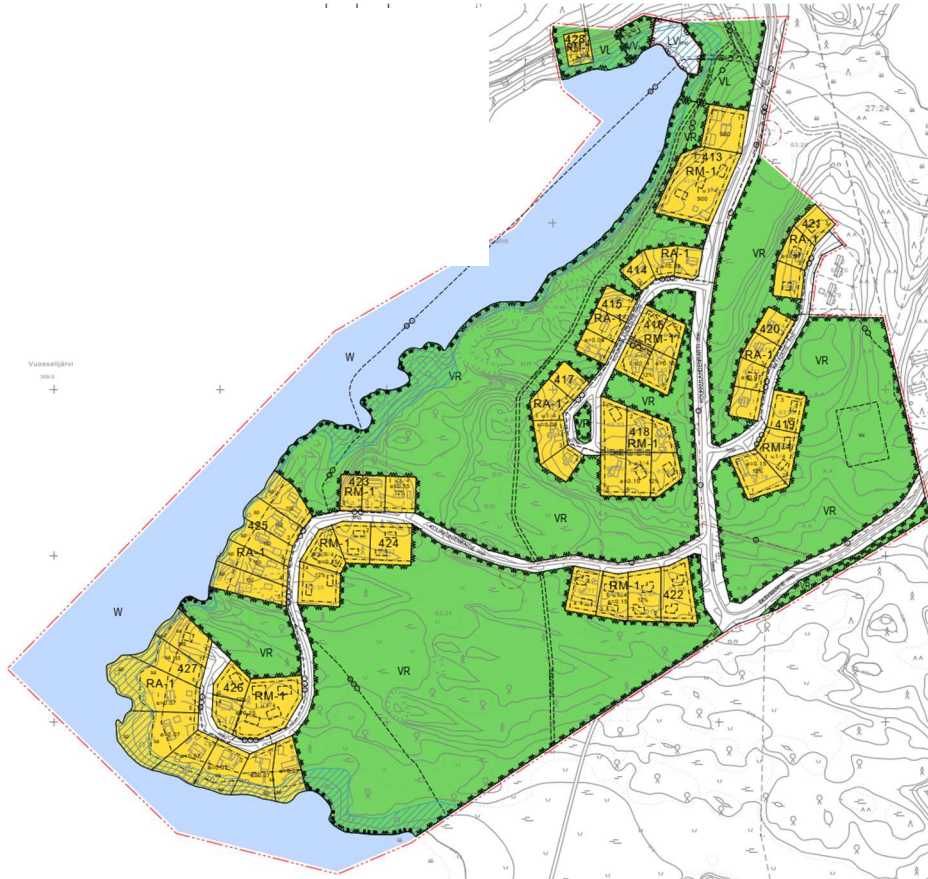
Perustetut luonnonsuojelualueet on Saarusuon-Saaruapuron alueella muutettu luonnonsuojelualueiksi (SL) metsätietä/tievarausta lukuun ottamatta. Luonnonsuojelualuearjauksesta hieman poikkeava Natura-rajaus on näytetty rinnakkaismerkinnällä (nat). Myös Valtavaaran etelärinteellä on vanhan asemakaavan mukaisesti Natura-aluetta korttelin 501 pohjoispuolella Saarualammille asti ulottuen.

Asemakaavan muutosalueelle sijoittuu uhanalaisia tai silmälläpidettäviä kasvilajeja SL- ja VL-alueille. Noroja ym. vesi-, metsä- ja luonnonsuojelulakiin perustuvia luontotyypppejä sijaitsee lähinnä SL-, S- ja VL-alueilla, mutta myös jonkin verran kortteleiden reuna-alueilla mm. Suolahdenkorven alueella. SL- ja S-alueiden ulkopuolella nämä on esitetty luo-merkinnöillä, joita ei kuitenkaan ole esitetty niin, että tontin rakentaminen estyisi. Tontin puolella on käytetty rakennusalan raja -merkintää rajaamaan esimerkiksi suoaluetta tai noron/puron lähiympäristöä rakentamisalueen ulkopuolelle.

Luontoselvityksen suokohteita ja metsälakikohteita on Vuosselinrinteen suolla, Vuosseli-järven rannalla ja Uttusuolla, jolla esiintyy myös uhanalaisia (VU) ja silmälläpidettäviä (NT) lajeja. Suolle sijoittuvalle yleiselle pysäköintialueelle (LP) korttelin 128 eteläpuolella on jo läjitetty maata, joten edellytyksiä luo-merkinnälle asemakaavassa ei ole.

Vireillä olevassa Rukan ydinalueen yleiskaavan muutoksessa tarkastellaan uusia rakentamisalueita ja niiden liikennejärjestelyjä Vuosselin suunnalla. Nämä aiheuttavat yleiskaavan laatimisen jälkeen muutostarvetta kartan alueella.

Kartta 6 (57,3 ha)

Asemakaavan muutos, karttalehti 6.

Kartta käsittää Koukkuniemen alueen länsiosan. Alueella on tarkistettu saunojen rakennusalat korttelissa 425, sekä ohjeelliset tonttijaoit poikkeamislupien pohjalta toteutuneen mukaiseksi, tarkistettu toteutetut ajoyhteydet tonteille ja venevalkamaan, maanomistajien toteuttamisvastuut, sekä muutokset keskijännitejohtoissa. Osalle aluetta on toteutettu keskijännitejohtojen maakaapelointi ja vesihuoltoverkosto voimassa olevasta asemakaavasta poikkeavalla tavalla, ja tiedot niistä on päivitetty kaavakartalle.

Tulvauhan alainen alue ulottuu omarantaisille tonteille saunojen rakennusalalle, ja on otettu huomioon korjaamalla rakennusalan rajaa siellä missä saunaa ei ilmakuviin mukaan ole vielä toteutettu. Saunoja saa tulvauhan alaisella alueellakin pitää kunnossa, mutta uudisrakennuksia ei tule rakentaa mahdollisesti tulvivalle alueelle. Uudisrakentamiseen verrattavissa olevassa korjausrakentamisessa kosteusvahingoille alttiiden rakennusosien tulee olla järvien rannalla vähintään 0,7 m arvioidun kerran 100 vuodessa esiintyvän vesistötulvan yläpuolella.

Alueen tiestö on aikaisempiin sopimuksiin perustuen maanomistajan toteutettava ja ylläpidettävä, mikä on merkitty myös kaavakartalle /mo -merkinnällä.

Kartta 7 (29,4 ha)

Asemakaavan muutos, karttalehti 7.

Kartta käsittää Plantinginharjun itäosan, Rukajärventien ja Vuosselintien liittymäalueen, sekä virkistys-, suojelu-, ja muuntoasema-alueen Äijänlammen eli Hirsilammen itä- ja pohjoispuolella. Alue sisältää Natura-alueita Hirsilammen pohjoispuolella.

Korttelialueet säilyvät entisellään, samoin kuin sähköaseman aluevaraus, joka on käyttöön otetun alueen ulkopuolisilta osilta suota. Kartan eteläosassa suoalue luo-2 on sähköaseman kohdalla rajattu voimassa olevan asemakaavan aluerajan mukaan.

Osa suojelu- ja virkistysalueista on vuoden 2002 asemakaavan laatimisen jälkeen muutettu luonnonsuojelu- ja Natura-alueeksi, joka ulottuu vuoden 2002 asemakaavaa laajemmalle alueelle. Suojelupäätösten mukainen alue on otettu mukaan kaavamuutokseen kokonaan Plantinginharjun suunnassa, myös uudemman asemakaavan alueelta.

Perustettu luonnonsuojelualue (SL) on ulotettu maanomistusrajan mukaisesti, ja ulottuu alkuperäisen Natura2000-rajauksen ulkopuolelle, kiinni kortteleiden 71 ja 273 rajaan. Luonnonsuojelualueerajauksesta hieman poikkeava Natura-rajaus on näytetty rinnakkaismerkinnällä (nat).

Suojelualue (S) on muutettu soidensuojeluohjelman Rukan suot -aluerajauksen mukaiseksi, ja lisätty S ja VR-1 -alueille rakennetut latu/polkreitit ja moottorikelkkaura toteutuksen mukaisina. Rytilammen ja Hirsilammen välinen purouoma rantoineen on yleiskaavan muutoksen selvityksiin perustuen luo-1 -aluetta.

Voimajohto uuden Uttuahan keskuksen ja Vuosselin alueen tarpeisiin lähtisi todennäköisesti Plantinginharjun eteläpuoliselta sähköasemalta (EN) ensin pohjoiseen, jolloin johtoa ei tarvitse viedä luonnonsuojelualueen (SL) kautta. Voimajohto voi vaihtoehtoisesti kääntyä kohti Uttuahoa Rukajärventien pohjoisreunalla mihin on osoitettu varaus, tai kortteleiden 91 ja 95 eteläpuolelta virkistysalueen kautta, taikka Jurmuntien kautta.

Karttaan on lisätty Rukajärventien lähialueelle ajoyhteydet toteutukseen tai suunnitteluun perustuen, ja lisätty tarvittavat liittymän likimääräistä sijaintia tarkoittavat nuolet.

Vireillä olevassa Rukan ydinalueen yleiskaavan muutoksessa tarkastellaan uusia rakentamisalueita ja niiden liikennejärjestelyjä Vuosselin suunnalla. Nämä aiheuttavat yleiskaavan laatimisen jälkeen muutostarvetta kartan alueella.

Kartta 8 (102,3 ha)

Kartta käsittää Soukkelojoen alueen, jolla on vielä suhteellisen paljon toteuttamattomia tontteja.

Asemakaavan muutos, karttalehti 8.

Alueella on lähinnä päivitetty verkostojen sijaintia, maanomistajan toteuttamisvastuulla olevat kadut ja muut yhteiset alueet, ja liittymien paikkojen osoittaminen vastaamaan asemakaavamerkintöjä. Soukkelojoen alueen sähköjohtojen kaapeloinnista ei ole päätöstä, joten asemakaavan toteutetut sähköverkot ja muuntajat pysyvät entisellään. Verkko-yhtiö Carunan mukaan kaapelointi saattaa tulla harkintaan, ja todennäköinen paikka kaapeloinnille on kokoojatien varsi, kuten muillakin Rukan asemakaava-alueilla. Kartan 8 eteläosaan ei varauduta tekemään uutta pitkää ilmajohtoa suunnittelualueen etelärajalle, vaan varaudutaan suoraan kaapelointiin ja siihen liittyviin muuntajiin Soukkelontien var-

ressa. Asemakaavaan lisättiin tällä perusteella varaus kaapeloinnille ja kahdelle siihen liittyvälle muuntajalle.

Ranta-alueella on 110 kV pääsähkölinja, jota ei ole toteutettu asemakaavan mukaiselle paikalle, ja jonka aluevaraus on myös leveämpi kuin aiemmassa asemakaavassa. Aluerajaukset korjattiin toteutuksen mukaisiksi. Pääsähkölínjan uusimiseen ei ole tarvetta. Joh-toalueelle jäi asemakaavassa autojen säilytykseen varattua aluetta, joka rajattiin uudesta, koska rakentaminen tai pysäköinti ei ole mahdollista johtokadun alueella.

Asemakaavan muutoksessa on vaihdettu kokoojakadun ja tonttikadun väleissä olleet liittymän paikkaa osoittavat nuolimerkinnot liittymäkieltomerkintään (hakaviivaan), joka on katkaistu niillä osilla, joilla liittymä on sallittu. Tämä siitä syystä, että nuolimerkintä liittyy aina maantien alueeseen, ei kahden katualueen tai kadun ja tontin välille.

Rukan ydinalueen yleiskaavan muutos ei ulotu tälle alueelle, joten luontoselvityksen päivityksiä ei ollut käytettävissä, eikä mahdollista tulvauhkaa ole selvitetty ja esitetty aluerajauksina Soukkelojoen alueella tai Pyhäjärven rannalla. Järvillä Kuusamossa on tulvarajana pidetty + 1 m nykyisestä vedenkorkeudesta, ja kosteusvahingoille alttiiden rakennusosien alimpana korkeutena pidetty +1,7 m nykyisestä vedenkorkeudesta, jokivesistöillä jälkimmäinen on +2 m.

Pohjakartassa on esitetty korkeuskäyrät 1 m välein. Pyhäjärven vedenkorkeus on pohjakartan mukaan korkeudella +286,7, jolloin kosteusvahingoille alttiiden rakennusosien tulisi olla korkeudella +288,4 yläpuolella. Pienemmän rakennusalan raja jää painanteessa selvästi alle +289,0 korkeustason. Molemmille rakennusaloille on jo rakennettu. Korkeusasemat tulee tarkistaa uusien rakennuslupien yhteydessä.

Rukajärventien itäpuolella korttelin 313 tontin 2 korkeus jää etelä-kakkoisosalla tasolle +288, eli vain 1,3 m järven korkeuden yläpuolelle. Eteläpuolella on melko laajalti virkistysaluetta ja lampivaraus alle 289 korkeustasolla. Jokiranta näyttäisi olevan noin korkeustasolla +287, jolloin tulvaraja olisi +288 ja kosteusvahingoille alttiiden rakennusosien alin korkeus +289. Huomioon tulee myös ottaa, että Rukajärventie saattaa padottaa Soukkelojoen vettä, joten rakennusalan rajaa on tontilla 2 siirretty lähelle korkeustasoa +289, jotta rakentaminen sijoittuisi tontin osille korkeudelle 290. Tämä ei rajoita mitenkään rakennusoikeuden käyttämistä, koska tontilta löytyy laajalti korkeampaakin maastoa. Tilanne on kuitenkin tarpeen tarkistaa ennen rakennuslupan myöntämistä ja sijoittaa rakennukset riittävälle korkeudelle Soukkelokeen verrattuna.

Soukkelojoen sivupuron varressa kortteleissa 320, 322 ja 323 rakennusalan alueen korkeus on paikoin noin 1 m puron reuna-alueen yläpuolella. Puro laskee paikoitellen jyrkästi ja valuma-alue on pienempi kuin pääjoella, joten todennäköisesti ongelmia ei ilmene. Tilanne on kuitenkin tarpeen tarkistaa ennen rakennuslupan myöntämistä erityisesti kortteleissa 322–323 ja sijoittaa rakennukset riittävälle korkeudelle puroon verrattuna.

Soukkelojoella korkeus +290 ulottuu idässä kortteleiden 311 ja 325 kohdalle, missä rakennusalan raja on noin 3 m joen reuna-alueita korkeammalla. Tästä itään kaikki korttelit reilusti yli 3 m korkeammalla kuin joen rannat.

6.2 Asemakaavamerkinnot ja -määräykset

Viidellä erillisellä kartalla esitettyyn asemakaavan muutokseen liittyy yhteinen merkinnät ja määräykset -osa, josta käyvät ilmi merkintöjen selitykset. Kaavamerkinnot ja määräykset säilyvät pääosin samoina kuin vuoden 2002 asemakaavassa, jota nyt muutetaan. Sanamuotoja on kuitenkin päivitetty niissä tapauksissa, että viitatu lait ovat muuttuneet, myöhemmässä yleiskaavassa tai selvityksessä on esitetty täydentäviä tietoja esimerkiksi luontoarvoista. Samoin myös, jos merkinnän selityksestä on turhaan jäänyt jokin käyttömuoto huomioimatta (esim. latu/polku -merkintään lisätty käyttömuodoksi ulkoilureitti), tai tavoiteltu reittiyhteys on merkitsemättä, tai muualla Rukan asemakaava-alueella on käytetty kaavamerkinnoissa pidemmälle kehitettyä versiota kaavamerkinnoista tai määräyksestä.

Kun merkinnän sisältöä on päivitetty, on sille yleensä annettu uusi indeksi, eli numero merkinnän kirjainyhdistelmän loppuun, esim. LT-1, W-2 tai luo-1.

Muutamista aihepiireistä on sekä kaavakartamerkinnot selitysosassa että erillisissä kaavamääräyksissä toisiaan täydentäviä määräyksiä. Esimerkkinä pohjavesialuumerkintään kuuluu määräysteksti, joka sisältää konkreettisia ohjeita, joita rakentajan tulee noudattaa, ja sitä täydentää erillinen täydentävä asemakaavamääräys, joka viittaa myös noudatettaviin lakipykäliin. Määräyksen sisältö on sama kuin asemakaavamuutoksen 1-vaiheessa.

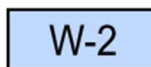
Uudet tai täydentyneet kaavamerkinnot ja kaavamerkintöjen perustelut

Maantien alue.

Alueella tulee mahdollisiin tuleviin rakennustoimenpiteisiin liittyen kartoittaa tarkemmin uhanalaisten lajien sijainti ja mahdollisuuksien mukaan sovitaa toimenpiteet niin, että esiintymiä ei tuhota.

Määräyksen perusteluna on, että Rukan ydinalueen yleiskaavan luontoselvityksissä maantiealueilta havaittiin useita uhanalaisia kasvilajeja, jotka ovat levinneet hyvin tiepenkköjen tarjoamassa paahteisessa elinympäristössä. Nämä kasviesiintymät on syytä kartoittaa, jos alueelle suunnitellaan esimerkiksi uusia alikulkuja tai kevyen liikenteen väylää. Jos kasviesiintymän joudutaan kajoamaan, on hyvä harkita esiintymän siirtämistä ja alueen hoidon suunnittelua.

Vesialue.

Rakennettava vesialue, jonka rajat ovat ohjeelliset ja voivat toteutuksen yhteydessä muuttua.

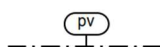
Merkintää on käytetty Soukkelojoen alueella, missä kolme rakennettavaa lampea on osoitettu kokonaan virkistysalueeseen (VL) rajautuen vuoden 2002 asemakaavassa aluumerkinnällä W, mutta toteutetun yhden lammen vesialue poikkeaa huomattavasti vanhan asemakaavan rajauksesta. W-merkintä on korvattu W-2 -merkinnällä, joka mahdollistaa rajojen soveltamisen toteutusvaiheessa.

Loma-asuntojen korttelialue.

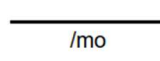
Alueelle saa rakentaa jokaiselle rakennuspaikalle enintään kaksi loma-asuntoa käsittävän rakennuksen.

Merkintää on täydennetty ymmärrettävyyden parantamiseksi.

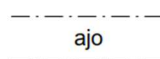

Tärkeä tai muu vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue.
Alueella ei saa johtaa mitään jätevesiä maaperään, eikä harjoittaa mitään pohjaveden laatua vaarantavaa toimintaa. Öljy- ja polttonestesäiliöt tulee sijoittaa tilavuudeltaan säiliön kokoiseen suoja-altaaseen maan päälle joko sisätiloihin tai katokseen.
Pohjaveden laatuun mahdollisesti vaikuttavien hankkeiden yhteydessä tulee suunnitella ja toteuttaa riittävät vesiensuojelutoimenpiteet, joista tulee ennen hankkeen luvitusta ja toteuttamista pyytää ympäristöviranomaisen lausunto.

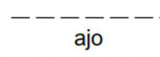
Ajantasa-asetuksen 1-vaiheessa päivitettyä pohjavesialuumerkintää täydentävät erilliset kaavamääräykset, joissa on mm. viittaukset ympäristönsuojelulakiin ja vesilakiin.

Katualue, venevalkama tai muu alue, jonka toteuttaminen kuuluu maanomistajalle (MRL 91.1 §).

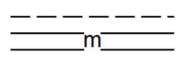
Ajoyhteys.

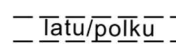
Ohjeellinen ajoyhteys.

Merkintää /mo ei ole käytetty vuoden 2002 asemakaavassa, mutta sitä on käytetty ajantasa-asetuksen 1-vaiheessa. Merkinällä osoitetaan Rukan matkailualueella katualueet, joiden toteuttamisesta maanomistajan voimin on jo aiemmin sovittu. Kaupunki ei toteuta myöskään venevalkamia, urheilukenttiä tai uimarantoja, joten myös näiden aluumerkintään on liitetty /mo tiedoksi.

Ajoyhteys ja Ohjeellinen ajoyhteys -merkinnöistä on otettu käyttöön perusmuotoinen merkintä, joka ei ota kantaa siihen onko kyseessä oleva vai tarvittava uusi ajoyhteys. Kaavamuutoksessa on tarkistettu, että kaikille tonteille ja rinnealueille on olemassa ajoyhteys. Rinnealueiden olevat huoltoreitit on merkitty ohjeellisina.

Ohjeellinen moottorikelkkareitille varattu alueen osa.

Ohjeellinen hiihtoladun/kuntopolun/ulkoilureitin paikka.

Ohjeellinen maastopyöräilyreitit paikka.

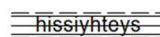
Ohjeellinen moottorikelkkareitille varattu alueen osa voi käsittää joko uran tai reitin.

Latu/polku -merkinnän sisältöä on laajennettu käsittämään myös ulkoilureitit, koska reitit ovat useimmiten pitkiä ja retkeilyn mahdollistavia.

Alueelle on rakennettu ympäri vuoden käytössä olevia maastopyöräilyreittejä, joiden sijainti on hyvä hahmottaa ja erottaa esimerkiksi huoltoajoreiteistä.

Ohjeellinen hissiyhteyden ala-asema.

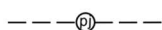
Kevyen liikenteen hissiyhteys.
Gondolihissi.

Asemakaava-alueelle on toteutettu gondolihiisi, jonka sijainti on esitetty ohjeellisella merkinnällä.

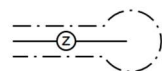
Näiden kaikkien sijainti on hyvä tietää muita toimintoja kehitettäessä ja toteutettaessa. Moottorikelkkareitit on osoitettu vuoden 2002 asemakaavan mukaisella merkinnällä.

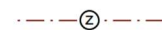
Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.
j = viemäri, v=vesijohto.

Maanalainen johto.
Johdon tarkempi sijainti tulee selvittää kaikissa lähialueen kaivutöissä. Kaivutyöt alle 5 metrin etäisyydellä johdosta on kielletty ilman johdon omistajan lupaa.
j = viemäri, v=vesijohto, pj = paineviemäri.

Sähköjohtoa varten varattu alueen osa ja muuntaja.

Maanalaiselle sähköjohdolle varattu kaapelilinjaus.
Keskijännitelinja. Kaapelin tarkka sijainti tulee selvittää kaikissa lähialueen kaivutöissä. Kaivutyöt 3 metriä lähempänä kaapelilinjausta on kielletty ilman linjan omistajan lupaa.

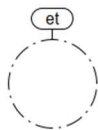
Maanalaiselle sähköjohdolle varattu kaapelilinjaus.
Suurjännitelinja. Kaapelin tarkka sijainti tulee selvittää kaikissa lähialueen kaivutöissä. Kaivutyöt 3 metriä lähempänä kaapelilinjausta on kielletty ilman linjan omistajan lupaa.

Maanalaiseen kaapeliin liittyvä puistomuuntamo.

Vesijohdot, viemärit ja paineviemärit sijaitsevat yleensä kaavakartalla niin lähekkäin, että niitä ei kaavakartan luettavuuden vuoksi voi esittää jokaista omana erillisenä viivamerkintään. Maanalaisen johdon merkintään on liitetty niiden kaikkien putkijohtojen symbolit, jotka kulkevat vierekkäin (v= vesi, j= viemäri, pj = paineviemäri). Paineviemärin sisältävä merkintä on osoitettu kirjainyhdistelmällä pj. Viivamerkinnän ympärillä ei ole yleensä näytetty 3–5 m suojavyöhykettä, vaan merkintöjen selityksissä ja määräyksissä on tuotu esille, että kaivaminen lähialueilla on kielletty ja edellyttää putkijohtojen sijainnin tarkempaa selvittämistä.

Rukan alueella on toteutettu sähkölinjojen muuttamista maanalaisiksi kaapeleiksi. Tälle otettiin oma viivamerkintä. Kaapelin varoalue on kapeampi kuin ilmajohdon, joten se olisi tuottanut huonosti näkyviä ja muihin aluerajauksiin peittyviä merkintöjä. Kaapeliviivan lisäksi ei varattu alueen osaa, vaan tieto 3 m varoalueesta sisällytettiin merkinnän tekstiin. Kaapelin toteutus saattaa vaihdella riippuen esimerkiksi suurten maakivien tvst. sijainnista. Kaapelin ja putkijohtojen sijainti tulee aina lisäksi varmistaa kaikissa kaivutöissä. Kaapeleihin liittyy myös puistomuuntamovaroauksia. Kartan 8 alueella säilyy myös säilyviä ilmajohtoja, ja tällä on oma kaavamerkintänsä.

Matkaviestintukiaseman suoja-alue.

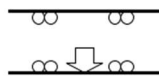
Alueen säde on sama kuin maston korkeus. Alueelle ei saa sijoittaa rakennuksia tai ilmajohtoja. Etäisyyden suoja-alueen reunasta ilmajohtoihin tulee olla vähintään 5 m. Kulkureittien sijoittaminen alueelle ei ole suositeltavaa.

Matkaviestintukiaseman rakennusala.

Alueelle saa sijoittaa laitetoja.

Asemakaava-alueille on merkitty jo toteutetut matkaviestintukiasemat ja uudet aluevaraukset niitä varten. Tukiasemaan kuuluu masto, joka yleisesti on noin 40 m korkuinen, joten suoja-aluevarausympyrän säteenä on kaavakartalla käytetty 40 m ja etäisyyden mastosta ilmajohtoihin tulee olla vähintään 45 m.

Ajoneuvoliittymän likimääräinen sijainti.

Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää.

Ajoneuvoliittymän likimääräinen sijainti -merkintää käytetään vain liikennealueiden merkintään ("tuplapalloviivalla" rajatut L-alueet) liittyen. Periaatteena on, että liittymän saa laittaa vain nuolen likimääräisesti osoittamaan paikkaan. Vastaava merkintä kokoojakaduilla on hakaviiva, joka osoittaa mihin liittymää ei saa laittaa ja liittymän saa toteuttaa kaikille niille kohdille missä ko. merkintää ei ole. Kokoojakatujen liikenneturvallisuuden vuoksi liittymien määrä pyritään pitämään pienenä ja esimerkiksi usean loma-asunnon sisältämillä tonteilla tulisi olla pääsääntöisesti vain yksi liittymä, eikä jokaiselta asunnolta omaansa. Tonttikaduilla liittymän paikkaa ei yleensä ole rajoitettu, ellei siihen ole jotakin syytä, kuten liittymän läheisyys tai huonot näkemäolosuhteet.

Rakentamisessa ja muussa maankäytössä huomioitava arvioitu tulvauhan alainen alue (1/100a).

Alueen olemassa olevia rakennuksia saa pitää kunnossa, mutta alueelle ei tule rakentaa uudisrakennuksia. Tulvauhan alaisella alueella ja sen lähiympäristössä uudisrakentamisessa ja uudisrakentamiseen verrattavissa olevassa korjausrakentamisessa kosteusvahingoille alttiiden rakennusosien alimman korkeusaseman tulee olla järvalueilla vähintään 0,7 m ja jokialueilla vähintään 1,0 m arvioitun kerran 100 vuodessa esiintyvän vesistötulvan yläpuolella. Vuosselinjärven ranta-alueilla tulvauhan alaisen alueen raja on +312,00 m (N2000) ja kosteusvahingoille alttiiden rakennusosien alin korkeusasema on +312,70 m (N2000).

Hule- ja tulvavesien vaikutukset rakentamiskorkeuksiin otetaan nykyään paremmin huomioon, kuin voimassa olevan asemakaavan valmistumisen aikaan vuonna 2002. Rukan ydinalueen yleiskaavan muutosta varten on kartoitettu tulvauhan alainen alue MML:n laserkeilausaineistoon perustuen. Tilastoja tulvista viimeisen 100 vuoden ajalta ei ole käytettävissä, mutta varovaisuusperiaatteen mukaisesti voi arvioida, että Vuosselinjärven alueella esiintyy kerran 100 vuodessa tulva, jonka korkeus ylittää metrillä keskiveden korkeuden. Asemakaavan muutos sisältää Vuosselinjärven ranta-alueita. Alustavassa yleiskaavaehdotuksessa on osoitettu tulvauhan alainen alue (keskivedenkorkeus +311,00 (N2000)+ 1 m= +312,00 m). Kosteusvahingoille alttiiden rakennusosien alin korkeusasema on silloin +312,70(N2000).

sp Alueen osa, jolla luonnonvaraisen puuston ja muun kasvillisuuden ja sen kasvu-
edellytysten säilyttäminen on varmistettava sekä rakentamisen yhteydessä että sen
jälkeen. Alueelle saa rakentaa rakennuspaikan käyttöä palvelevia tie- ja kulku-
yhteyksiä ja pysäköintipaikkoja kuitenkin siten, ettei alueen luonne vaarannu.

Rukan asemakaavoituksessa vahvana tavoitteena on säilyttää alueen ilme mahdollisim-
man luonnonmukaisena metsänä, mitä arvostavat niin matkailijat kuin loma-asukkaatkin.
Tässä tarkoituksessa tonttien reuna-alueilla ja tonttien välisillä rajoilla on säilytettävän
puuston vyöhyke, joka liittyy saumattomasti läheisiin virkistysalueisiin. Säilytettävän puus-
ton alueet vähentävät näin osaltaan myös luontokatoa ja vähentävät viereisen korttelin
rakennusten näkymistä loma-asuntoihin. Kadun puolella alueen läpi saa tehdä tarpeelli-
set tonttiliittymät ja käyttää aluetta vähäisessä määrin pysäköintiin, kunhan alueen luonne
ei vaarannu. Merkintää on käytetty asemakaavan muutoksen 2-vaiheen luonnoksessa.

ge Arvokas harjualetai muu geologinen muodostuma.
Merkinnällä on osoitettu valtakunnallisesti arvokkaat kallioalueet. Maa-ainesten
otto ja muu maanpinnan muuttaminen, joka varantaa alueen luonnonarvojen
ja/tai maisema-arvojen säilymistä on alueella kielletty.

Merkintää ge ei ole käytetty alkuperäisessä asemakaavassa vuodelta 2002, eikä myö-
hemmissäkään asemakaavan muutoksissa. Valtavaara ja Pyhävaara kuuluvat valtakun-
nallisesti arvokkaisiin kallioalueisiin, ja nämä aluerajaukset on esitetty samalla tavalla kuin
Rukan ydinalueen yleiskaavan muutosluonnoksessa.

Tärkeistä luontokohteista on Rukan asemakaavassa käytetty aiemmissa asemakaavoissa
perusmerkintää luo, ja tarvittaessa kohteen järjestysnumeroa. Luonnon monimuotoisuus-
den kannalta erityisen tärkeät alueet on asemakaavan päivityksessä esitetty samoina
kuin Rukan viireillä olevassa ydinalueen yleiskaavassa.

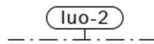
luo Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue.

Yleensä vanhan asemakaavan perusmerkintä, joka on käsittänyt hyvin monen tyyppisiä
luonnon kannalta tärkeitä alueita. Alueen arvot selviävät aiemman kaavan luontoselvityk-
sistä ja mahdollisesti kaavaselostuksesta. Aluerajaukset saattavat olla osittain epätarkko-
ja, ja lähiympäristön rakentamistoimia suunniteltaessa arvot ja rajausta tulisi tarkistaa.

luo-1 Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue.
Metsälain 10:n arvokkaat elinympäristöt ja/tai vesilain 11:n mukaiset
vesiluonnon suojelutyypit ja/tai uhanalaisten ja direktiivilajiston esiintymä.
Alueen ominaispiirteet tulee säilyttää.

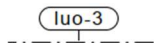
Yleiskaavaselvityksissä pienet norot tai vastaavat on esitetty mittakaavasta johtuen yhdel-
lä viivalla, asemakaavassa on tarkistettu noron sijainti asemakaavan pohjakartasta, mikäli
se on pohjakarttaan merkitty, ja rajattu alueeksi kaavamaisesti 15 metrin puskurilla, mikä
tukee vesitalouden ja kohteen säilymistä.

Osa luo-1 -alueista on Metsälain kohteita, jotka on tärkeä säilyttää Rukan luonnon
ekosysteemipalveluita hyödyntävällä matkailu- ja vapaa-ajan alueella. Metsälain kohtei-
den ominaispiirteiden huomioiminen ja säilyttäminen lisää osaltaan luonnon monimuotoi-
suutta ja alueen houkuttelevuutta niin eläimistön kuin ihmistenkin kannalta.

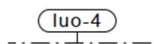
Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue.
Arvokas suoluontokohde, jonka ominaispiirteiden säilyttäminen tulee huomioida maankäytössä.

Kohteet ovat maastokartoituksessa erityisen tärkeiksi todettuja arvokkaita suoluontokonaisuuksia. Näihin voi sisältyä esimerkiksi luo-1 -kohteita kuten noroja.

Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue.
Muu arvokas luontokohde, joka sisältää paikallisesti luonnon monimuotoisuutta lisääviä luontoarvoja. Alueen ominaispiirteiden säilyttäminen tulee huomioida maankäytössä.

Luo-3 -kohteita ovat esimerkiksi ojittamattomat suot yleensä, huomionarvoiset niityt ja ne vesiluontokohteet, jotka eivät täytä luo-2 tai luo-1 -kriteerejä. Kohteet on syytä säilyttää.

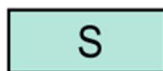
Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue.
Linnustollisesti arvokas alue. Alueen suunnittelussa ja toteutuksessa on pyrittävä lieventämään linnustoon kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia. Puuston poistoa ja maanmuokkausta tulee välttää.

Luo-4 -kohteet ovat maastokartoituksiin perustuvia linnustollisesti arvokkaita alueita, jotka on kartoitettu Rukan yleiskaavan uudistamistyön yhteydessä. Merkinnässä on annettu ohjeita, jotka on tarkoitettu noudatettavaksi uusittavan yleiskaavan mukaisessa toteuttamisessa, jota ei tällä asemakaavan muutoksella tehdä. Tiedolla on informatiivista merkitystä. Esimerkiksi vilkkaita reittejä tai ympäristömuutoksia aiheuttavia metsänhoitotoimia osataan näillä alueilla välttää jo ennen yleiskaavan toteuttamista.

Eräistä kaavamerkinnän käyttöön liittyviä ratkaisuja

Luonnonsuojelualue-merkintää käytetään Natura2000-alueilla ja perustetuilla luonnonsuojelualueilla.

Suojelualue-merkintää käytetään suojeluohjelman alueella silloin kun suojelualueella ei ole perustettu (esim. soidensuojeluohjelman Rukan suot -alueet). Näillä alueilla on lukuisia jo kauan sitten toteutettuja latu- ja retkeilyreittejä ja jopa loma-asutusta. Merkintää ei ole käytetty niillä alueen osilla

Suojelualue.
Alueelle saa rakentaa hiihtolatuja, retkeilyreittejä, polkuja jne. siten ettei alueen luonne vaarannu.

Luonnonsuojelualue.

Asemakaavamääräykset

Ehdotusvaiheessa asemakaavamääräyksistä on poistettu vanhentuneena luonnosvaiheessa viimeisenä kohtana olleet, vuoden 2002 asemakaavasta poimitut rakentamista koskevat ohjeet ja suositukset.

ASEMAKAAVAMÄÄRÄYKSET:

MAANOMISTAJAN TOTEUTTAMISVASTUUTA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

Maanomistajan toteuttamisvastuun piiriin kuuluvien katujen ja venevalkamien ylläpitovastuu kuuluu Rukan asemakaava-alueella vakiintuneen käytännön mukaisesti alkuperäisen kaavoitus sopimuksen tehneelle kiinteistölle ja sen nykyiselle omistajalle, ellei ylläpitovastuuta ole edelleen luovutusten yhteydessä siirretty eteenpäin. Kyseiset kadut ja alueet on osoitettu merkinnällä /mo.

Tieto maanomistajien kanssa jo sovituista katualueiden toteuttamisvastuista on ollut hajanaisista. Nyt nämä asiat näkyvät jo suoraan asemakaavakartalta.

VUODEN 2002 ASEMAKAAVASTA SELLAISENAAN SIIRTYVÄT MÄÄRÄYKSET

RM ja RM-1 -alueilla on rakennettava matkailijoiden käyttöön tarkoitettuja leikki-, urheilu- ja virkistysalueita vähintään 30 m² jokaista sataa kerrosalaneliömetriä kohden. Alueesta enintään puolet saa olla rakennuskortteliin välittömästi liittyvällä virkistysalueella.

RA ja RM -korttelissa käytetään pääasiallisena julkisivumateriaalina puuta. Vesikaton katemateriaalin ja sen värisävyn on kullakin alueella oltava sama.

Kortteleissa 91 ja 93 pääasiallinen julkisivumateriaali on kelo.

RM-korttelialueilla on noudatettava yhtenäistä rakentamistapaa siten, että kullakin korttelialueella julkisivujen pääverhousmateriaali on sama ja katemateriaalin värisävy on sama.

Asuinrakennusten ja lomarakennusten korttelialueilla olemassa olevia rakennuksia uudistettaessa asuntojen lukumäärä ei saa muuttua, ellei aluetta koskeva kaavamerkintä muuta osoita.

Ellei kaavamerkinnän ole toisin osoitettu, on asuinrakennusten, loma-asuntojen ja matkailu palveluvien rakennusten korttelialueille rakennettava vähintään yksi autopaikka asuntoa tai loma-asuntoa kohti, kuitenkin vähintään yksi autopaikka/80 k-m². Näiden lisäksi on rakennettava vähintään yksi vierasautopaikka viittä muuta autopaikkaa kohti.

Korttelien 300-336 viereiset Soukkelojokeen liittyvät vesialueet on toteutettava siten, ettei joen normaali virtaama häiriinny.

KAIKKIA ASUMISEEN, LOMA-ASUMISEEN TAI MATKAILUA PALVELEVILLE RAKENNUKSILLE OSOITETTUA KORTTELEITA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

Uudisrakennuksissa tai uudisrakentamiseen verrattavassa perusparannuksessa tai muussa rakentamisessa ei saa tehdä ullakon tasoon matalaa ns. parvitilaa, josta ei ole varapoistumistietä tai joka on avoyhteydessä rakennuksen pääkerrokseen. Olemassa olevat parvitilat tulee Kuusamon kaupungin tarkempia ohjeistuksia noudattaen tällaisessa rakentamisessa mahdollisuuksien mukaan korottaa, tehdä niihin turvalliset portaat ja varapoistumistie pystyseinälle, sekä eristää tällaiset tilat alakerrasta savun leviämisen estämiseksi. Nämä vaatimukset koskevat myös varsinaisten ullakkokerrosten tiloja.

KORTTELIT, JOISSA EI KAAVAMERKINNÄN MUKAAN OLE RAKENNUSOIKEUTTA ULLAKON TASOLLA

Ullakon tasolle tai kellarikerrokseen saa rakentaa rakennusoikeuden sitä estämättä kerrosalaksi laskettavaa lisätilaa, jonka lattia-ala on enintään puolet rakennuksen suurimman kerroksen kerrosalasta, ja joka on korkeimmilta osiltaan vähintään 2-2,4 m korkeaa. Lisätila ei saa muodostaa kerrosta, eikä lisätilan päälle saa rakentaa parvea.

Kaavamerkinnän suurimman sallitun kerrosluvun edessä saattaa olla merkintä, joka mahdollistaa rakennusoikeuden sijoittamisen kellarikerrokseen. Kerrosalaa saa kuitenkin olla vain kahdessa kerroksessa, mikäli rakennuksen rakenteet eivät täytä rakentamismääräysten ja paloviranomaisten asettamia erityisvaatimuksia. Mikäli rakennuksessa on kerrosalaa useammassa kerroksessa, rakennuksen kantaville rakenteille asetetaan palonkestovaatimuksia. Tämä rajoittaa lisätilan rakentamista olemassa oleviin rakennuksiin: ellei vaatimuksia pystytä noudattamaan, lisätilaa ei saa rakentaa.

Uudisrakennuksissa lisätilaa ei saa rakentaa matalana tilana (parvena), eikä lisätilan päälle saa rakentaa parvea ($h \leq 1600$).

Rakentamisessa tulee noudattaa Kuusamon kaupungin ohjeita ja määräyksiä kellari-, ullakko-, tai rinnetilojen rakentamisesta.

Lisätilan rakentamista koskevia rakennustapaohjemääräyksiä (2.2.2017) on noudatettava.

Uudella asemakaavamääräyksellä lisätään rakennusoikeutta järkevän makuutilan rakentamiseksi ullakon tai kellarin tasalla vain sellaisissa kortteleissa, joissa rakennusoikeuden sijoittamista ullakkotiloihin ei ole vielä määritetty. Tämä muutos ei koske alueita, joissa rakentaminen ullakon (tai kellarin) tasolla on voimassa olevan kaavan mukaan muutenkin mahdollista (esim. I ½, I u ½ jne.): Näissä kortteleissa ei rakennusoikeus lisäännä lainkaan. Samalla muutoksella tarkastellaan rakennusoikeuden sijoittamisen mahdollisuus kellareihin, mikä parantaisi erityisesti wc- ja pesutilojen suunnittelumahdollisuuksia.

Myös rakentamistapaa on syytä ohjata ja tästä syystä kaavamääräyksissä on viitattu henkilöturvallisuuden ja ympäristön laadun turvaamiseksi tarvittaviin Rakennustapaohjemääräyksiin, joissa on velvoittava ohjeistus ns. lisätilan rakentamisesta. Lisätilan rakentamisoheella pyritään siihen, ettei matalia poistumisteiltään puutteellisia parviloja enää rakennettaisi ja että tällainen olemassa oleva tila olisi mahdollista rakennusoikeuden estämättä korvata turvallisemmalla ratkaisulla.

Käytännössä lisätilamääräykset eivät juurikaan koske nyt muutettavana olevia 2. vaiheen muutosalueita, koska näillä asemakaavan osilla kerrosluvussa on osoitettu mahdollisuus sijoittaa kerrosalaa ullakon tasolle (merkinnät lu1/2, lu3/4). Sovittu käytäntö oli kuitenkin hyvä kirjata asemakaavaan samalla tavalla kuin viereisellä Rukanriutta-Plantinginharju - alueella ja asemakaavamuutoksen 1. vaiheessa.

Lisätilan rakentamisesta annettu lisäksi ohje, jota tulee noudattaa:

LISÄTILAN RAKENTAMISTAPOHJE:

Lisätilan tarkoituksena on parantaa lomarakennuksen käytettävyyttä ja korvata aiemmin käytetty alle 1600 mm korkuinen parvitiila vähintään seisontakorkuisella tilalla (2...2,4 m). Lisätila on tarkoitettu käytettäväksi makuutilana tai oleskelutilana.

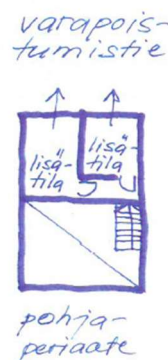
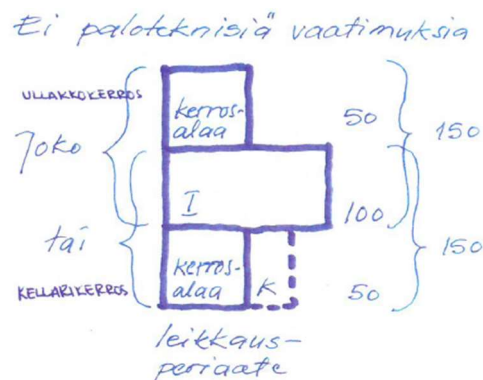
Lisätilan päälle ei saa enää rakentaa parvea. Lisätilan pinta-ala lasketaan kerrosalaan, mutta ei rakennusoikeuteen.

Väärinkäytöksiä mahdollistavia yläpohjarakenteita ei sallita.

Kulku lisätilaan järjestetään portaikolla (ei tikkailla), portaan kulkuleveys 80 cm.

Savukaasujen leviäminen on estettävä varsinaisen kerroksen yläpuoliseen lisätilaan paloviranomaisen hyväksymällä tavalla. Lisätilasta on järjestettävä määräysten mukainen varapoistumistie siten, että varatielle pääsy ei kulje yläkerran lisätilan aulan tai muun sellaisen tilan, johon savukaasut pääsevät, kautta.

Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että lisätila on varustettava 'huoneilla', joista jokaisesta on oma varatie. Varatien tulee sijaita pystyseinällä. Jokainen tila on varustettava keskenään verkkoon kytketyillä palovaroittimilla (jos yhdessä tilassa palaa, kaikki hälyttimet varoittavat).

POHJAVESIALUEITA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

Yhdyskuntien vedenhankinnan kannalta tärkeillä ja vedenhankintaan soveltuvilla pohjavesialueilla on voimassa pohjaveden pilaamiskielto (YSL 17§) ja pohjaveden muuttamiskielto (VL 3 luvun 2§). Alueella ei sallita pohjaveden laatua tai määrää vaarantavia toimenpiteitä tai toimintoja.

Pohjaveden puhtautta vaarantavien aineiden säiliöt ja varastot tulee varustaa riittävän tilavilla suoja-altailla ja sijoittaa maan päälle rakennusten sisätiloihin tai katoksen alle. Jätevesien imeyttäminen tai muu päästäminen maaperään on kielletty. Liikennealueiden pintavedet on johdettava siten, että niistä ei aiheudu haittaa ympäristölle.

MELUNTORJUNTAA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

Melualueille (ennusettu 55 dBA päivämelualue 2040) ei saa sijoittaa uusia asuin- tai lomarakennuksia taikka muita melusta häiriintyviä toimintoja ilman riittäviä melusuojauksia. Maanteiden ympäristössä alueilla, joilla meluselvitystä ei ole laadittu, oletetaan Kuusamon kaupungin noudattamien periaatteiden mukaisesti, että meluhaittoja voi ilmetä alle 70 m etäisyydellä maantietalueen reunasta. Uudisrakennusten julkisivujen ääneneristävyyden liikennemelua vastaan tulee olla riittävä, niin että Valtioneuvoston päätöksen (993/1992) mukaiset melutaso ohjearvot alittuvat.

Uudisrakentamisessa rakennukset suositellaan sijoitettavaksi niin, että ne suojaavat asuin- tai lomarakennusten pihan oleskelualueutta tieliikennemelulta.

UHANALAISTEN KASVILAJIEN JA LUONTOTYYPPIEN HUOMIOON OTTAMINEN

Rukan suot -soidensuojeluohjelman alueella (S), Rukatunturin rinnealueilla (VU-1) ja Natura2000-alueiden (nat) välittömässä lähiympäristössä tulee kaikessa rakentamisessa ja vähäistä laajemmissa maarakennustöissä tarkistaa vesi-, luonnonuojelu- ja metsälain mukaisten luontotyyppien ja uhanalaisten kasvilajien esiintyminen asemakaavan virkistysalueella. Mikäli rakennustoimenpide edellyttää luontotyyppiin tai lajiin kajoamista, tulee olla yhteydessä alueelliseen ELY-keskukseen.

HULEVEDET

Hulevedet tulee käsitellä rakennuspaikalla, eikä niistä saa aiheutua kohtuutonta rasisitusta naapurustolle.

Lainsäädäntö mm. pohjavesialueita koskien on muuttunut, ja monet Kuusamon käytännön menettelytavat ovat vakiintuneet nyt muutettavan asemakaavan laatimisen (2002) jälkeen.

6.3 Kaavan vaikutukset

Vaikutusten arvioinnin tarkoituksena on jo suunnittelun aikana saada tietoa suunnitteluratkaisujen merkityksestä ja siten parantaa lopullisen suunnitelman laatua. Asemakaavan muutoksen toteuttamisen välittömiä ja välillisiä vaikutuksia arvioidaan suunnittelun yhteydessä (MRL 9 §, MRA 1 §). Vaikutuksia arvioidaan vertaamalla alueen nykytilaan/nykyiseen asemakaavaan ja nykytilan mahdollisiin muutoksiin, jotka tapahtuisivat vaikka asemakaavaa ei muutettaisi. Suunnittelun yhteydessä arvioidaan kaavamuutoksen vaikutuksia ensisijaisesti suunniteltualueen välittömään lähiympäristöön.

Nyt päivitettävänä olevan asemakaavan osalta vaikutukset on arvioitu jo alkuperäisen asemakaavan laatimisen yhteydessä. Rakentamisen määrään ei tule huomattavia muutoksia ja muutokset ovat hitaita. Kuitenkin, jos ns. parvirakentaminen voi tuottaa paloturvallisuuden kannalta ongelmallisia matalia tiloja, joista palotilanteessa on hankala poistua tai pelastaa ihmisiä, voi rakentamisen määrä kasvaa niissä kortteleissa, joissa ullakolle ei alkuperäisessä kaavassa ole osoitettu osaa rakennusoikeudesta, mikä mahdollistaisi parvirakentamisen turvallisuuden. Virkistysrakenteet ja niihin liittyvät kerrosalat on päivitetty toteutuksen mukaisesti.

Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen

Ei vaikutuksia. Rukan ydinalueen yleiskaavan muutos on luonnosvaiheessa, eikä siinä esitettyjä laajennuksia aluevarauksiin ja muutoksia liikenneverkkoon ole voitu huomioida tässä asemakaavan muutoksessa. (0)

Vaikutukset rakennettuun kulttuuriympäristöön ja kulttuurimaisemaan

Ei vaikutuksia. (0)

Vaikutukset maisemaan

Ei vaikutuksia. (0)

Vaikutukset luonnonympäristöön

Tapahtuneet luonnonsuojelupäätökset, suojelualueet, metsälakikohteet, sekä pohjavesialueiden rajauksissa tapahtuneet päivitykset on otettu huomioon asemakaavan muutoksessa. (++) Jo toteutettuja reittejä tai muita yhteyksiä ei kuitenkaan ole poistettu em. alueilta. Asemakaavan muutoksessa voimassa olevan asemakaavan tie- ja korttelialueille ulottuvat suojelukohdet, lakikohteet tvst. eivät estä ko. tien tai tontin toteuttamista, vaan rakennusala jää riittävästi. Luo-alue on tällöin rajattu pienemmäksi kuin yleiskaavan mittakaavassa laaditun uuden luontoselvityksen kartta osoittaa. (?) Toisaalta yleiskaavaselvityksen viivamaiset kohteet, kuten purot tai norot, on tarkennettu asemakaavan pohjakartan rajauksiin ja esitetty aluemaisina. (Esimerkiksi puskurivyöhyke noron ympärillä on 15 m). (+)

Asemakaavan aluerajauksissa on otettu huomioon myös jo toteutetut reitit, tiet ja korttelit, joiden alueelle esimerkiksi soidensuojeluohjelmien toteuttamattomat aluevaraukset saattavat ulottua.

Voimassa olevissa yleiskaavoissa esiintyvät luo-merkinnät on viety asemakaavaan, jos yleiskaavaselvitysten tarkkuustaso sen mahdollistaa, ja mahdollisuuksien mukaan tuotu esille aluekohtaisia lisäselvitystarpeita. Vireillä olevan Rukan ydinalueen yleiskaavan muutoksen luontoselvitykset on otettu huomioon. (++)

Vaikutus luonnonympäristön arvojen säilymiseen ja pohjaveden suojeluun on positiivinen.

Vaikutukset virkistykseen ja palveluihin

Luonnosvaiheessa esitetään asemakaavassa aiemminkin olleet palveluiden alueet, virkistysreitit ja -alueet, sekä toteutetut reitistöt ja niihin liittyvät palvelut. Ydinalueen yleiskaavan muutoksen periaatteita ja selvityksiä on pystytty ottamaan huomioon mm. reittien täydennykset ja luontoarvot. Asemakaavan täydennykset edistävät virkistäytymismahdollisuuksia ja ovat positiivisia. (+)

Vaikutukset liikenteen toimivuuteen

Asemakaavan tarkistuksessa ei luonnosvaiheessa muuteta olemassa olevia tai asemakaavassa jo olevia teitä, lukuun ottamatta niitä teitä, jotka on toteutettu asemakaavasta poiketen. Kaavatyössä on tarkistettu, että kaikille tonteille on ajoyhteys. Vaikutus liikenteeseen on tältä osin vähäinen, mutta positiivinen. Kaduille ja venevalkamaan on merkitty maanomistajan toteuttamisvastuu (/mo) ja ylläpitovastuu (kaavamääräys) aiempien sopimusten mukaisesti. Kevyen liikenteen yhteydet ja reittiyhteydet täydentyvät, millä on positiivinen vaikutus näiden toimivuuteen. (+)

Vireillä olevassa Rukan ydinalueen yleiskaavan luonnoksessa on esitetty uutta kokoojatieyhteyttä valtatieltä Ruka-keskuksen suuntaan. Mikäli se ei toteudu, hoituu uuden Itä-Rukalle tulevan keskuksen liikenne nykyisen pääliittymän kautta ja oikoreittinä Rukajärventietä pitkin etelästä. Rukajärventien liikenne mm. Soukkelojoen kohdalla tulee lisääntymään uuden keskuksen myötä. Asemakaavan muutoksessa ei ole osoitettu kevyen liikenteen väylää Rukajärventien yhteyteen. Maantiealueen leveys (32 m) mahdollistaa kevyen liikenteen väylän sijoittamisen. Rannan virkistysalueelle on osoitettu latu/ulkoilureitti, jos niitä katsotaan tarvittavan. (+)

Ehdotusvaiheessa ei ollut lopullista tietoa Itä-Rukalle yleiskaavan uudistamisessa kaavailluista muutoksista liikenneverkkoon. (?0)

Vaikutukset teknisiin verkostoihin

Sähköverkko

Asemakaavan muutoksessa on kiinnitetty huomiota sähköverkon toimivuuteen. (+)
Toimivuuteen voi aiheuttaa epävarmuutta tilanne, jossa Vuosselin, itärinteiden ja Rukan ydinalueen yleiskaavan laajenemisalueiden sähkönkulutus kasvaa voimakkaasti. (?)
Asemakaavan kaavamuutosalueen ulkopuolella Saaruapuron pohjoispuolella korttelista 198a etelään tällä hetkellä oleva sähköasemavaraus perustui Natura-alueen kautta Vuosselin loma-asuntoalueen, latureittien ja suojelualueiden välistä vietävään ilmajohtoon (voimajohto). Ympäristöllisistä syistä ja Rukan yleiskaavan laajennusalueiden johdosta

sähköasemalle esitettiin ohjeellinen korvaava sähköasema-alue etelämpää, asemakaava-alueelta. Yleiskaavasuunnittelussa uusi sähköasema kuitenkin esitettiin uudelle Uuttu-ahon alueelle asemakaavan ulkopuolelle, ja asemakaavanmuutosluonnoksessa ollut varaus poistettiin ehdotusvaiheessa.

Keskijänniteverkon ilmajohtojen jo toteutunut kaapelointi ja loppujenkin ilmajohtojen muuttaminen kaapeleiksi ja tarvittavat muuntamot on otettu huomioon asemakaavan muutoksessa (+). Soukkelojoen alueella verkon omistajan mukaan varaudutaan siihen, että rakentumattomalla eteläosalla keskijänniteverkko kaapeloidaan, mutta alueen pohjoisosaan rakennettuja ilmajohtoja ei välttämättä uusita. Nämä suunnitelmat on otettu huomioon asemakaavan muutoksessa. (+)

Vesihuolto

Kaavakartalla on esitetty tiedossa ollut vesi-, viemäri- ja paineviemäriverkosto satavilla olleiden tietojen pohjalta korttelialueiden ulkopuolelta. Korttelialueilla tieto on esitetty silloin kun verkosto on viety tonttien läpi toiselle tontille tai toiseen kortteliin. Tieto putkijohtojen ja pumppaamojen sijainnista hoksauttaa esimerkiksi tarkistuttamaan tarkan sijainnin kaivutöihin liittyen ja antaa tietoa, miten verkostoon voi liittyä. (+)

Vaikutukset terveellisyteen, turvallisuuteen ja asumisviihtyisyyteen

Pohjavesialueiden rajaukset ja merkinnät on päivitetty. (+)

Asemakaavassa määrätään nyt erikseen, että paloturvallisuuden kannalta vaarallisia, liian matalia ja poistumisteiltään puutteellisia parviloja, ei saa rakentaa, ja annetaan mahdollisuus olemassa olevien vastaavien parvilojen korottamiseen. Asemakaavan toteuttaminen parantaa asukkaiden ja loma-asukkaiden turvallisuutta, ympäristön terveellisyttä ja asumisviihtyisyyttä. (++)

Liikenneturvallisuus, katso kohta Vaikutukset liikenteen toimivuuteen.

Rukan yleiskaavan päivityksen alustavan ehdotusvaiheen selvitykset tulvauhan alaisista alueista ja alimmista rakentamiskorkeuksista on otettu huomioon Rukan ydinalueen yleiskaavan päivityksen selvitysten ja Kuusamon asemakaavoissa käytetyn vakiintuneen käytännön pohjalta. (+) Käytäntö on, että alin rakentamiskorkeus järvialueilla on 0,7 m ja jokialueilla 1,0 m tulvakorkeuden yläpuolella. (++)

Mahdollista tulvauhkaa ei ole selvitetty kartan 8 Soukkelojoen alueella tai Pyhäjärven rannalla (-?). Rakentamiskorkeuksia on kuitenkin tarkasteltu pohjakartasta ilmenevien metrin välein olevien korkeuskäyrien ja Pyhäjärven vedenkorkeuden +286,7 avulla, liisäämällä vedenkorkeuteen 1,7 m ja joen osalta 2 m. Rukajärventien länsipuolella tulvaongelmat ovat epätodennäköisiä, mutta maantie saattaa padottaa joen vettä, jos tien alitus ei vedä.

Korttelin 313 tontin 2 korkeus jää etelä-kakkoisosalla tasolle 288, eli vain 1,3 m järven korkeuden yläpuolelle. Eteläpuolella on melko laajalti virkistysaluetta ja lampivaraus alle 289 korkeustasolla. Rakennusalan rajaa on tontilla siirretty lähemmäs korkeustasoa 289,

jotta rakentaminen sijoittuisi tontin ylemmille osille korkeudelle 290. Tämä ei rajoita mitenkään rakennusoikeuden käyttämistä tai tontin alavan osan käyttämistä piha-alueena.

Soukkelojoen sivupuron varressa kortteleissa 320, 322 ja 323 rakennusalan alueen korkeus on paikoin noin 1 m puron reuna-alueen korkeudesta. Puro laskee paikoitellen jyrkästi ja valuma-alue on pienempi kuin pääjoella, joten on todennäköistä, että ongelmia ei ilmene. Tilanne on kuitenkin tarpeen tarkistaa ennen rakennusluvan myöntämistä ja sijoittaa rakennukset riittävälle korkeudelle puroon verrattuna.

Soukkelojoella korkeus 290 ulottuu idässä kortteleiden 311 ja 325 kohdalle, missä rakennusalan raja yli 3 m joen reuna-alueita korkeammalla. Tästä itään kaikki korttelit reilusti yli 3 m korkeammalla kuin joen rannat.

7 ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

7.1 Toteutusta ohjaavat ja havainnollistavat suunnitelmat

Alue on jo pääosin toteutettu. Asemakaavan toteutusta ohjaa alueesta laadittu asemakaavakartta merkintöineen ja kaavamääräyksineen.

Kaavakartalla luo-kohteina esitetyt suoalueet ja muut luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaat alueet, sekä tulvauhan alaiset alueet ohjaavat ottamaan nämä tekijät entistä paremmin huomioon toteutuksessa.

Oulussa 23.5.2024

Sweco Finland

Kuusamon kaupunki

Kristiina Strömmer,
arkkitehti, YKS-260

Pekka Räisänen
kaavoittaja

Asemakaavakartat ja merkintöjen selitys

Liitteet:

- seurantalomakkeiden tiedot (tilastotiedot)
- luonnosvaiheen vastineet
- ehdotusvaiheen vastineet

KARTTA 4, SEURANTALOMAKKEEN TIEDOT

SEURANTALOMAKE

		Pinta-ala	Pinta-ala	Pinta-ala	Kerrosala	Kortteli- Tehokkuus
		ha	%	%	k-m2	ek
VR-2		0.5628	0.89		100	0.02
VU-1		53.3469	83.91		2000	0.00
VU-2		1.0315	1.62			
VU-1		4.8505	7.63			
VR		3.7829	5.95			
V	yhteensä	63.5745	100.00	93.89	2100	0.00
LP		0.7657	100.00			
L	yhteensä	0.7657	100.00	1.13		
ET		3.0083	100.00		4512	0.15
E	yhteensä	3.0083	100.00	4.44	4512	0.15
W		0.3605	100.00			
W	yhteensä	0.3605	100.00	0.53		
KAAVA-ALUE	yht.	67.7090			6612	0.01

KARTTA 5, SEURANTALOMAKKEEN TIEDOT

SEURANTALOMAKE

	Pinta-ala	Pinta-ala	Pinta-ala	Kerrosala	Kortteli- Tehokkuus
	ha	%	%	k-m2	ek
KL-2	0.3947	100.00		600	0.15
K yhteensä	0.3947	100.00	0.21	600	0.15
VL	48.2042	55.78		105	0.00
VU-1	7.1106	8.23			
VL	31.0971	35.99			
V yhteensä	86.4119	100.00	46.88	105	0.00
RM	0.4020	1.51		600	0.15
RM-1	23.2791	87.24		31170	0.13
RA-1	3.0043	11.26		3900	0.13
R yhteensä	26.6854	100.00	14.48	35670	0.13
LV	0.2474	24.13			
LP	0.7779	75.87			
L yhteensä	1.0253	100.00	0.56		
S	2.4970	7.80			
SL	29.4999	92.20			
S yhteensä	31.9969	100.00	17.36		
W	25.3479	100.00			
W yhteensä	25.3479	100.00	13.75		
Kadut	12.4662	100.00			
KADUT, TIET	12.4662	100.00	6.76		
KAAVA-ALUE yht.	184.3284			36375	0.02

KARTTA 6, SEURANTALOMAKKEEN TIEDOT

SEURANTALOMAKE

	Pinta-ala	Pinta-ala	Pinta-ala	Kerrosala	Kortteli- Tehokkuus
	ha	%	%	k-m2	ek
VL	1.1339	3.82			
VP	0.0774	0.26			
VR	28.3049	95.39			
VV	0.1567	0.53		30	0.02
V yhteensä	29.6729	100.00	51.81	30	0.00
RA-1	5.6244	48.59		2686	0.05
RM-1	5.9496	51.41		8753	0.15
R yhteensä	11.5740	100.00	20.21	11439	0.10
LV	0.2418	100.00			
L yhteensä	0.2418	100.00	0.42		
W	11.2839	100.00			
W yhteensä	11.2839	100.00	19.70		
Kadut	4.5017	100.00			
KADUT, TIET	4.5017	100.00	7.86		
KAAVA-ALUE yht.	57.2742			11469	0.02

KARTTA 7, SEURANTALOMAKKEEN TIEDOT

SEURANTALOMAKE

	Pinta-ala	Pinta-ala	Pinta-ala	Kerrosala	Kortteli- Tehokkuus
	ha	%	%	k-m2	ek
K	0.2296	24.90		400	0.17
KL-5	0.6924	75.10		3808	0.55
K yhteensä	0.9220	100.00	3.14	4208	0.46
VR-1	2.0913	21.12			
VR	1.6385	16.55			
VL	6.1736	62.34			
V yhteensä	9.9034	100.00	33.73		
RM-1	5.0387	100.00		7087	0.14
R yhteensä	5.0387	100.00	17.16	7087	0.14
LT-1	0.4657	36.87			
LP	0.7973	63.13			
L yhteensä	1.2630	100.00	4.30		
EN	0.4375	60.48			
EV	0.2859	39.52			
E yhteensä	0.7234	100.00	2.46		
SL	4.5986	45.03			
S	5.6145	54.97			
S yhteensä	10.2130	100.00	34.78		
W	0.0880	100.00			
W yhteensä	0.0880	100.00	0.30		
Kev.liik.kadut	0.1768	14.60			
Kadut	1.0341	85.40			
KADUT, TIET	1.2109	100.00	4.12		
KAAVA-ALUE yht.	29.3623			11295	0.04

KARTTA 8, SEURANTALOMAKKEEN TIEDOT

SEURANTALOMAKE

		Pinta-ala	Pinta-ala	Pinta-ala	Kerrosala	Kortteli- Tehokkuus
		ha	%	%	k-m2	ek
AP		0.9298	100.00		930	0.10
A	yhteensä	0.9298	100.00	0.91	930	0.10
VV		0.7377	1.34			
VU		0.4825	0.88			
VL		53.7056	97.78			
V	yhteensä	54.9258	100.00	53.70		
RA-1		7.6664	23.19		7666	0.10
RA-2		10.6002	32.06		7420	0.07
RM-1		9.5296	28.82		9530	0.10
RM-2		4.6066	13.93		6496	0.14
RM-3		0.6618	2.00		200	0.03
R	yhteensä	33.0646	100.00	32.33	31312	0.09
LT		1.5690	90.35			
LV		0.1676	9.65			
L	yhteensä	1.7365	100.00	1.70		
W-2		1.5198	41.96			
W		2.1025	58.04			
W	yhteensä	3.6223	100.00	3.54		
Kadut		7.9974	100.00			
KADUT, TIET		7.9974	100.00	7.82		
KAAVA-ALUE yht.		102.2764			32242	0.03